

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3087

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 3

Νέα ενίσχυση στις 13 Περιφέρειες για προεντάξεις έργων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης
- Συνολικού προϋπολογισμού 456 εκατ. ευρώ

Σελ 1 και 4

Τις επόμενες εβδομάδες η προκήρυξη του διαγωνισμού για τον τριπλό κόμβο στο Σκαρμαγκά
- Τι είπε ο υπ. Υποδομών για τα οδικά έργα στην Αττική

Σελ 1 και 5, 6, 7

Στη Βουλή το νομοσχέδιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας κρίσιμων οντοτήτων και υποδομών έναντι ανθρωπογενών ή φυσικών κινδύνων
- Οι νέες διατάξεις δημιουργούν υποχρεώσεις στους δημόσιους φορείς αλλά και στον ιδιωτικό τομέα

Σελ 1 και 8, 9

Το αποτύπωμα των φετινών δασικών πυρκαγιών στην ατμόσφαιρα και την ποιότητα του αέρα
- Ανάλυση της ομάδας ΑτμοHub του Εθνικού Αστεροσκοπείου

Σελ 10

75 εκατ. ευρώ ως τώρα στην ΑΑΔΕ για ανάκτηση από επενδύσεις που δεν έγιναν
- Τ. Θεοδοσιάδης: Θα επιστραφεί και το τελευταίο ευρώ στην κοινωνία

Σελ 11

Κ. Χατζηδάκης: Νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη στήριξη των λιγνιτικών περιοχών
- Τι ζητά ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης με επιστολή του προς τους συναρμόδιους υπουργούς

Σελ 12

Οι προκλήσεις και η προοπτική της γεωθερμίας στην Ελλάδα

- Τι επωώθηκε σε ημερίδα που διοργάνωσαν ΣΕΓ και ΕΑΓΜΕ

Σελ 13

«Ο Οικονομικός Διάδρομος Ινδίας-Μέσης Ανατολής-Ευρώπης έργο με ορίζοντα εκατονταετίας - Η Ελλάδα ένας φυσικός εταίρος»
- Συνέντευξη του ειδικού απεσταλμένου του Γάλλου Προέδρου για τον διάδρομο IMEC

Σελ 14

Αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη
- Οι προτάσεις του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, της Περιφέρειας Αττικής και του ΟΣΕΘ

Σελ 15

«Οι υποδομές της Αττικής δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε ακραία καιρικά φαινόμενα όπως ο Ντάνιελ»
- Τι τονίζει ο Επίκουρος Καθηγητής Ακραίων Φαινομένων και Φυσικών Καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μιχ. Διακάκης

Σελ 16

Ναυτιλία και Ανανθρακοποίηση: Η Έρευνα METAVASEA αποτυπώνει προκλήσεις και δυναμική

Σελ 17

Τα μνημόνια του νέου προϋπολογισμού - Οι προβλέψεις για ανάπτυξη - πρωτογενές πλεόνασμα

Σελ 18

Χρηματοπίτριο Αθηνών: Προς ιστορικά υψηλά τα μερίσματα των ασημένιων

Σελ 19, 20

Όταν η Τεχνητή Νοημοσύνη «συνμιλεί» με τον άνθρωπο: Τα συμπεράσματα του CHI Greece 2025

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΝΕΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΙΣ 13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΕΝΤΑΞΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Συνολικού προϋπολογισμού 456 εκατ. ευρώ

Με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκου Παπαθανάση, ενισχύονται περαιτέρω οι 13 Περιφέρειες της χώρας μέσω της χορήγησης δυνατότητας ένταξης νέων έργων στα Περιφερειακά Προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025, συνολικού προϋπολογισμού 456 εκατ. €, τα οποία θα υλοποιηθούν κατά την Προγραμματική Περίοδο ΕΠΑ 2026-2030.

Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός των Περιφερειακών Προγραμμάτων ΕΠΑ 2021-2025 με την προβλεπόμενη υπερδέ-

σμευση ανέρχεται σε 2,925 δισ. € και ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων σε 2,665 δισ. €.

Με αυτή τη δυνατότητα προεντάξεων, λίγους μήνες πριν την ολοκλήρωση του ΕΠΑ 2021-2025, επιδιώκεται η ωρίμανση κρίσιμων έργων που προγραμματίζονται από τις Περιφέρειες, με αποτέλεσμα την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη υλοποίησή τους τη νέα Προγραμματική Περίοδο, για την ενίσχυση της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης.

Αναλυτικά στη σελ 3

ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΙΠΛΟ ΚΟΜΒΟ ΣΤΟ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ

Τι είπε ο υπ. Υποδομών για τα οδικά έργα στην Αττική

«Τις επόμενες εβδομάδες θα ανακοινώσουμε την προκήρυξη για τον διαγωνισμό του τριπλού κόμβου στον Σκαρμαγκά. Ο στόχος είναι να αποσυμφορήσουμε τον αστικό ιστό της πόλης από τα βαρέα οχήματα. Να υπάρχει δηλαδή εναλλακτική, ώστε να μην μπαίνουν τα φορτηγά μέσα στην πόλη. Έτσι θα υπάρξει σημαντική αποσυμφόρηση». Αυτό ανακοίνωσε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Δήμας σε συνέντευξη που παραχώρησε χθες στην ΕΡΤNEWS.

Ο υπουργός αναφέρθηκε και στην παρέμβαση στην Αττική Οδό, στον κόμβο της Μεταμόρφωσης, που θα ολοκληρωθεί εντός του 2026. «Έχουμε ανακοινώσει ότι θα γίνει μια σημειακή παρέμβαση: θα διαχωριστούν οι λωρίδες. Πρώτα θα μπαίνουν αυτοί που έρχονται από Ελευσίνα και περίπου 150 μέτρα πιο κάτω θα μπαίνουν αυτοί που έρχονται από το αεροδρόμιο». Αναλυτικά στη σελ 4

ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ Η ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι νέες διατάξεις δημιουργούν υποχρεώσεις στους δημόσιους φορείς αλλά και στον ιδιωτικό τομέα

Κανόνες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, που αφορούν σε ζωτικές σημασίας λειτουργίες τις κοινωνίας, ή οικονομικές δραστηριότητες, έναντι ανθρωπογενών ή φυσικών κινδύνων και απειλών τίθενται σε σχέδιο νόμου του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που συζητείται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, με προγραμματισμό την ψήφισή του αυτή την εβδομάδα.

Το σχέδιο νόμου δημιουργεί υποχρεώσεις για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων και στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος καλείται να εναρμονιστεί με τις θεσμικές επιταγές, στο πλαίσιο συνεργασίας με τον δημόσιο τομέα, υπό

το συντονισμό της Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, η οποία έχει συσταθεί στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, με το ν.5187/2025.

Ως κρίσιμες οντότητες, θεωρούνται ενδεικτικά οργανισμοί, επιχειρήσεις και υποδομές, που προσφέρουν υπηρεσίες απαραίτητες για τη δημόσια υγεία, τη δημόσια διοίκηση, το Διάστημα, την παραγωγή, μεταποίηση και διανομή τροφίμων, την ενέργεια, τις μεταφορές, τις επικοινωνίες, το νερό και τα λύματα, τα αστικά απόβλητα, τις ψηφιακές υποδομές και άλλους ζωτικούς τομείς. Αναλυτικά στις σελ 5, 6, 7

ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΩΝ ΦΕΤΙΝΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ

Ανάλυση της ομάδας ΑτμοHub του Εθνικού Αστεροσκοπείου

Ιδιαίτερα έντονο είναι το αποτύπωμα των δασικών πυρκαγιών στην Ελλάδα στη σύσταση της ατμόσφαιρας και της ποιότητας του αέρα. Όπως αναδεικνύει λεπτομερής ανάλυση του ΑτμοHub συντονίζεται από την ομάδα NOA-ReACT του ΙΑ-ΑΔΕΤ/Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών παρότι οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα σε ποσοστιαία σύγκριση είναι γενικά πολύ μικρότερες των ανθρωπογενών εκπομπών (<5% των συνολικών εθνικών εκπομπών κάθε έτους), κατά τη διάρκεια ακραίων πυρκαγιών αυτές αυξάνονται θεαματικά.

Σε ανάλυσή τους για το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η επιστημονική ομάδα

του ΑτμοHub επισημαίνει ότι τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα βιώνει με αυξανόμενη συχνότητα και ένταση φαινόμενα εκτεταμένων δασικών πυρκαγιών, ενισχυμένα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Σχεδόν ένα μήνα πριν τη λήξη της αντιπυρικής περιόδου, οι ερευνητές τονίζουν ότι αυτή αφήνει πίσω της σοβαρές απώλειες σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις, κτηνοτροφικές μονάδες, οικισμούς, αλλά και επιβάρυνση των ατμοσφαιρικών συνθηκών.

Αναλυτικά στις σελ 8, 9

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΕΕ/ΤΚΜ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Αρχιτεκτονικής, η οποία έχει θεσπιστεί από τη Διεθνή Ένωση Αρχιτεκτόνων (UIA) και φέτος εορτάζεται τη **Δευτέρα 6 Οκτωβρίου 2025**, το ΤΕΕ/ΤΚΜ και ο ΣΑΘ, μετά από εισήγηση της Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικών του ΤΕΕ/ΤΚΜ, διοργανώνουν εκδήλωση το **απόγευμα της 6ης Οκτωβρίου 2025**, με σκοπό να αναδειχθούν σημαντικά κτήρια και τοπόσημα της πόλης μας.

Ένα από τα εμβληματικά αυτά κτήρια είναι και το Ισλαχανέ, (Ελένης Ζωγράφου 3), σημερινός Πολυχώρος Πολιτισμού Ισλαχανέ, γνωστός και ως πρώην Σχολή Τεχνών και Επαγγελματιών Χαμιδιέ, το οποίο ξεχωρίζει τόσο για τη μακραίωνη ιστορία του όσο και για την υποδειγματική αποκατάστασή του. Η τρέχουσα χρήση του, η αισθητική του ταυτότητα και οι επεμβάσεις συντήρησης που έχουν πραγματοποιηθεί, αποτελούν στοιχεία με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική κοινότητα και το ευρύτερο κοινό.

Συγκεκριμένα, η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στον παραπάνω χώρο, στο εξωτερικό χώρο πλυσίν του κυλικείου του Ισλαχανέ, τη Δευτέρα 6 Οκτωβρίου 2025, από τις 17:30 έως τις 19:30.

Η εκδήλωση θα ξεκινήσει με ξενάγηση στο Μουσείο και κατά τη διάρκεια της θα προβληθεί υλικό σχετικό με το κτήριο. Οι εισηγήσεις θα έχουν θέμα την αποκατάσταση κτιρίων και του κτιρίου Ισλαχανέ και το θέμα της Ημέρας της Αρχιτεκτονικής «Design for strength» που έχει οριστεί από την UIA. Θα ακολουθήσει συζήτηση και στο τέλος της εκδήλωσης θα υπάρχει μικρός μπουφές με τη συνοδεία σαξόφωνου.

Περισσότερες πληροφορίες και πρόγραμμα : <https://tkm.tee.gr/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζιόδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
1 Οκτωβρίου 2025	Διαδραστικό Εργαστήριο τεχνολογιών ExtendedReality (XR)	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΤΕΕ/ΤΚΜ)
6 -10 Οκτωβρίου 2025	18ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή»	δίκτυο PROMITHEASnet – Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή

6^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΑΣ

Το Ελληνικό Τμήμα Αντισεισμικής Μηχανικής (ΕΤΑΜ) και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) συνδιοργανώνουν το 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αντισεισμικής Μηχανικής και Τεχνικής Σεισμολογίας (6ΠΣΑΜΤΣ). Το 6ΠΣΑΜΤΣ αποτελεί συνέχεια της σειράς των σχετικών επιστημονικών συνεδρίων και θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα στις **30, 31 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου 2025**.

Στο πλαίσιο του συνεδρίου θα λάβουν χώρα Προσκεκλημένες Ομιλίες και Ειδικές Συνεδρίες με ομιλίες διακεκριμένων επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και πλειάδα άλλων παρουσιάσεων.

Σκοπός του Συνεδρίου είναι να φέρει κοντά την επιστημονική

και επαγγελματική κοινότητα των Ελλήνων μηχανικών και σεισμολόγων και να παρουσιάσει τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της αντισεισμικής μηχανικής.

Το συνέδριο έχει τη θεσμική υποστήριξη των:

Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας (ΣΠΜΕ)

Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ)

Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου (ΣΠΟΛΜΗΚ)

Για αναλυτικές πληροφορίες, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του συνεδρίου: <https://6psamts.eltam.org/>

Μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τη Γραμματεία του Συνεδρίου για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση: 6psamts@eltam.org

3^ο HELLENIC IMPACT INVESTING CONFERENCE

Το 3ο Hellenic Impact Investing Conference, με διακριτικό τίτλο: Scaling Impact, θα διεξαχθεί στις **13 & 14 Οκτωβρίου** στο Ζάππειο Μέγαρο σε μια συνδιοργάνωση του Hellenic Impact Investing Network – HIIN και άλλων φορέων επενδύσεων Αντικτύπου.

Το συνέδριο αποτελεί την πιο εξελιγμένη διοργάνωση στον τομέα της Βιώσιμης Ανάπτυξης και των Επενδύσεων Αντικτύπου στην Ελλάδα και την Νοτιοανατολική Ευρώπη, ενώνοντας κορυφαίους διεθνείς ειδικούς που συζητούν τις τελευταίες τάσεις και λύσεις σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα.

Η διοργάνωση φιλοξενεί φέτος υπουργεία και κρατικά ταμεία, διεθνείς οργανισμούς όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF), η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), η Παγκόσμια τράπεζα και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) κ.α., καθώς και μεγάλα ελληνικά και διεθνή ιδρύματα, επενδυτές, start-ups και νέους επιχειρηματίες. Φετινός επίτιμος προσκεκλημένος: το Ίδρυμα Πρίγκιπα Αλβέρτου Β' του Μονακό.

Σκοπός του συνεδρίου είναι η διερεύνηση λύσεων σε καί-

ριους τομείς όπως Απανθρακοποίηση, Γαλάζια Οικονομία, Αειφόρος Τουρισμός, Βιώσιμη Ναυτιλία, Ανασασώσεις & Nature Finance, Ενεργειακή Μετάβαση, Κλιματικές Τεχνολογίες, Βιώσιμη Γεωργία, Καινοτομίες στην Υγεία, Κοινωνική Επιχειρηματικότητα κ.α.

Το Impact Weekend το Σάββατο και Κυριακή **11/12 Οκτωβρίου** θα περιλαμβάνει καινοτόμο πρόγραμμα, εξειδικευμένα networking events, πολιτιστικές δραστηριότητες και εμπειρίες ενταγμένες στο αθηναϊκό περιβάλλον. Ένα Σαββατοκύριακο γεμάτο impact στην ιστορική πόλη της Αθήνας, όπου ηγείς σκέψης και επιχειρηματικότητας, καινοτόμοι και ειδικοί συναντώνται για ένα βιώσιμο μέλλον.

Το HIIN είναι η επίσημη Εθνική Πλατφόρμα για το Impact Investing στην Ελλάδα, υπό τον παγκόσμιο οργανισμό GSG Impact, με αποστολή να κινητοποιήσει κεφάλαια για ένα βιώσιμο μέλλον, συνδέοντας Έλληνες και διεθνείς stakeholders από τους τομείς της χρηματοδότησης, της πολιτικής, της φιλοanthρωπίας και της επιχειρηματικότητας.

Πληροφορίες: <https://impactconference.gr/>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΝΕΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΙΣ 13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΕΝΤΑΞΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Συνολικού προϋπολογισμού 456 εκατ. ευρώ

Με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκου Παπαθανάση, ενισχύονται περαιτέρω οι 13 Περιφέρειες της χώρας μέσω της χορήγησης δυνατότητας ένταξης νέων έργων στα Περιφερειακά Προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025, συνολικού προϋπολογισμού 456 εκατ. €, τα

οποία θα υλοποιηθούν κατά την Προγραμματική Περίοδο ΕΠΑ 2026-2030, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός των Περιφερειακών Προγραμμάτων ΕΠΑ 2021-2025 με την προβλεπόμενη υπερδέσμευση ανέρχεται σε 2,925 δισ. € και ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων σε 2,665 δισ. €.

Με αυτή τη δυνατότητα προεντάξεων, λίγους μήνες πριν την ολοκλήρωση του ΕΠΑ 2021-2025, επιδιώκεται η ωρίμανση κρίσιμων έργων που προγραμματίζονται από τις Περιφέρειες, με αποτέλεσμα την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη υλοποίησή τους τη νέα Προγραμματική Περίοδο, για την ενίσχυση της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης.

258 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Στο μεταξύ στα αναπτυξιακά έργα που χρηματοδοτεί το υπουργείο Εσωτερικών στην ανατολική Μακεδονία και στη Θράκη αναφέρθηκε ο υφυπουργός Εσωτερικών Βασίλης Σπανάκης, μιλώντας σε συνέδριο.

«Στο πλαίσιο των αναπτυξιακών έργων που έχει θέσει η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδοτεί με 258 εκατ. ευρώ τα τελευταία χρόνια την Περιφέρεια, τους Δήμους και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης» ανέφερε ο κ. Σπανάκης χαιρετίζοντας το συνέδριο «Οι λίμνες του Νέστου ως δίαυλος συνεργασίας» που συνδιοργανώνουν το Δίκτυο Πόλεων με Λίμνες και ο Δήμος Κάτω Νευροκοπίου.

Υπογράμμισε ότι «στόχος μας είναι τα έργα αυτά να ενισχύσουν την τοπική κοινωνία, να τονώσουν τους δεσμούς με την ιστορία και την παράδοση, ενώ, παράλληλα, να αναβαθμίσουν την Περιφέρεια σε ελκυστικό προορισμό για Έλληνες και ξένους επισκέπτες».

Πρόσθεσε ότι το συνέδριο διεξάγεται σε μια εποχή όπου η ανάγκη για διακρατική συνεργασία στην προστασία φυσικών πόρων καθίσταται πιο επιτακτική από ποτέ. Το νερό, ως φυσικό αγαθό αλλά και πολιτισμικός συμβολισμός, γίνεται αφορμή για συνομιλία και ανταλλαγή καλών πρακτικών ανάμεσα σε γειτονικές χώρες και λαούς.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο κ. Σπανάκης έκανε εκτενή αναφορά στις σχετικές δράσεις του υπουργείου Εσωτερικών. Ανέφερε συγκεκριμένα ότι:

1) Από το 2020 μέχρι σήμερα, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας

Διαχείρισης και Εφαρμογής του υπουργείου Εσωτερικών έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται έργα των Δήμων και των ΔΕΥΑ, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 150 εκατομμυρίων ευρώ.

Για παράδειγμα:

- Στον Δήμο Αλεξανδρούπολης υλοποιείται έργο, 6,8 εκατ. ευρώ που αφορά στην αστική αναζωογόνηση και στην επέκταση δικτύου ποδηλατοδρόμων.

- Στο Διδυμώτειο υλοποιείται έργο της ΔΕΥΑ συνολικού ύψους 1,5 εκατ. ευρώ που αφορά την αναβάθμιση υποδομών των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων.

- Ειδικά για το Νευροκόπι, που πραγματοποιείται το συνέδριο, βρίσκεται σε εξέλιξη έργο που αφορά στη διαχείριση αστικών λυμάτων, προϋπολογισμού 2,8 εκατ. ευρώ.

- Στον Δήμο Νέστου έχει ήδη υλοποιηθεί έργο που αφορά στην ανάπτυξη της υπαίθρου και της αγροτικής οδοποιίας, συνολικού προϋπολογισμού 4 εκατ. ευρώ περίπου.

- Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης χρηματοδοτήθηκε με ποσό ύψους 6 εκατ. ευρώ για την κατασκευή ανοικτού κολυμβητηρίου Χρυσούπολης Δήμου Νέστου.

2) Επίσης τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του υπουργείου Εσωτερικών ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 36 εκατ. ευρώ περίπου.

- Η αναβάθμιση του οδικού συνοριακού σταθμού Κήπων Έβρου, συνολικού προϋπολογισμού 13,2 εκατ. ευρώ.

- Έργα αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων σε περιοχές του Δήμου Αλεξανδρούπολης, συνολικού προϋπολογισμού 1,8 εκατ. ευρώ.

- Ανακατασκευή κλειστού γυμναστηρίου Δοξάτου του Δήμου Δοξάτου στον νομό Δράμας, συνολικού προϋπολογισμού 1,3 εκατ. ευρώ.

3) Επιπλέον, το υπουργείο Εσωτερικών, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης χρηματοδοτεί έργα συνολικού ποσού 17 εκατ. ευρώ περίπου. Για παράδειγμα:

- Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υλοποιούνται έργα, συνολικού προϋπολογισμού 5 εκατ. ευρώ περίπου, που αφορούν στη βελτίωση οδικής ασφάλειας.

4) Εκτός αυτών το υπουργείο Εσωτερικών, μέσω του Προγράμματος ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II έχει εντάξει έργα και υπηρεσίες προς τους Δήμους της Περιφέρειας, συνολικού προϋπολογισμού 55 εκατ. ευρώ περίπου.

Ειδικότερα,

- Στον Δήμο Κάτω Νευροκοπίου υλοποιούνται έργα συνολικού προϋπολογισμού 390.000 ευρώ, που αφορούν τη συντήρηση των σχολείων.

- Στον Δήμο Μαρώνας - Σαπών υλοποιούνται έργα συνολικού προϋπολογισμού 600.000 ευρώ, που αφορούν αθλητικές εγκαταστάσεις.

- Ενδεικτικά, στους Δήμους Διδυμώτειου, Ιάσμου, Καβάλας, Κομοτηνής, Μαρώνας - Σαπών, Νέστου, Ορεστιάδας, Παγγαίου, Παρανεστίου, Τοπίου, έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται έργα που αφορούν την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και εξοπλισμό εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, προϋπολογισμού 372.000 ευρώ για τον κάθε δήμο.

ΑΥΞΗΣΗ 22,9% ΣΗΜΕΙΩΘΗΚΕ ΣΤΟΝ ΟΓΚΟ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ

Αύξηση 22,9% σημειώθηκε στον όγκο της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας, στο σύνολο της χώρας, τον Ιούνιο εφέτος, καθώς, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, τον συγκεκριμένο μήνα εκδόθηκαν 2.532 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 557.848 m² επιφάνειας και 2.541.385 m³ όγκου. Παρου-

σιάζοντας αύξηση κατά 5,9% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, αύξηση κατά 19,3% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 22,9% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το α' εξάμηνο, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζεται, στο σύνολο της χώρας, μεί-

ωση κατά 14% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 24,1% στην επιφάνεια και μείωση κατά 17,7% στον όγκο, σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου- Ιουνίου 2024.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ: ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

Μετά την πτώση τμημάτων από κτίσματα στο κέντρο της πόλης

Με αφορμή τα περιστατικά με την πτώση μπαλκονιού στην οδό Χρυσάνθου Οικονόμου και την κατάρρευση τμήματος της εξωτερικής τοικοποιίας κτίσματος στην οδό Γιαννίκου στη συνοικία του Λάκκου, η Πολεοδομία Ηρακλείου απηύθυνε σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ αυστηρή σύσταση και έκκληση προς τους ιδιοκτήτες να διενεργούν τους απαραίτητους ελέγχους στα ακίνητά τους και να προχωρούν στις απαραίτητες συντηρήσεις όπου θεωρείται απαραίτητο.

Η αντιδήμαρχος Χωροταξικού Σχεδιασμού, Πολεοδομίας & Δημοτικής Περιουσίας Στέλλα Αρχοντάκη μίλησε για το πρόβλημα των ετοιμορροπών στην παλιά πόλη επισημαίνοντας τους

παράγοντες κινδύνου κατάρρευσης: «Έχουμε μεγάλο πρόβλημα σε ετοιμορροπές στην παλιά πόλη που αφορούν ακόμα και στον πρόβολο του δώματος, το γέισο της ταράτσας, ο οποίος είναι στα κοινόχρηστα μέρη της οικοδομής. Τα οικήματα και κτίσματα που εμφανίζουν ετοιμορροπές είναι εύκολο να καταρρεύσουν ακόμα και από δυνατό αέρα, δυνατή βροχή αλλά και από μικρό σεισμό. Θα πρέπει λοιπόν να είμαστε σε επαγρύπνηση και οι ιδιοκτήτες θα πρέπει να φροντίζουν για τη συντήρηση των οικοδομών τους».

Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την κ. Αρχοντάκη για την πτώση του μπαλκονιού σε ιδιωτικό χώρο στην οδό Χρυσάνθου

Οικονόμου, οι μηχανικοί της Πολεοδομίας Ηρακλείου έχουν ολοκληρώσει την αυτοψία στο σημείο και προχωρούν σε έκθεση κατεδάφισης που θα κοινοποιηθεί στον ιδιοκτήτη. Ο ιδιοκτήτης έχει ήδη ενημερωθεί και έχει διαβεβαιώσει την Υπηρεσία ότι θα προβεί στην άρση των ετοιμορροπών της οικοδομής. Ως προς το ακίνητο της οδού Γιαννίκου, έχει γίνει αυτοψία και θα κοινοποιηθεί η έκθεση άρσης της ετοιμορροπής στον ιδιοκτήτη. Στη μη συμμερφωση των ιδιοκτητών, ο φάκελος θα κατατεθεί στον εισαγγελέα.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΙΠΛΟ ΚΟΜΒΟ ΣΤΟ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ

Τι είπε ο υπ. Υποδομών για τα οδικά έργα στην Αττική

«Τις επόμενες εβδομάδες θα ανακοινώσουμε την προκήρυξη για τον διαγωνισμό του τριπλού κόμβου στον Σκαραμαγκά. Ο στόχος είναι να αποσυμφορήσουμε τον αστικό ιστό της πόλης από τα βαρέα οχήματα. Να υπάρχει δηλαδή εναλλακτική, ώστε να μην μπαίνουν τα φορτηγά μέσα στην πόλη. Έτσι θα υπάρξει σημαντική αποσυμφόρηση». Αυτό ανακοίνωσε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Δήμας σε συνέντευξη που παραχώρησε χθες στην ERTNEWS.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όσον αφορά στις δράσεις του υπουργείου υποδομών και Μεταφορών για την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού, ο κ. Δήμας, παρουσίασε ένα σύνολο πρωτοβουλιών, αφού διευκρίνισε ότι η αρμοδιότητα για το κυκλοφοριακό αφορά πολλά υπουργεία και βεβαίως την τοπική αυτοδιοίκηση, τόσο τον πρώτο όσο και τον δεύτερο βαθμό.

Ο κ. Δήμας είπε ότι η αντικατάσταση των αστικών λεωφορείων στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη είναι κάτι που ο πολίτης βλέπει στην καθημερινότητά του, καθώς πάνω από τα μισά λεωφορεία είναι νέα, αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, με πλήρη προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία.

Σε ερώτηση για τα οδικά έργα που δρομολογούνται στην Αττική, ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, δήλωσε: «Στην Αττική Οδό, στον κόμβο της Μεταμόρφωσης, οι οδηγοί που έρχονται από την Αττική Οδό και θέλουν να μπουν στην Εθνική Οδό προς Λαμία, συναντούν τα αυτοκίνητα που έρχονται από την άλλη κατεύθυνση, από την Ελευσίνα. Έτσι, δύο λωρίδες γίνονται μία και προκαλείται μπουτιλιάρισμα. Έχουμε ανακοινώσει ότι θα γίνει μια σημαντική παρέμβαση: θα διαχωριστούν οι λωρίδες. Πρώτα θα μπαίνουν αυτοί που έρχονται από Ελευσίνα και περίπου 150 μέτρα πιο κάτω θα μπαίνουν αυτοί που έρχονται από το αεροδρόμιο. Η παρέμβαση αυτή θα ολοκληρωθεί εντός του 2026 και αυτό θα βοηθήσει στην

αποσυμφόρηση στο συγκεκριμένο σημείο.

Τις επόμενες εβδομάδες θα ανακοινώσουμε την προκήρυξη για τον διαγωνισμό του τριπλού κόμβου στον Σκαρμαγκά. Ο στόχος είναι να αποσυμφορήσουμε τον αστικό ιστό της πόλης από τα βαρέα οχήματα. Να υπάρχει δηλαδή εναλλακτική, ώστε να μην μπαίνουν τα φορτηγά μέσα στην πόλη. Έτσι θα υπάρξει σημαντική αποσυμφόρηση».

Μεταξύ άλλων, ο κ. Δήμας σημείωσε ότι πριν από λίγους μήνες ψηφίστηκε ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας και σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη προχωρά η τοποθέτηση καμερών, που θα βοηθήσουν στην εφαρμογή του ΚΟΚ, ώστε να έχουμε ασφαλέστερες και καλύτερες μετακινήσεις στον αστικό ιστό.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΣΤΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ

Πλήρη ανάπλαση των πεζοδρομίων και των διαδρομών ενός εκ των κεντρικότερων δρόμων του Κερατσινίου, της οδού Γρηγορίου Λαμπράκη, προβλέπει η προγραμματική σύμβαση που συνυπέγραψε ο περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς με τον δήμαρχο Κερατσινίου - Δραπετσώνας Χρήστο Βρεττάκο, τον πρόεδρο και τον διευθύνοντα σύμβουλο της «Νέας Μητροπολιτικής Αττικής Α.Ε.» Δημήτρη Φραγκάκη και Γιώργο Κορμά. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το έργο προϋπολογισμού 5,73 εκατ. ευρώ θα καλυφθεί από ίδιους πόρους της Περιφέρειας θα υλοποιηθεί εντός 46 μηνών από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων του Αναπτυξιακού Οργανισμού της Περιφέρειας «Νέα Μητροπολιτική Αττική Α.Ε.». Σκοπός του, είναι η ανάπλαση των πεζοδρομίων της οδ. Γρ. Λαμπράκη στο τμήμα από τη διασταύρωση με τη Λεωφ. Χισιού έως την οδό Μαραθωνομάχων (στο όριο με τον Δήμο Νίκαιας).

Στοχεύει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της αναβάθμισης των υποδομών πεζής κυκλοφορίας, και οι εργασίες

αφορούν σε:

- Αποξήλωση των υφιστάμενων πεζοδρομίων και του αστικού εξοπλισμού του όπως φωτιστικά, κάδοι απορριμμάτων και καθιστικά.

- Κατασκευή νέων πεζοδρομίων με τσιμεντόπλακες.

- Διαμόρφωση ζωνών πρασίνου με κατάλληλη φύτευση για την αστική μικροκλιματική βελτίωση.

- Τοποθέτηση νέου αστικού εξοπλισμού

- Δημιουργία ζωνών οδού και διαβάσεων για την πλήρη προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ).

- Δημιουργία νέων θέσεων στάθμευσης.

- Αναβάθμιση της κεντρικής νησίδας.

«Σήμερα κάναμε ένα ακόμη σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών του Κερατσινίου, όπως κάνουμε για κάθε γειτονιά του Λεκανοπεδίου», επισήμανε ο περιφερειάρχης Ν. Χαρδαλιάς αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης την Παρασκευή και πρόσθεσε: «Με την ανάπλαση

των πεζοδρομίων της οδού Γρηγορίου Λαμπράκη, ενός από τους πλέον πολυσύχναστους δρόμους της πόλης, προχωράμε σε μια παρέμβαση που δεν αφορά απλώς την αισθητική αναβάθμιση του χώρου, αλλά κυρίως την ουσιαστική ενίσχυση της ασφάλειας, της προσβασιμότητας και της λειτουργικότητας για όλους τους κατοίκους, με ιδιαίτερη μέριμνα προς τα άτομα με αναπηρία. Αποδεικνύουμε έμπρακτα ότι η Περιφέρεια Αττικής επενδύει στην ποιότητα ζωής, στη βιώσιμη ανάπτυξη και στη δημιουργία ενός σύγχρονου, ανθρώπινου και φιλικού αστικού περιβάλλοντος».

«Συνεχίζουμε με σχέδιο, αποφασιστικότητα και σε στενή συνεργασία με τους Δήμους να προωθούμε παρεμβάσεις που αναβαθμίζουν τις γειτονίες μας, στηρίζουν την τοπική κοινωνία και ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των συμπολιτών μας», τόνισε ο κ. Χαρδαλιάς.

ΥΠΠΟ: ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΔΕΛΦΩΝ

Με επεμβάσεις, στο ανατολικό και το δυτικό ανάλημμα, εξελίσσονται οι εργασίες αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου Δελφών. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ενημερώνει ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, τα τελευταία χρόνια, στο αρχαίο θέατρο των Δελφών, υλοποιείται σταδιακά -από το Υπουργείο Πολιτισμού, δια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδας- ένα εκτεταμένο πρόγραμμα επεμβάσεων προστασίας και αποκατάστασης. Οι εργασίες αφορούν στην ανάταση βαθμιδών και εδωλίων, στη συμπλήρωση του κοίλου, με διάσπαρτα ή νέα εδώλια, στην αποκατάσταση των ορθοστατών της ορχήστρας, στην ενίσχυση των αναλημμάτων, καθώς και στην αντιμετώπιση της απορροής των ομβρίων υδάτων με επεμβάσεις ενίσχυσης των πρηνών και αποστραγγιστικά συστήματα.

Το έργο υλοποιείται βάσει Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης, μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με προϋπολογισμό 1.700.000 ευρώ. Η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «Η προστασία και η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου των Δελ-

φών αποτελεί προτεραιότητα για το Υπουργείο Πολιτισμού. Η μέριμνά μας είναι διαρκής και πολυεπίπεδη. Ολοκληρώνεται το μείζον έργο της αντιμετώπισης των βραχοπτώσεων και της θωράκισης του επισκέψιμου αρχαιολογικού χώρου, από τα ακραία φαινόμενα της κλιματικής κρίσης, προϋπολογισμού περίπου 7.500.000 ευρώ, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων. Ολοκληρώθηκε η αντιπυρική και η αντιπλημμυρική προστασία του χώρου. Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκονται τα έργα αποκατάστασης, που υλοποιεί η οικεία Εφορεία Αρχαιοτήτων και αφορούν στο συγκρότημα των ανατολικών θεμελίων, στο δυτικό τμήμα της αρχαίας πόλης και στο Γυμνάσιο, συνολικού προϋπολογισμού 3.000.000 ευρώ περίπου, με πόρους του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος 'Στερεά Ελλάδα'-ΕΣΠΑ 2021-2027. Με τις συγκεκριμένες επεμβάσεις, στόχος μας είναι να ενισχύουμε σταθερά και συστηματικά τους Δελφούς ως κορυφαίο πολιτιστικό προορισμό και πολύτιμο αναπτυξιακό πόρο για τη Στερεά Ελλάδα και τη χώρα, θωρακίζοντας και επεκτείνοντας

τον επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο. Το αρχαίο θέατρο αποτελεί, από μόνο του, μια αυτοτελή μνημειακή οντότητα, στην οποία εξελίσσεται συστηματικά το έργο της αποκατάστασης».

Όπως συμπληρώνει η ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, το δυτικό ανάλημμα σώζεται σε όλο του το μήκος (34 μ.) και σε ύψος έως 3,50 μ. περίπου, και διαιρείται σε δύο τμήματα. Τα κύρια προβλήματα στην παθολογία του είναι η απογύμνωση μεγάλου τμήματος του κοίλου, που εκθέτει την εσωτερική παρεία του αναλήμματος και αναιρεί τη λειτουργία ως τοίχου αντιστήριξης, η απώλεια τμημάτων λίθων από την εσωτερική πλευρά του αναλήμματος με αποτέλεσμα την μετακίνηση και απόκλιση από την κατακόρυφο λίθων των ανώτερων στρώσεων και τον κίνδυνο ανατροπής τους, οι κατά τόπους απώλειες στη μάζα λίθων, ρηγματώσεις και θραύσεις, η αισθητική επιβάρυνση με παρούσα λίθων μελών επί του αναλημματικού τοίχου, που δεν σχετίζονται με αυτόν, όπως π.χ. εδώλια.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ Η ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι νέες διατάξεις δημιουργούν υποχρεώσεις στους δημόσιους φορείς αλλά και στον ιδιωτικό τομέα

Κανόνες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων που αφορούν σε ζωτικής σημασίας λειτουργίες της κοινωνίας, ή οικονομικές δραστηριότητες, έναντι ανθρωπογενών ή φυσικών κινδύνων και απειλών τίθενται σε σχέδιο νόμου του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που συζητείται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, με προγραμματισμό την ψήφισή του αυτή την εβδομάδα.

Όπως υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το σχέδιο νόμου δεν απευθύνεται ούτε δημιουργεί υποχρεώσεις για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, μόνο στους δημόσιους φορείς, αλλά και στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος καλείται να εναρμονιστεί με τις θεσμικές επιταγές, στο πλαίσιο συνεργασίας με τον δημόσιο τομέα, με τελικό στόχο, την ολοκληρωμένη παροχή συνθηκών ασφάλειας των κρίσιμων υποδομών, υπό το συντονισμό, για πρώτη φορά, ενός φορέα που θα είναι η Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, η οποία έχει συσταθεί στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, με το ν.5187/2025.

Με το νομοσχέδιο εισάγονται μηχανισμοί συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των οντοτήτων που παρέχουν κρίσιμες υπηρεσίες στην καθημερινότητα του πολίτη, σε επίπεδο τόσο της κοινωνικής ζωής όσο και της οικονομικής δραστηριότητας.

Ως κρίσιμες οντότητες, θεωρούνται ενδεικτικά οργανισμοί, επιχειρήσεις και υποδομές, που προσφέρουν υπηρεσίες απαραίτητες για τη δημόσια υγεία, τη δημόσια διοίκηση, το Διάστημα, την παραγωγή, μεταποίηση και διανομή τροφίμων, την ενέργεια, τις μεταφορές, τις επικοινωνίες, το νερό και τα λύματα, τα αστικά απόβλητα, τις ψηφιακές υποδομές και άλλους ζωτικούς τομείς.

Οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου, αξιοποιούν πρακτικές που ήδη έχουν εφαρμοστεί και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και διεθνώς, με στόχο μία ολιστική και συστηματική προσέγγιση της προστασίας και της διασφάλισης της ανθεκτικότητας υπηρεσιών και υποδομών που έχουν ζωτική σημασία.

Η Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ως αρμόδια Αρχή και νέο σημείο επαφής, θα πρέπει να διαμορφώσει την εθνική στρατηγική για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων. Στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας περιλαμβάνεται ο στρατηγικός σχεδιασμός, η σύνταξη εθνικής στρατηγικής, η έκθεση αξιολόγησης κινδύνων, ο προσδιορισμός των κρίσιμων οντοτήτων και τα κριτήρια καθορισμού τους, η εποπτεία και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης των κρίσιμων οντοτήτων στις υποχρεώσεις που ορίζονται στο νόμο. Η Γενική Γραμ-

ματεία θα παρέχει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, υποστήριξη προς τις οντότητες, σε εκπαιδευτικό και συμβουλευτικό επίπεδο, θα έχει τη δυνατότητα καθορισμού υποχρεώσεων, αλλά και επιβολή κυρώσεων. Θα είναι επίσης αρμόδια να εκπροσωπεί σε επίπεδο ΕΕ τη χώρα.

Με τις διατάξεις του νομοσχεδίου ορίζονται οι υποχρεώσεις των κρίσιμων οντοτήτων, οι οποίες ενδεικτικά οφείλουν να προβούν σε εκτίμηση κινδύνων εντός χρονικού διαστήματος εννέα μηνών από τη στιγμή που θα λάβουν επίσημη ειδοποίηση από τη Γενική Γραμματεία που τους χαρακτηρίζει ως κρίσιμη οντότητα. Περαιτέρω, θεσπίζεται η υποχρέωσή τους για την εξασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους μέσω της λήψης των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, ιδίως για την πρόληψη περιστατικών, τη διασφάλιση της φυσικής προστασίας των κρίσιμων υποδομών, την ανταπόκρισή τους στις συνέπειες των περιστατικών για τον μετριασμό τους, την ανάκαμψη από τα περιστατικά, την ασφάλεια και την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων. Οι κρίσιμες οντότητες υποχρεούνται να τηρούν και να εφαρμόζουν σχέδιο ανθεκτικότητας για τα μέτρα που λαμβάνονται, που τίθενται υπόψη της Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων για την κρίση περί της καταλληλότητας και της αναλογικότητας αυτών, καθώς και περί της ανταπόκρισης των οντοτήτων στις υποχρεώσεις τους. Επιπλέον, προβλέπεται η υποχρέωση για ορισμό ενός εκπροσώπου ή εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου ως σημείο επαφής με τη Γενική Γραμματεία, καθώς και για διοργάνωση συμβουλευτικών αποστολών σε επίπεδο ΕΕ για την παροχή συμβουλών, με τις οποίες οφείλει η κρίσιμη οντότητα να συμμορφωθεί.

Προβλέπεται επίσης η διασφάλιση της επιχειρηματικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, μέσω της άσκησης ελέγχων του ιστορικού του προσωπικού τους, στην περίπτωση που αυτό κατέχει ευαίσθητο ρόλο ή έχει άμεση ή εξ αποστάσεως πρόσβαση στις εγκαταστάσεις σε συστήματα πληροφοριών ή ελέγχου. Οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να κοινοποιούν άμεσα στη Γενική Γραμματεία τα περιστατικά που επιφέρουν διατάραξη βασικών υπηρεσιών. Σε περίπτωση που το περιστατικό έχει ή ενδέχεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο σε παροχή βασικών υπηρεσιών σε έξι ή περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ αξιοποιούνται οι σχετικές πλατφόρμες της ολοκληρωμένης πολιτικής αντιμετώπισης κρίσεων και του κέντρου συντονισμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών των ευρωπαϊκών μηχανισμών, ενώ η Γενική Γραμματεία οφείλει να ενημερώνει τα κράτη-μέλη που επηρεάζονται, λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων δεν είναι μόνο θέμα εθνικό αλλά και διακρατικό.

Γ. Λαμπρόπουλος: Κανόνες για την προστασία κρίσιμων υποδομών

«Και Οδηγία να μην υπήρχε, από μόνοι μας ως χώρα, θα έπρεπε να έχουμε ψηφίσει ένα τέτοιο νομοσχέδιο», ανέφερε ο υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη και επισήμανε ότι οι χώρες που την έχουν ενσωματώσει είναι αρκετές. «Το κράτος για πρώτη φορά, δημιουργεί θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των κρίσιμων υποδομών, βάσει πλαισίου Κανόνων και με καινούργια Γενική Γραμματεία, που θα έχει την εποπτεία υλοποίησης μέτρων από τις ίδιες τις υποδομές», είπε ο κ. Λαμπρόπουλος και ενημέρωσε ότι αμέσως μετά την ψήφισή του νομοσχεδίου από τη Βουλή, θα κατατεθεί και το Προεδρικό Διάταγμα με το Οργανόγραμμα της Νέας Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων. «Ο νόμος αυτός αφορά τους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, του τραπεζικού κλάδου, των χρηματοπιστωτικών αγορών, της υγείας, του πόσιμου νερού, των λυμάτων, των ψηφιακών υποδομών, της δημόσιας διοίκησης, του διαστήματος και της παραγωγής της μεταποίησης και της διανομής τροφίμων. Το νομοσχέδιο αυτό έχει διατάξεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι όλων των κινδύνων, παράδειγμα φυσικές καταστροφές», είπε ο υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη.

Μετεγγραφές

Στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνεται διάταξη που αφορά στη δυνατότητα μετεγγραφής αδελφών σπουδαστών στις σχολές της Ελληνικής Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Προβλέπεται δηλαδή ότι οι σπουδαστές που φοιτούν στη Σχολή Αξιωματικών στη Σχολή Αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και στη Σχολή Αξιωματικών ή στη Σχολή Πυροσβεστών, της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, μπορούν πλέον να ζητήσουν μετεγγραφή, εφόσον αδελφία τους φοιτούν σε αντίστοιχες σχολές.

Σωφρονιστικά καταστήματα

Στην αιχμή της κριτικής των κομμάτων της αντιπολίτευσης έχουν βρεθεί δύο κυρίως άρθρα του νομοσχεδίου, που δεν σχετίζονται με τις κρίσιμες οντότητες:

- Θεσμοθετείται νέα διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού των κλάδων και ειδικοτήτων ΔΕ Φύλαξης και ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, κατ' εξαίρεση της διαδικασίας που προβλέπεται στο ν. 4765/2021, σύμφωνα με το πρότυπο που ακολουθεί η Ελληνική Αστυνομία, κατά τη διαδικασία πρόσληψης των Ειδικών Φρουρών. Για «κομματικά ρουσφέτια με προσλήψεις εκτός ΑΣΕΠ», κάνει λόγο η αντιπολίτευση.

Συνέχεια στη σελ 6

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ Η ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι νέες διατάξεις δημιουργούν υποχρεώσεις στους δημόσιους φορείς αλλά και στον ιδιωτικό τομέα

Συνέχεια από σελ 5

Η ρύθμιση αποσκοπεί στην επιτάχυνση των διαδικασιών πρόσληψης για το προσωπικό αυτό, συμβάλλοντας τα μέγιστα στην ενίσχυση των Σωφρονιστικών Καταστημάτων και στην αύξηση του επιπέδου ασφαλείας τους, αναφέρει το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Σημειώνει επίσης ότι με τη διάταξη του νομοσχεδίου, θεσπίζεται το ηλικιακό όριο του εικοστού όγδοου (28ου) έτους, σε εναρμόνιση με τα ισχύοντα για το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας. «Τούτο κρίνεται αναγκαίο για λόγους προστασίας της δημόσιας ασφάλειας για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της ικανότητας μακροχρόνιας εκτέλεσης των καθηκόντων του προσλαμβανόμενου προσωπικού, τα οποία απαιτούν υψηλές σωματικές αντοχές που κατά την κοινή πείρα συνδέονται στενά με την ηλικία. Ειδικότερα, για την εκτέλεση των καθηκόντων των υπαλλήλων φύλαξης και εξωτερικής φρούρησης, τα οποία περιλαμβάνουν φύλαξη κρατουμένων υψηλής επικινδυνότητας, μεταγωγές αυτών εκτός του Σωφρονιστικού Καταστήματος, όπως, επίσης, και φρούρησή τους σε νοσηλευτικά ιδρύματα, απαιτείται η κατοχή εξαιρετικής φυσικής κατάστασης, την οποία εξασφαλίζει η θέσπιση ανώτατου ηλικιακού ορίου όμοιοι με εκείνο που προβλέπεται για το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, δεδομένης και της συνάφειας του αντικείμενου εργασίας τους (όπως διενέργεια μεταγωγών, φρούρηση στόχων και φύλαξη κρατουμένων)», αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση.

– Αυξάνεται η δυναμικότητα των Σωφρονιστικών Καταστημάτων σε 600 κρατούμενους. Η αντιπολίτευση καταγγέλλει ότι η αύξηση της δυναμικότητας νομιμοποιεί τις mega φυλακές και νομιμοποιεί το χάος με τους υπερπληθυσμούς κρατούμενους. «Η πρόβλεψη αυτή θα συμβάλει στην αποσυμφόρηση των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, καθώς επιτρέπεται η κατασκευή νέων μεγαλύτερης χωρητικότητας Σωφρονιστικών Καταστημάτων, τα οποία θα καταστήσουν δυνατή τη μεταγωγή κρατουμένων από καταστήματα με πλεονάζοντα αριθμό κρατουμένων. Η ρύθμιση είναι αναγκαία και στο πλαίσιο της εξελίξης του έργου μετεγκατάστασης του συγκροτήματος των Σωφρονιστικών Καταστημάτων του Κορυδαλλού», αναφέρει το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

«Τα προβλήματα είναι τεράστια και τα γνωρίζουμε όλοι», είπε ο υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη Γιάννης Λαμπρόπουλος και σημείωσε: «Το πρόβλημα είναι διαχρονικό και οι ευθύνες διακομματικές. Πρέπει όμως η πολιτική ηγεσία του υπουργείου να δώσει λύση. Οι προσλήψεις εί-

ναι απολύτως αναγκαίες, δεν προχωρούσαν από το 2018. Έπρεπε να καλύψουμε τα κενά, να υπάρξει φρούρηση στα σωφρονιστικά καταστήματα. Και λέμε ό,τι ίσχυε παλιότερα, να ισχύει και τώρα. Ό,τι ισχύει με τους ειδικούς φρουρούς, για τους οποίους ο νόμος ψηφίστηκε το 1999 με κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, και δεν αμφισβητήθηκε από κανέναν κανένας διαγωνισμός». Ο κ. Λαμπρόπουλος είπε ότι οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι θα προσληφθούν με σύστημα αντικειμενικών κριτηρίων (μόρια), θα συσταθεί επιτροπή στην οποία θα μετέχει μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και μέλος του ΑΣΕΠ. Προβλέπεται επίσης διαδικασία ένστασης κατά του πίνακα εκείνων που, καταρχήν, θα πληρούν τα προσόντα, η οποία θα κρίνεται από το ΑΣΕΠ. Ο υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη επισήμανε επίσης ότι τις διατάξεις τις θέλουν και οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι.

Τα κόμματα

Η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας Άννα Μάνη Παπαδημητρίου σημείωσε ότι εν μέσω ευρύτατων γεωπολιτικών εξελίξεων και πολλαπλών πηγών κινδύνου, όπως για παράδειγμα οι συνέπειες της κλιματικής κρίσης, οι κρίσιμες αυτές οντότητες, οφείλουν να υιοθετήσουν μέτρα πρόληψης, προστασίας, άμεσης αντίδρασης, αντιμετώπισης, αλλά και άμεσης ανάκαμψης έναντι υβριδικών επιθέσεων, φυσικών καταστροφών, τρομοκρατικών απειλών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. «Εξάλλου, η χώρα μας και λόγω και της γεωγραφικής της θέσης, αλλά και λόγω και της κλιματικής κρίσης, είναι ευάλωτη σε φυσικούς κινδύνους και σε ακραία καιρικά φαινόμενα. Προκειμένου δε, να αντιμετωπιστούν αυτοί οι κίνδυνοι, απαιτείται μία ενιαία και βιώσιμη στρατηγική», ανέφερε η βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. «Το εν λόγω σχέδιο νόμου, συνιστά σημαντικό θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της θωράκισης των κρίσιμων οντοτήτων της χώρας μας, καθώς διασφαλίζεται η κοινωνική συνοχή, η απρόσκοπτη οικονομική δραστηριότητα, η οικονομική και επιχειρηματική σταθερότητα, καθώς και η εθνική ασφάλεια, έναντι σύγχρονων, σύνθετων απειλών», είπε η κ. Παπαδημητρίου.

Ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ Γιώργος Μουλκιώτης στάθηκε ιδιαίτερα σε διάταξη του νομοσχεδίου που αφορά την «πρόσληψη προσωπικού των κλάδων και ειδικοτήτων ΔΕ φύλαξης και ΔΕ προσωπικού εξωτερικής φρούρησης των Σωφρονιστικών Καταστημάτων» για την οποία κατήγγειλε ότι προωθούνται προσλήψεις σωφρονιστικών υπαλλήλων εκτός ΑΣΕΠ. «Γιατί γίνεται αυτό και καταργείται το ΑΣΕΠ στη συγκεκριμένη περίπτωση; Γιατί στον τόσο ευ-

αίσθητο χώρο των φυλακών να μην υπάρχει πλήρης διαφάνεια, όσον αφορά τις προσλήψεις και πλήρης αντικειμενικότητα; Γιατί να μην να εφαρμόζεται νόμος 4760/2020, ο νόμος που αναφέρεται στο ΑΣΕΠ και το οποίο είναι ένα θεσμικό ανάχωμα απέναντι και στο ρουσφέτι. Δεν θέλω να πιστέψω ότι είναι να στηθεί ρουσφέτι με στολή. Δεν θέλω να το πω. Θέλει να ελέγξει πελατειακά τον πυρήνα του σωφρονιστικού συστήματος; Δεν το ξέρω. Θέλει να μοιράσει θέσεις, να στήσει κομματικό μηχανισμό μέσα στις φυλακές;», αναρωτήθηκε ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Κατήγγειλε επίσης άρθρο του νομοσχεδίου με το οποίο, όπως ανέφερε, προωθείται η «νομιμοποίηση του χάους» αφού αυξάνεται η χωρητικότητα των φυλακών από 300 σε 600 κρατούμενους. «Τι θεσμοθετεί; Mega-φυλακές. Διπλασιάζει το νόμιμο όριο και στοιβάζει κρατούμενους», ανέφερε χαρακτηριστικά.

«Αν θέλετε να μας πείσετε ότι όντως κατά παρέκκλιση της διαδικασίας του ΑΣΕΠ, θα υπάρξει μία διοικητική επιλογή από την Επιτροπή, αλλάτε τη σύνθεση της Επιτροπής. Είναι εξαιρετικά σημαντικό, να πείσετε ότι όντως σας ενδιαφέρει η αξιοκρατία και η αντικειμενικότητα και με τη σύνθεση αυτής της Επιτροπής», ανέφερε **ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Θεόφιλος Ξανθόπουλος** για τις προσλήψεις σωφρονιστικών υπαλλήλων. Ο βουλευτής σημείωσε ότι το ζήτημα των κρατουμένων στις φυλακές, είναι εκρηκτικό, γιατί «ο κ. Φλωρίδης, εκτός από την υπέρμετρη αύξηση των ποινών, τη μη αναλογική, έχει νομοθετήσει την έκταση τμήματος της ποινής ακόμη και για τα πλημμελήματα». «Αυτό, έφερε μια τεράστια αύξηση στον αριθμό των κρατουμένων τέτοια, που το σύστημα δεν μπορεί να την διαχειριστεί. Η φέρουσα ικανότητα του σωφρονιστικού συστήματος, δεν είναι αυτή που μπορεί να αντέξει και κρατούμενους για πλημμελήματα», είπε ο κ. Ξανθόπουλος.

Στόχος του νομοσχεδίου, είπε **ο ειδικός αγορητής του ΚΚΕ Μανώλης Συντυχάκης**, είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας μέσω του κοινού πλαισίου της στρατηγικής σημασίας οντοτήτων και υπηρεσιών που επιδιώκει η έκθεση, αποτελεί προετοιμασία αντίδρασης προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη κερδοφορία και η εξυπηρέτηση συμφερόντων μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων σε ενδεχόμενη νέα περίοδο διακοπής βασικών λειτουργιών στην οικονομία λόγω ελέγχου τους από τρίτες χώρες ανταγωνιστές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνέχεια στη σελ 7

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ Η ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι τοποθετήσεις των εκπροσώπων των κομμάτων και των φορέων για τις νέες διατάξεις

Συνέχεια από σελ 6

Ο Βουλευτής του ΚΚΕ σημείωσε ότι θεωράζεται περαιτέρω όλο το αντιδραστικό πλαίσιο του ηλεκτρονικού φακελώματος, της παρακολούθησης, της καταστολής, με τελικό αποδέκτη τον «εχθρό λαό». «Τόσο η Οδηγία για τις κρίσιμες οντότητες όσο και εκείνη για την κυβερνοασφάλεια, εμπεριέχουν και το στοιχείο της λογοκρισίας και του γενικευμένου φακελώματος αφού η Γενική Γραμματεία που θα δημιουργηθεί, θα μπορεί να ζητάει και το ιστορικό των εργαζομένων», σημείωσε ο κ. Στυλιανός.

Η ανθεκτικότητα κρίσιμων οντοτήτων είναι κομβικής σημασίας ειδικά σε μια χώρα, όπως είναι η Ελλάδα, που έχει βιώσει επανειλημμένα τις οδυνηρές συνέπειες από τις κρίσεις, από φυσικές καταστροφές και φυσικά από τα θεσμικά κενά τα οποία υπάρχουν, είπε ο **ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης Βασίλης Γραμμένος**. Σημείωσε ωστόσο ότι απουσιάζει ένα εθνικό σχέδιο και μια στρατηγική αντίστοιχα με τις ιδιαιτερότητες, τις ανάγκες και τις πραγματικές συνθήκες της χώρας μας. «Αντίθετα βρισκόμαστε μπροστά σε μία ακόμα πρόκληση, έτσι την χαρακτηρίζουμε εμείς, μεταφορά ενός ευρωπαϊκού κειμένου, χωρίς προσαρμογή, χωρίς βάθος και δυστυχώς, χωρίς όραμα», είπε ο κ. Γραμμένος.

Για πλαίσιο ενίσχυσης των κατασταλτικών μηχανισμών έκανε λόγο ο **ειδικός αγορητής της Νέας Αριστεράς Νάσος Ηλιόπουλος**. «Συζητάμε για κρίσιμες οντότητες στο πεδίο των μεταφορών, τη στιγμή που είστε μια κυβέρνηση που δε βρήκε λίγες χιλιάδες ευρώ για να φτιάξει την κατεστραμμένη από το '19 τηλεδιόικηση στη Λάρισα. Δεν βρήκατε λίγες χιλιάδες ευρώ για να αλλοιώσετε τον χώρο που έγινε η σύγκρουση των δύο τρένων, το χώρο του εγκλήματος», σχολίασε ο βουλευτής και πρόσθεσε: «Δεν μπορείτε να μας πείσετε ότι αυτό σχετίζεται με ένα πραγματικό άγχος για την ασφάλεια των υποδομών και των υπηρεσιών. Έχουμε εξαγωγή θεμελιακών αποστολών του κράτους σε ιδιώτες, σε ιδιωτικές εταιρείες. Τις περισσότερες κρίσιμες υποδομές, τις λειτουργούν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες θα έχουν και το δικό τους σχεδιασμό ασφάλειας», είπε ο κ. Ηλιόπουλος.

«Στις κρίσιμες οντότητες ορίζονται και τα νοσοκομεία, το σύστημα υγείας. Είναι ή δεν είναι τρομοκρατική πράξη

να διαλύεις όλα τα νοσοκομεία, με την πολιτική σου;», ανέφερε η **ειδική αγορήτρια της Πλεύσης Ελευθερίας Ελένη Καραγεωργοπούλου** και σχολίασε: «Αυτό που κάνει σήμερα το Ισραήλ στη Γάζα είναι ή δεν είναι τρομοκρατική πράξη; Μιλάμε για την ασφάλεια και είστε μια κυβέρνηση που δύο μέρες δεν έχετε βγάλει άκνα για το γεγονός ότι πριν δύο μέρες, πριν δύο βράδια, σε χωρικά ύδατα που ανήκουν στην εθνική μας ευθύνη για διάσωση και έρευνα υπήρξε μία πράξη τρομοκρατίας και πειρατείας από ισραηλινά drones, τα οποία χτυπήσανε πλοίο του στόλου της αλληλεγγύης που μεταφέρουν ανθρωπιστική βοήθεια».

Φορείς: Σημαντικό νομοσχέδιο

Στη διαδικασία της ακρόασης φορέων:

- Το Κέντρο Μελετών Ασφάλειας- KEMEA είπε ότι είναι σημαντική η εμπλοκή του στο νόμο γιατί αξιοποιείται η εμπειρία του, ως εθνικού σημείου επαφής, ενσωματώνεται η τεχνολογία που έχει αποκτήσει και διασφαλίζει την συστηματική εκπαίδευση και άσκηση κρίσιμων οντοτήτων.

- Η Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων και Υποστήριξης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων -ΡΑΑΕΥ είπε ότι υπήρξε «εξαιρετική συνεργασία στο στάδιο της προετοιμασίας του νομοσχεδίου» και χαρακτήρισε σημαντική την πρόβλεψη εκπόνησης εθνικής στρατηγικής και της συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, ιδίως στα θέματα ενέργειας και υδάτων. Υπογράμμισε επίσης την ανάγκη να εξειδικευτούν οι διατάξεις για τη διασυνοριακή συνεργασία, ειδικά στον τομέα της ενέργειας.

- Ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας-ΑΔΜΗΕ είπε ότι είναι καλό να αποφευχθούν επικαλύψεις, ως προς το ποιος φορέας θα έχει την πρωτεύουσα ευθύνη σε κάθε στάδιο (πρόληψη-προετοιμασία-απόκριση-αποκατάσταση). Η σαφής περιγραφή των ρόλων θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων και θα μειώσει το διοικητικό βάρος, για τις κρίσιμες οντότητες, θα διασφαλίσει την επιχειρησιακή συνέχεια, θα δοθούν κατευθυντήριες οδηγίες, όπως ανέφερε.

-Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, επισήμανε ότι δι-
αχειρίζεται κρίσιμες εθνικές υποδομές που πρέπει να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητά τους. Ανάμεσα σε αυτές, το τηλεσκόπιο «Αρίσταρχος», το μεγαλύτερο τηλεσκό-

πιο των Βαλκανίων, το δεύτερο μεγαλύτερο της ηπειρωτικής Ευρώπης, το Αστεροσκοπείο Κρουονερίου που μετασχηματίζεται στον μεγαλύτερο διαστημικό κόμβο στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Παρέχει επίσης βασικές υπηρεσίες, μέσω του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου σχετικές με έρευνες για κοιτάσματα πετρελαίου, στα χωροθετημένα οικόπεδα από την πολιτεία, υπηρεσίες για την παρακολούθηση της σεισμικότητας. Γι' αυτούς τους λόγους ζητάει να περιληφθεί στους συμβουλευτικούς οργανισμούς που θα συμβουλευτεί τη Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων. Το Εθνικό Αστεροσκοπείο σημείωσε επίσης ότι παρέχει υπηρεσίες έρευνας διαστήματος προς έξι τουλάχιστον χώρες της ΕΕ και έχει μνημόνιο στρατηγικής συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος. «Επομένως δεν αποτελεί μόνο εθνική κρίσιμη οντότητα αλλά και οντότητα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος», όπως επισήμανε.

-Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη είπε ότι το υπουργείο άκουσε τις προτάσεις της και η ρύθμιση για τις προσλήψεις έγινε κατόπιν αιτήματός της. «Η διαδικασία του ΑΣΕΠ είναι χρονοβόρα και γι' αυτό ζητήσαμε να εφαρμοστεί η ταχύτερη διαδικασία, που εφαρμόζει η ΕΛΑΣ, για τους ειδικούς φρουρούς», σημείωσε. Απόλυτη συμφωνία εξέφρασε και για τη θέσπιση του ορίου ηλικίας στα 28 έτη, διότι «καθήκοντα, όπως οι μεταγωγές κρατουμένων, η αντιμετώπιση έκνομων ενεργειών και η φρούρηση ασθενών κρατουμένων στα νοσοκομεία, απαιτούν σωματικές αντοχές και υψηλή φυσική κατάσταση». Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης είπε ότι το αδιάβλητο της διαδικασίας προσλήψεων εξασφαλίζεται αφού οι ενστάσεις θα κρίνονται από το ΑΣΕΠ. Σε σχέση με την αύξηση της δυναμικότητας των σωφρονιστικών καταστημάτων, δήλωσε σύμφωνη καθώς «ήδη όλα τα νέα σωφρονιστικά καταστήματα, έχουν δυναμικότητα 600 θέσεων».

-Η Ομοσπονδία Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδος δήλωσε απόλυτα σύμφωνη με τη διαδικασία πρόσληψης των υπαλλήλων εξωτερικής φρούρησης, γιατί «θα συμβάλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών σε σχέση με την προηγούμενη πολύ χρονοβόρα διαδικασία» διότι οι ανάγκες σε προσωπικό είναι πολύ μεγάλες και συντο-
μεύει ο χρόνος.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΩΝ ΦΕΤΙΝΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ

Ανάλυση της ομάδας AtmoHub του Εθνικού Αστεροσκοπείου

Ιδιαίτερα έντονο είναι το αποτύπωμα των δασικών πυρκαγιών στην Ελλάδα στη σύσταση της ατμόσφαιρας και της ποιότητας του αέρα. Όπως αναδεικνύει λεπτομερής ανάλυση του AtmoHub που συντονίζεται από την ομάδα NOA - ReACT του ΙΑΑΔΕΤ/Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών παρότι οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε ποσοστιαία σύγκριση είναι γενικά πολύ μικρότερες των ανθρωπογενών εκπομπών (<5% των συνολικών εθνικών εκπομπών κάθε έτους), κατά τη διάρκεια ακραίων πυρκαγιών αυτές αυξάνονται θεαματικά.

Σε ανάλυσή τους για το Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, η επιστημονική ομάδα του AtmoHub επισημαίνει ότι τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα βιώνει με αυξανόμενη συχνότητα και ένταση φαινόμενα εκτεταμένων δασικών πυρκαγιών, ενισχυμένα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Σχεδόν ένα μήνα πριν τη λήξη της αντιπυρικής περιόδου, οι ερευνητές τονίζουν ότι αυτή αφήνει πίσω της σοβαρές απώλειες σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις, κτηνοτροφικές μονάδες, οικισμούς, αλλά και επιβάρυνση των ατμοσφαιρικών συνθηκών.

«Στην Ελλάδα, ως τις 19/08/2025, καταγράφηκαν περίπου 470.000 στρέμματα καμένων εκτάσεων, τοποθετώντας το έτος 2025 στην 5η θέση της κατάταξης των συνολικών ετήσιων καμένων εκτάσεων των τελευταίων δύο δεκαετιών. Το καλοκαίρι του 2025 επλήγησαν, μεταξύ άλλων, η Ιεράπετρα, η Χίος, ο Ωρωπός, η Ραφήνα, η Παλαιά Φώκαια, η Κερατέα, ο Φενεός Κορινθίας, η Πλύτρα Λακωνίας, τα Κύθηρα, η Βόνιτσα, η Αχαΐα, η Άρτα, η Ζάκυνθος και η Βουρβουρού, με την συνολική καμένη γη στις περιοχές αυτές υπολογίζεται σε περίπου 260.000 στρέμματα.

Ειδικότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση το έτος 2025 καταγράφει ρεκόρ καύσης δασικών εκτάσεων, με περισσότερα από 10 εκατ. στρέμματα καμένης γης. Η Ισπανία, η Κύπρος, η Γερμανία και η Σλοβακία ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο ετήσιο ρεκόρ καμένων εκτάσεων των τελευταίων 20 ετών, με την Πορτογαλία και την Ισπανία να παραμένουν οι πιο σκληρά δοκιμαζόμενες χώρες της ΕΕ για το έτος 2025, με περισσότερα από 4 εκατ. στρέμματα να έχουν μετατραπεί σε στάχτη», υπογραμμίζει η ομάδα.

Στα παραπάνω έρχονται να προστεθούν τα πρόσφατα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Υπηρεσία Παρακολούθησης της Ατμόσφαιρας του προγράμματος Copernicus (Copernicus Atmosphere Monitoring Service / CAMS), σύμφωνα με τα οποία, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τις φετινές δασικές πυρκαγιές στην Ευρώπη έφτασαν στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 23 ετών, από τότε δηλαδή που ξεκίνησε η συστηματική καταγραφή.

Αναφορικά με την Ελλάδα για το 2025, όπως σημειώνει η ομάδα του AtmoHub, από την αρχή του έτους μέχρι τα τέλη Αυγούστου, οι εκπομπές μαύρου άνθρακα στη χώρα μας έφτασαν τους 685 τόνους, ακολουθώντας τον μέσο όρο των ετών 2003-2024.

Ακολουθεί η ανάλυση μελών της επιστημονικής ομάδας AtmoHub και συγκεκριμένα των Βασιλή Αμοιρίδη, Άννας Καμπούρη, Μάριου Μέρμηγκα, Θάνου Κουράντου, Κωνσταντίνου Μιχαηλίδη, Βασιλή Σπυράκου και Όλγας Παπαδοπούλου.

Επιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών στην Ατμόσφαιρα

Η ομάδα εξηγώντας διεξοδικά τις επιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών στην ατμόσφαιρα υπογραμμίζει ότι υποβαθμίζουν την ποιότητα του αέρα, έχοντας σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, ιδιαίτερα όταν ο καπνός μεταφέρεται πάνω από κατοικημένες περιοχές. «Δύο από τους σημαντικότερους αέριους ρύπους που προέρχονται από τις εκπομπές των δασικών πυρκαγιών και επιδρούν αρνητικά στην ανθρώπινη υγεία είναι ο μαύρος άνθρακας (black carbon) και το μονοξείδιο του άνθρακα (CO). Ο μαύρος άνθρακας αποτελεί μέρος των αιωρούμενων σωματιδίων με διάμετρο μικρότερη των 2,5 μικρομέτρων (PM_{2.5}) που εκπέμπονται από τις δασικές πυρκαγιές και την ατελή καύση των υλικών. Ως πολύ λεπτά σωματίδια, ο μαύρος άνθρακας μπορεί να εισχωρήσει βαθιά στους πνεύμονες και το κυκλοφορικό σύστημα, προκαλώντας ή εντείνοντας αναπνευστικά και καρδιαγγειακά νοσήματα. Το μονοξείδιο του άνθρακα είναι και αυτό ένας αέριος ρύπος, ο οποίος σε μεγάλες συγκεντρώσεις γίνεται ιδιαίτερα τοξικός και επιβλαβής για την ανθρώπινη υγεία», σημειώνει και συμπληρώνει ότι ένας ακόμη αέριος ρύπος ο οποίος εκπέμπεται κατά την διάρκεια μιας δασικής πυρκαγιάς είναι το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂).

«Το διοξείδιο του άνθρακα ανήκει σε μία πολύ σημαντική κατηγορία αερίων ρύπων, αυτή των θερμοκηπικών αερίων. Τα θερμοκηπικά αέρια έχουν την ιδιότητα να απορροφούν τη θερμότητα που εκπέμπεται με μορφή ακτινοβολίας από την επιφάνεια του πλανήτη μας και την επανεκ-

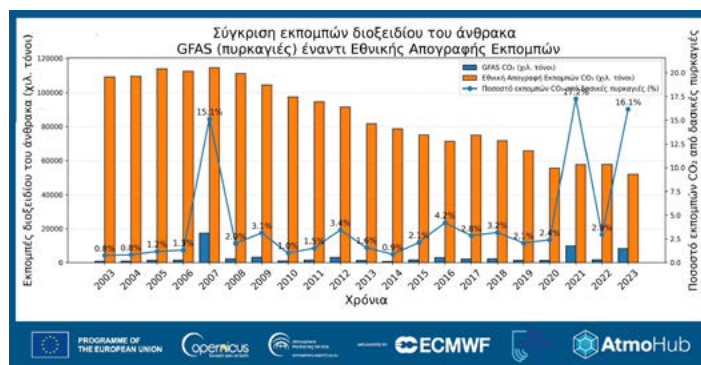
πέμπουν προς όλες τις κατευθύνσεις, με αποτέλεσμα τη διαταραχή του ενεργειακού ισοζυγίου ακτινοβολίας και την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη. Το διοξείδιο του άνθρακα μπορεί να παραμείνει για πάνω από εκατό χρόνια από την εκπομπή του στην ατμόσφαιρα της Γης, επιδρώντας σημαντικά στην θέρμανση του πλανήτη και στην κλιματική αλλαγή», εξηγεί η ομάδα. Στην περίπτωση των ακραίων μεγάλων έντασης και έκτασης πυρκαγιών (μεγαπυρκαγιές-megafires), όπως τονίζει, ο καπνός δύναται να εισχωρήσει από την τροπόσφαιρα (στρώμα της γήινης ατμόσφαιρας όπου συμβαίνουν τα καιρικά φαινόμενα) στην στρατόσφαιρα, ακόμα και σε ύψη άνω των 10 χιλιομέτρων (τα ύψη στα οποία πετούν τα jet αεροπλάνα). «Εκεί ο καπνός παρατείνει τον χρόνο ζωής του, παραμένοντας στην στρατόσφαιρα για χρονικό διάστημα κάποιων μηνών έως ενός έτους, επηρεάζοντας τη στιβάδα του στρατοσφαιρικού όζοντος το οποίο μας προστατεύει από την επιβλαβή για την υγεία υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία. Επιπλέον, τα σωματίδια καπνού στην στρατόσφαιρα λειτουργούν ως σκεδαστές (διασκορπιστές) της εισερχόμενης ηλιακής ακτινοβολίας, ανακλώντας το ηλιακό φως πίσω στο διάστημα -αύξηση της λευκαύγειας (ανακλαστικότητας) του πλανήτη- και μειώνοντας τη ροή της ηλιακής ακτινοβολίας προς το έδαφος. Η διεργασία αυτή μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της θερμοκρασίας, παρόμοια με την περίπτωση των εκπομπών από ηφαιστειακές εκρήξεις, όπως η έκρηξη του όρους Πινάτούμπο το 1991 που οδήγησε σε μείωση της παγκόσμιας θερμοκρασίας κατά 0,5°C για δύο χρόνια», επισημαίνουν οι ερευνητές.

Εκπομπές Δασικών Πυρκαγιών στην Ελλάδα

Ειδικότερα, όσον αφορά τις εκπομπές δασικών πυρκαγιών στην Ελλάδα, σε γράφημα (Γράφημα 1*) παρουσιάζονται οι συνολικές ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από πυρκαγιές για την Ελλάδα, με χρήση των δεδομένων του Παγκόσμιου Συστήματος Αφομοίωσης Πυρκαγιών (GFAS) του CAMS (μπλε ράβδοι), καθώς και οι ετήσιες ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην χώρα, στα πλαίσια της εθνικής απογραφής εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα* (πορτοκαλί ράβδοι, εξαιρούνται οι εκπομπές από Χρήση Γης, Αλλαγών Χρήσεων Γης και Δασοπονίας - LULUCF).

«Η ποσοστιαία σύγκριση (μπλε γραμμή) αναδεικνύει ότι ενώ οι εκπομπές από δασικές πυρκαγιές είναι γενικά πολύ μικρότερες των ανθρωπογενών εκπομπών (<5% των συνολικών εθνικών εκπομπών κάθε έτους), κατά τη διάρκεια ακραίων πυρκαγιών αυτές αυξάνονται θεαματικά.

Το έτος 2007 οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από πυρκαγιές ανήλθαν σε περίπου 1,73 εκατ. τόνους, ποσοστό 15% των συνολικών εθνικών εκπομπών. Παρόμοιο μοτίβο καταγράφηκε τα έτη 2021 (~9,9 εκατ. τόνοι, ~17%) και 2023 (~8,4 εκατ. τόνοι, ~16%), όταν οι δασικές πυρκαγιές αποτέλεσαν προσωρινά έναν από τους σημαντικότερους συντελεστές του συνολικού ανθρακικού αποτυπώματος της χώρας», υπογραμμίζει η ομάδα του AtmoHub.

(Γράφημα 1. Ποσοστιαία συνεισφορά (μπλε γραμμή) εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από δασικές πυρκαγιές (GFAS, μπλε ράβδοι) σε σχέση με τις συνολικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα της Εθνικής Απογραφής, 2003-2023 (πορτοκαλί ράβδοι)

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΩΝ ΦΕΤΙΝΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ

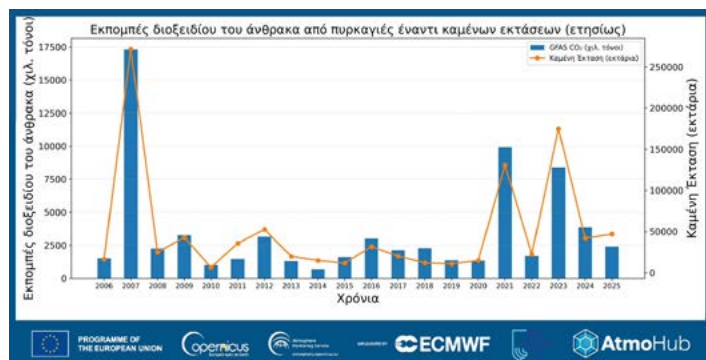
Ανάλυση της ομάδας AtmoHub του Εθνικού Αστεροσκοπείου

Συνέχεια από σελ 8

Παράλληλα σε άλλο γράφημα (**Γράφημα 2***) καταδεικνύεται η συσχέτιση μεταξύ των ετήσιων καμένων εκτάσεων (πορτοκαλί γραμμή - κατακόρυφος άξονας δεξιά) και των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από δασικές πυρκαγιές (μπλε ράβδοι - κατακόρυφος άξονας αριστερά), για την περίοδο 2006-2025. «Τα έτη με τις μεγαλύτερες καμένες εκτάσεις φαίνονται να συνδέονται και με υψηλότερες ποσότητες εκπομπών, γεγονός που αποτυπώνει τον καθοριστικό ρόλο της καύσιμης ύλης. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει πάντα, καθώς σε ορισμένα έτη η ένταση και τα χαρακτηριστικά της φωτιάς μπορούν να οδηγήσουν σε δυσανάλογα υψηλές εκπομπές σε σχέση με την καμένη έκταση», επισημαίνει η ομάδα του AtmoHub. Όπως εξηγούν τρία έτη στην Ελλάδα ξεχωρίζουν ως ακραίες περιπτώσεις:

- Το 2007, όταν κήκον εκτεταμένες δασικές περιοχές σε όλη τη χώρα και καταγράφηκαν οι υψηλότερες εκπομπές της περιόδου.
- Το 2021, με τις μεγάλες πυρκαγιές στην Εύβοια και σε άλλες περιοχές, όταν οι εκπομπές έφτασαν σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα, συναρτήσει της τεράστιας καμένης έκτασης.
- Το 2023, η φωτιά στον Έβρο, η μεγαλύτερη στην ιστορία της Ευρώπης, προκάλεσε μεγάλες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, επιβεβαιώνοντας τη σημασία των μεμονωμένων, ακραίων γεγονότων.

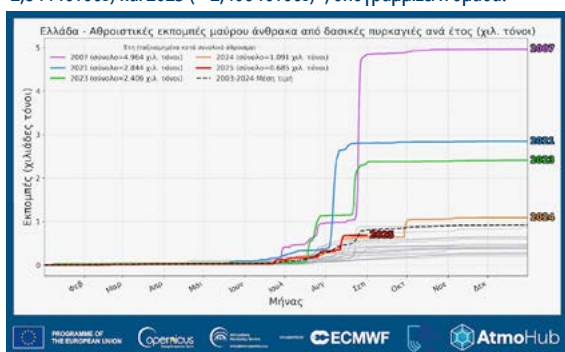
«Η ανάλυση αυτή αναδεικνύει ότι, ενώ η καμένη έκταση αποτελεί βασικό παράγοντα για τον όγκο των εκπομπών, η ένταση της πυρκαγιάς, το είδος της καύσιμης ύλης και οι τοπικές συνθήκες μπορούν να ενισχύσουν ή να μετριάσουν σημαντικά τις συνολικές επιπτώσεις στο ισοζύγιο άνθρακα», σημειώνουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ οι ερευνητές.

(Γράφημα 2. Ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από δασικές πυρκαγιές (GFAS, μπλε ράβδοι) έναντι καμένης έκτασης (European Forest Fire Information System, πορτοκαλί γραμμή), 2006-2025)

Τέλος, σε άλλο γράφημα (**Γράφημα 3***) παρουσιάζονται με διαφορετικά χρώματα οι συνολικές εκπομπές μαύρου άνθρακα από δασικές πυρκαγιές στην Ελλάδα ανά έτος, με βάση τα δεδομένα του Παγκόσμιου Συστήματος Αφομοίωσης Πυρκαγιών (Global Fire Assimilation System - GFAS) και της Υπηρεσίας για την Παρακολούθηση της Ατμόσφαιρας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Copernicus CAMS. Όπως καταδεικνύεται οι καμπύλες αυτές παρουσιάζουν μικρή άνοδο τον Μάιο-Ιούνιο και συνήθως απότομες αυξήσεις τον Ιούλιο-Σεπτέμβριο - συχνά λόγω έντονων επεισοδίων πυρκαγιών τον Αύγουστο.

«Για το έτος 2025 (κόκκινη γραμμή), από την αρχή του έτους μέχρι τα τέλη Αυγούστου, οι εκπομπές μαύρου άνθρακα στην Ελλάδα έφτασαν τους 685 τόνους, ακολουθώντας τον μέσο όρο των ετών 2003-2024 (μαύρη διακεκομμένη γραμμή). Τις τρεις πρώτες θέσεις με τις μεγαλύτερες εκπομπές μαύρου άνθρακα στην χώρα μας καταλαμβάνουν τα έτη 2007 (~4,960 τόνους), 2021 (~2,844 τόνους) και 2023 (~2,406 τόνους)», υπογραμμίζει η ομάδα.

Γράφημα 3

(Γράφημα 3. Συνολικές εκπομπές μαύρου άνθρακα από δασικές πυρκαγιές στην Ελλάδα, με βάση τα δεδομένα του Παγκόσμιου Συστήματος Αφομοίωσης Πυρκαγιών (Global Fire Assimilation System - GFAS), της Υπηρεσίας για την Παρακολούθηση της Ατμόσφαιρας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Copernicus CAMS. Ο μέσος όρος αντιπροσωπεύεται με την μαύρη διακεκομμένη γραμμή, ενώ τα έτη με τις μεγαλύτερες συνολικές εκπομπές με διαφορετικά χρώματα)

Δορυφορική και επίγεια τηλεπισκόπηση για την παρακολούθηση των πυρκαγιών στην Ελλάδα

Όπως επισημαίνουν οι ερευνητές σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση της μεταφοράς καπνού από τις δασικές πυρκαγιές διαδραματίζει το Παρατηρητήριο Γεωεπιστημών και Κλιματικής Αλλαγής (ΠΑΓΓΑΙΑ), του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΕΑ) στα Ανγκύθια. Ο σταθμός, με τη χρήση του προηγμένου συστήματος LIDAR τύπου PollyXT (ενταγμένου στα διεθνή δίκτυα EARLINET και PollyNet), καταγράφει με υψηλή ανάλυση την κατακόρυφη κατανομή των αιωρούμενων σωματιδίων από δασικές πυρκαγιές τα οποία μεταφέρονται μέσω των ανέμων στην ατμόσφαιρα. «Οι μετρήσεις αυτές είναι σημαντικές καθώς αποκαλύπτουν το είδος, το μέγεθος και το σχήμα των αιωρούμενων σωματιδίων που συνθέτουν τον καπνό, βοηθώντας στην καλύτερη αξιολόγηση της ποιότητας του αέρα και των επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία. Το παρατηρητήριο ΠΑΓΓΑΙΑ αποτελεί ένα κομβικό εργαλείο για την κατανόηση της εξέλιξης των φαινομένων μεταφοράς καπνού, αλλά και για την ενίσχυση των στρατηγικών πολιτικής προστασίας», σημειώνουν.

Καίριος επίσης είναι ο ρόλος των δορυφορικών παρατηρήσεων, των τεχνικών ανάλυσης εικόνων και των σύγχρονων μεθόδων παρακολούθησης στην έγκαιρη ανίχνευση, τη χαρτογράφηση της εξάπλωσης και την αποτίμηση των επιπτώσεων των πυρκαγιών στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Για παράδειγμα στην πυρκαγιά στη Χίο στις 23 Ιουνίου 2025 όπως απεικονίζεται μέσω δορυφόρου εκτεταμένο πλούμιο (σχηματισμός, στίλη) καπνού που εκκινεί από το νησί και μεταφέρεται νοτιοδυτικά, καλύπτει μεγάλο τμήμα του Αιγαίου μέχρι και την Κρήτη (Φωτο 1*). Η συγκεκριμένη εικόνα, όπως τονίζει η επιστημονική ομάδα, αποτυπώνει με εντυπωσιακή σαφήνεια τη χωρική διάσταση του φαινομένου, αναδεικνύοντας τον ρόλο των ατμοσφαιρικών συνθηκών -και συγκεκριμένα των ισχυρών βόρειων ανέμων- στην ταχεία μεταφορά καπνού και αιωρούμενων σωματιδίων σε εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από την πηγή τους.

(ΦΩΤΟ 1. Δορυφορική απεικόνιση (MTG True Colour) μέσω της πλατφόρμας AtmoHub, της εξάπλωσης καπνού από τις πυρκαγιές στη Χίο στις 23 Ιουνίου 2025. Ο καπνός μεταφέρεται νοτιοδυτικά πάνω από το Αιγαίο, επηρεάζοντας εκτεταμένα τμήματα του αρχιπελάγους μέχρι την Κρήτη)

Υπηρεσία Έγκαιρης Προειδοποίησης για τον καπνό από δασικές πυρκαγιές

Τέλος, όπως γνωστοποιεί η ομάδα του AtmoHub, θα ξεκινήσει την λειτουργία της υπηρεσία έγκαιρης προειδοποίησης (Early Warning System) για τον καπνό από δασικές πυρκαγιές το 2026. «Με την χρήση δεδομένων της υπηρεσίας CAMS, του δορυφόρου Meteosat Second Generation (MSG) της EUMETSAT και του προγνωστικού μοντέλου διασποράς FLEXPART, η υπηρεσία αυτή στοχεύει στην έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση του κοινού και της Πολιτείας σχετικά με τα επεισόδια μεταφοράς καπνού και τις επιπτώσεις του στην υγεία», υπογραμμίζουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ οι ερευνητές.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

75 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΩΣ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ ΑΑΔΕ ΓΙΑ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑΝ

Τ. Θεοδωρικάκος: Θα επιστραφεί και το τελευταίο ευρώ στην κοινωνία

Με αμείωτη ένταση συνεχίζεται η ανάκτηση εκατομμυρίων ευρώ από επενδυτικά σχέδια παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων που δεν ολοκληρώθηκαν, όπως ανέφερε ο υπουργός Ανάπτυξης, Τάκης Θεοδωρικάκος, μιλώντας την Παρασκευή στην εκπομπή «Σήμερα» στον ΣΚΑΪ, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Έχουμε φτάσει στα 75 εκατ. ευρώ ανακτήσεων από παλαιούς επενδυτικούς νόμους. Έχουν σταλθεί ήδη στην ΑΑΔΕ προς είσπραξη. Είναι απόλυτη προτεραιότητά μας να επιστρέψει στα δημόσια ταμεία και τον Έλληνα φορολογούμενο και το τελευταίο ευρώ», ανέφερε ο υπουργός.

Μεταξύ άλλων, ο κ. Θεοδωρικάκος είπε πως «η ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών είναι συνολική πολιτική

της Κυβέρνησης, είναι ο βασικός μας στόχος και γίνεται πράξη με έργα που υλοποιούμε σταθερά. Τον Νοέμβριο, όσοι ζουν στο νοίκι, θα λάβουν πίσω ένα ενοίκιο, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο κατά 8% το ετήσιο κόστος, από 1η Ιανουαρίου θα υπάρξουν αυξήσεις μέσα από τις μειώσεις στη φορολογία και το συνολικό ποσό αυξάνεται ανάλογα με το πόσα παιδιά έχει κάθε οικογένεια. Δεν πήραμε αυτά τα μέτρα λόγω των δημοσκοπήσεων, αλλά γιατί αυτό πιστεύουμε ότι είναι το σωστό για την κοινωνία».

Ο υπουργός Ανάπτυξης επισήμανε ακόμα πως «από την πρώτη ημέρα που ανέλαβα αυτό το Υπουργείο, ανέφερα πως βασική αποστολή είναι η αλλαγή του παραγωγικού προτύπου

της χώρας. Δεν μπορούμε να ζούμε μόνο με τουρισμό και real estate. Πρέπει να στηρίξουμε τη βιομηχανία, γι' αυτό και όλα τα καθεστώτα του αναπτυξιακού νόμου που τρέχουν αυτή την περίοδο κινούνται σε αυτή την κατεύθυνση, με ενίσχυση 450 εκατ. ευρώ. Αυτό θα συνεχίζεται κάθε χρόνο».

Για το ενεργειακό κόστος στις επιχειρήσεις, τόνισε πως έχουν γίνει ήδη δύο συσκέψεις γι' αυτό το σκοπό και θα παρθεί απόφαση από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. «Θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα, δεν πρέπει να κλείσει καμία ελληνική βιομηχανία, κάνουμε τα πάντα για να στηρίξουμε την βιομηχανία που προσφέρει χιλιάδες παραγωγικές θέσεις εργασίας».

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ

Η καινοτομία στην Ελλάδα δεν περιμένει, τρέχει με προθεσμίες, ιδέες και διοργανώσεις που φέρνουν κοντά πανεπιστήμια, τράπεζες, επενδυτές και startups.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στο ημερολόγιο ξεχωρίζουν ήδη σημαντικοί θεσμοί: ο 3ος Φοιτητικός Διαγωνισμός Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Μονάδας «Αρχιμήδης» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (αιτήσεις έως 12 Οκτωβρίου 2025), ο 16ος Διαγωνισμός Καινοτομίας και Τεχνολογίας της Εθνικής Τράπεζας - NBG Business Seeds (αιτήσεις έως 15 Οκτωβρίου 2025) ενώ μόλις ολοκληρώθηκε η υποβολή αιτήσεων για τον διεθνή διαγωνισμό FinQuest 2025 της Alpha Bank.

Οι πρωτοβουλίες απευθύνονται σε διαφορετικό κοινό, αλλά υπηρετούν έναν κοινό στόχο: να φέρουν τη νέα γενιά επιστημόνων, φοιτητών και επιχειρηματιών σε επαφή με τις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας.

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), μέσω της Μονάδας «Αρχιμήδης», δίνει σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές πρόσβαση σε εκπαίδευση, mentoring και εργαλεία ωρίμανσης ιδεών, ώστε η ακαδημαϊκή γνώση να μετατρέπεται σε πράξη. Οι νικητές θα λάβουν και χρηματικά έπαθλα.

Η Εθνική Τράπεζα, με το μακροβιότερο πρόγραμμα στήριξης startups, που ξεκίνησε το 2010, συνεχίζει για 16η χρονιά να

αναζητά καινοτόμες προτάσεις στους τομείς της ενέργειας, της τεχνολογίας, του fintech και της βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του NBG Business Seeds έχουν κατατεθεί περισσότερες από 9.000 συμμετοχές, ενώ άνω των 150 ομάδων έχουν βραβευθεί.

Την ίδια στιγμή η Alpha Bank, μέσα από το διαγωνισμό FinQuest, εστιάζει στην τεχνητή νοημοσύνη, αναζητώντας λύσεις που ενισχύουν το ψηφιακό offering της Τράπεζας, βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών και φέρνουν καινοτομία σε καθημερινά τραπεζικά σενάρια. Ο φετινός θεματικός άξονας περιλάμβανε τέσσερις ενότητες (Family Ecosystem, Travel, Smart Living Financial Tools, Employee Training). Οι 6 καλύτερες ιδέες θα περάσουν σε πρόγραμμα επιτάχυνσης Οκτωβρίου-Νοεμβρίου με mentoring, workshops και networking, ενώ στον τελικό θα αναδειχθούν οι τρεις νικητές με χρηματικά έπαθλα και πρόσβαση σε στρατηγικές συνεργασίες.

Στο ίδιο πλαίσιο, το 10ο CASSINI Hackathon στην Ελλάδα έρχεται δια ζώσης και online από τις 7 έως τις 9 Νοεμβρίου στο Impact Hub Athens, με θέμα «Space for Consumer Experiences». Ο διαγωνισμός καλεί συμμετέχοντες άνω των 18 ετών να αναπτύξουν καινοτόμες λύσεις για τον βιώσιμο τουρισμό, αξιοποιώντας δορυφορικά δεδομένα, το σύστημα πλοήγησης Galileo και πληροφορίες από το πρόγραμμα

Copernicus της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα CASSINI Hackathon αποτελούν μέρος της πρωτοβουλίας CASSINI της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πραγματοποιούνται ταυτόχρονα σε δέκα ευρωπαϊκές χώρες, με την ελληνική διοργάνωση να γίνεται υβριδικά από το Impact Hub Athens. Οι αιτήσεις για άτομα και ομάδες είναι ανοιχτές έως τις 31 Οκτωβρίου.

Στο μεταξύ, το Skill Up Forum, μια πρωτοβουλία του Envolve, που θα πραγματοποιηθεί στις 29-30 Οκτωβρίου στην Τεχνόπολη, έρχεται να συμπληρώσει το παζλ.

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη ελληνική εκδήλωση δεξιοτήτων, με πάνελ, ομιλίες και workshops για AI, δεδομένα, ηγεσία, επιχειρηματική νοοτροπία και ψηφιακές δεξιότητες. Πέρυσι συμμετείχαν πάνω από 400 επαγγελματίες, ενώ φέτος αναμένεται ακόμα μεγαλύτερη προσέλευση. Διαχρονικά το forum έχει λάβει σημαντική υποστήριξη από φορείς όπως Microsoft, Google, Amazon Web Services, OTE, Eurobank, The People's Trust, Bayer Hellas, SAP Hellas, Deloitte κ.α.

Κάθε διαγωνισμός και πρωτοβουλία είναι μια αφορμή για νέες συναντήσεις, νέες ιδέες, νέες αρχές. Στην Ελλάδα της δημιουργικότητας, η καινοτομία γίνεται το μέσο για να εκφραστούν οι νέοι επιστήμονες και να οραματιστούν ένα διαφορετικό αύριο. Το επόμενο βήμα δεν είναι απλώς η συμμετοχή, αλλά η έμπνευση που μπορεί να αλλάξει την πορεία μιας ομάδας - ή και μιας ολόκληρης αγοράς.

ΓΓΕΚ: ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 1.4. ΤΟΥ ΕΤΠΑ

Η γενική γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) ανακοινώνει ότι καλεί όλους, όσοι ενδιαφέρονται, να συμμετάσχουν σε ανοικτή διαβούλευση στο πλαίσιο αναγνώρισης και ανάδειξης Δεξιοτήτων Καινοτομίας μέσω της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ΔΕΑ), στους οκτώ τομείς της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) 2021-2027.

Σημειώνεται ότι η διαβούλευση θα ολοκληρωθεί στις 13

Οκτωβρίου 2025.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται σε σχετική ανάρτηση στην ηλεκτρονική σελίδα της γενικής γραμματείας, στην οποία μπορούν να ζητήσουν περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι, για την υποστήριξη της διαβούλευσης, έχουν ήδη εκπονηθεί, 8 κείμενα βάσης για τις δεξιότητες, αντιστοιχισμένα στους οκτώ τομείς της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) 2021-2027. Τα

κείμενα αυτά αποτελούν και το βασικό πλαίσιο αναφοράς της διαβούλευσης.

Παράλληλα, έχει αναπτυχθεί ειδικό ερωτηματολόγιο για την καταγραφή των απόψεων των φορέων και των επιχειρήσεων, το οποίο μπορούν να συμπληρώσουν στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/0affa878-376c-3723-eea1-eb812fdebfc4>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΛΙΓΝΙΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Τι ζητά ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης με επιστολή του προς τους συναρμόδιους υπουργούς

Την ανάληψη νέων νομοθετικών πρωτοβουλιών για τη στήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και της ευρύτερης περιοχής της Μεγαλόπολης, δηλαδή των περιοχών που επηρεάζονται από το πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης, ζητά ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Κωστής Χατζηδάκης, με επιστολή προς το σύνολο των συναρμόδιων υπουργών. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο κ. Χατζηδάκης επισημαίνει ότι η οικονομικά και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση αυτών των περιοχών στην επόμενη ημέρα αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα της κυβέρνησης. Σε αυτό το πλαίσιο, ήδη:

- Καταρτίστηκε και υλοποιείται το Σχέδιο Δίκαιης Μετάβα-

σης.

- Αναλήφθηκαν ειδικές πρωτοβουλίες όπως: Διπλοσασμός στη μοριοδότηση εντοπιότητας για τις προσλήψεις Δημοσίου, ειδική μεταχείριση για την ΠΕ Κοζάνης στον Αναπτυξιακό Νόμο, υπαγωγή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στην υψηλότερη κατανομή πόρων στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Ο κ. Χατζηδάκης τονίζει ότι πρόθεση της κυβέρνησης είναι να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο η προσπάθεια. «Επομένως», σημειώνεται στην επιστολή, «όπου αυτό καθίσταται εφικτό, είναι σημαντικό σε κάθε νομοθετική πρωτοβουλία

που εσείς αναλαμβάνετε ως υπουργοί, σταθερά να ενσωματώνονται ειδικά θετικά μέτρα για τη στήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και της ευρύτερης περιοχής της Μεγαλόπολης».

«Σκοπός είναι να ενσωματώσουμε τη λογική της δίκαιης μετάβασης στον σχεδιασμό και το νομοθετικό έργο της κυβέρνησης μέσω ρυθμίσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή στην περιοχή», καταλήγει ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ: ΣΤΑ ΠΕΡΥΣΙΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΟΙ ΤΙΜΕΣ - ΜΕΙΩΣΗ ΣΕ 19 ΝΗΣΙΑ ΑΠΟ 1-1-2026 ΛΟΓΩ ΦΠΑ

Κοντά στα περυσινά επίπεδα διαμορφώνεται - με τα σημαντικά δεδομένα των διεθνών τιμών - η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης, η διάθεση του οποίου στην αγορά θα ξεκινήσει στις 15 Οκτωβρίου, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η τιμή εκκίνησης σύμφωνα με την αγορά εκτιμάται στο 1,11-1,12 ευρώ το λίτρο έναντι 1,1 ευρώ τον Οκτώβριο του 2024, ωστόσο το τελικό μέγεθος θα εξαρτηθεί από την πορεία των διεθνών τιμών και της ισοτιμίας ευρώ / δολαρίου το επόμενο 15ήμερο, μέχρι την έναρξη της διάθεσης του καυσίμου. Επιπλέον, από 1ης Ιανουαρίου 2026, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις που έγιναν στη ΔΕΘ, θα ισχύσει η μείωση του ΦΠΑ κατά 30 % σε επιπλέον 19 ακριτικά νησιά του

Αιγαίου, εξέλιξη που για το πετρελαιο θέρμανσης συνεπάγεται μείωση της τιμής κατά 7 περίπου λεπτά το λίτρο.

Υπενθυμίζεται ότι ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, 17 % αντί για 24 % ισχύει ήδη σε πέντε νησιά του Αιγαίου (Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο, Χίο) και από 1-1-2026 επεκτείνεται στους Δήμους Λειψών, Τήνου, Αγαθονησίου, Χάλκας. Μεγίστης, Καλυμνίων, Νισύρου, Πάτμου, Σύμης, Καρπάθου, Κάσου, Αστυπάλαιας, Λήμνου, Αγ. Ευστρατίου, Ικαρίας, Φούρνων Κορσεών, Οινουσσών, Ψαρών και Σαμοθράκης (μαζί με τα παρακείμενα μικρότερα νησιά). Αντίστοιχη θα είναι η ωφέλεια και για τα λοιπά καύσιμα, όπως και για το σύνολο των προϊόντων που διακινούνται και υπηρεσιών που πα-

ρέχονται στις τοπικές αγορές, εφόσον βέβαια η μείωση του φόρου μετακλιθεί στις τελικές τιμές καταναλωτή.

Παράλληλα, επίκειται το άνοιγμα της πλατφόρμας της ΑΑΔΕ για την υποβολή αιτήσεων καταβολής επιδόματος θέρμανσης.

Πέρυσι καταβλήθηκαν συνολικά κοντά στα 200 εκατ. Ευρώ σε 1,2 εκατ. δικαιούχους. Το επίδομα αφορά όλες τις πηγές θέρμανσης (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ρεύμα, καυσόξυλα) για την κύρια κατοικία, χορηγείται με εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και κλιμακώνεται με βάση τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν ανά περιοχή (υψηλότερο επίδομα στις περιοχές όπου επικρατεί μεγαλύτερο ψύχος).

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΝ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρος Παπασταύρου, συναντήθηκε στη Νέα Υόρκη με τον Επίτροπο Κλιματικής Δράσης της Ε.Ε., κ. Wopke Hoekstra, στο πλαίσιο της Συνόδου του ΟΗΕ για το Κλίμα.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δήλωσε: «Ήταν χαρά μου να συναντήσω τον φίλο μου, Επίτροπο Wopke Hoekstra, με την ευκαιρία της Συνόδου Κορυφής του ΟΗΕ για το Κλίμα. Τον ενημέρωσα σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις στην Ελλάδα στον τομέα της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, όπως η Δέσμευση και Αποθήκευση Άνθρακα (CCS), καθώς και το σχετικό επικείμενο νομικό πλαίσιο. Διαπιστώσαμε την κοινή μας αντίληψη για την επιτυχή ενεργειακή μετάβαση της Ελλάδας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στο καινοτόμο έργο στον Πρίνο της Θάσου. Θα συνεργαστούμε στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το σημαντικό αυτό έργο».

Από την πλευρά του, ο Επίτροπος Κλιματικής Δράσης της Ε.Ε., κ. Wopke Hoekstra ανέφερε: «Όπως πάντα, ήταν χαρά

μου να συναντηθώ με τον Έλληνα υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρο Παπασταύρου, νωρίτερα αυτή την εβδομάδα εδώ στα Ηνωμένα Έθνη, μετά το Συμβούλιο Περιβάλλοντος της Ε.Ε. της περασμένης εβδομάδας και λίγο μετά την παρέμβαση της Ε.Ε. στη Σύνοδο Κορυφής του ΟΗΕ για το Κλίμα. Η Ελλάδα έχει σημειώσει αξιόλογη πρόοδο στην ενεργειακή της μετάβαση και πρωτοπορεί σε νέες καθαρές τεχνολογίες, όπως η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης αλυσίδας αξίας για τη Δέσμευση και Αποθήκευση Άνθρακα (Carbon Capture and Storage), γύρω από το έργο CEF στον Πρίνο, καθώς και μέσα από μια σειρά έργων του Ταμείου Καινοτομίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι δεσμευμένη να συνεργαστεί στενά με την Ελληνική Κυβέρνηση και να διασφαλίσει την περιβαλλοντική ασφάλεια αυτού του σημαντικού έργου, δεδομένης της ουσιαστικής συμβολής του στους μακροπρόθεσμους κλιματικούς στόχους της Ε.Ε. Ανυπομονούμε να συνεχίσουμε να προωθούμε από κοινού την καινοτομία σε αυτήν την τεχνολογία και να ενισχύσουμε λύσεις Βιομηχανικής Διαχείρισης Άνθρακα».

Συναντήσεις του υπουργού στη Νέα Υόρκη

Στο μεταξύ, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρος Παπασταύρου, πραγματοποίησε την Πέμπτη στη Νέα Υόρκη συνάντηση γνωριμίας με τη διορισθείσα νέα πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών στην Αθήνα, η οποία θα ορκιστεί τη Δευτέρα και αναμένεται να αφιχθεί στη χώρα μας στο τέλος Οκτωβρίου, Κίμπερλι Γκίλφοϊλ.

Νωρίτερα, συμμετείχε σε στρογγυλό τραπέζι, επίσημος προσκεκλημένος από τον Βούλγαρο Πρωθυπουργό Ρόσεν Ζελιάσκοφ, όπου μίλησε για τις ενισχυμένες σχέσεις Ελλάδας-Βουλγαρίας, ειδικά ως προς τη διμερή ενεργειακή συνεργασία, στο πλαίσιο του κάθετου άξονα, του FSRU Αλεξανδρούπολης και της προοπτικής του India-Middle East-Europe Economic Corridor (IMEC).

Την Παρασκευή συμμετείχε στην κλειστή συζήτηση που διοργάνωσε το Atlantic Council και το Antenna Group για τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες του Περσικού Κόλπου.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τι ειπώθηκε σε ημερίδα που διοργάνωσαν ΣΕΓ και ΕΑΓΜΕ

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 26 Σεπτεμβρίου 2025, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η ημερίδα με τίτλο «Γεωενέργεια: Προοπτικές και Προκλήσεις». Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν ο Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων (ΣΕΓ) και η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ). Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στο επίκεντρο βρέθηκαν οι δύο βασικοί άξονες της γεωενέργειας -οι υδρογονάνθρακες και η γεωθερμία- με στόχο μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των τεχνικών, περιβαλλοντικών και πολιτικών παραμέτρων που καθορίζουν την αξιοποίησή τους σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Την έναρξη κήρυξαν ο γενικός διευθυντής της ΕΑΓΜΕ, Διονύσιος Γκούτσος, και η πρόεδρος του ΣΕΓ, Μαρία Τζίμα.

Η γεωενέργεια και η ενεργειακή μετάβαση

Στην πρώτη συνεδρία, με θέμα «Γεωενέργεια, Ενεργειακή Μετάβαση και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο», τοποθετήθηκαν ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Νίκος Τσάφος, ο ευρωβουλευτής και πρώην υπουργός Ενέργειας Γιάννης Μανιάτσος και ο ευρωβουλευτής Δημήτριος Τσιόδρος.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, ο κ. Τσάφος τόνισε ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει την έρευνα για κοιτάσματα φυσικού αερίου με γνώμονα το ισοζύγιο κόστους- οφέλους για το κράτος και τους πολίτες. Αναφέρθηκε στη σημαντική αλλαγή του ενεργειακού μίγματος με τη μετάβαση από τον λιγνίτη στις

ΑΠΕ, υπογραμμίζοντας τη στρατηγική σημασία της γεωθερμίας για το μέλλον.

Ο κ. Μανιάτσος έκανε λόγο για ανάγκη νέας εθνικής στρατηγικής, ώστε η αξιοποίηση του ορυκτού και ενεργειακού πλούτου να ενισχύσει τη γεωπολιτική θέση της χώρας. Τόνισε τη σημασία της διαβούλευσης με τις τοπικές κοινωνίες και των ανταποδοτικών ωφελημάτων, ενώ επεσήμανε ότι η γεωθερμία μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ενεργειακή απεξάρτηση, υπό την προϋπόθεση ισχυρών κινήτρων προς τους επενδυτές.

Από την πλευρά του, ο κ. Τσιόδρος ανέδειξε την ανάγκη κοινής ευρωπαϊκής στρατηγικής απέναντι στις παγκόσμιες προκλήσεις, ανακοινώνοντας ότι στις αρχές του 2026 θα παρουσιαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το «Geothermal Action Plan» για την ανάπτυξη της γεωθερμίας.

Οι προοπτικές των υδρογονανθράκων

Η δεύτερη συνεδρία είχε ως θέμα «Έρευνα και Εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα - Προοπτικές». Συμτείχαν οι Αριστοφάνης Στεφάτος (Διευθύνων Σύμβουλος ΕΔΕΥΕΠ), Δρ. Κατερίνα Σάρδη (CEO και Country Manager της Energean), Αναστάσιος Βλασσόπουλος (Διευθύνων Σύμβουλος HELLENiQ Upstream), Ιωσήφ Αθανασιάδης (ΥΠΕΝ) και ο κ. Δρ. Κωνσταντίνος Νικολάου (Γεωλόγος Πετρελίων - Ενεργειακός Οικονομολόγος).

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στο ανανεωμένο ενδιαφέρον των επενδυτών, στα οφέλη που μπορεί να αποκομίσει η χώρα από την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων, αλλά και στις αδυναμίες που μέχρι σήμερα έχουν αναστείλει την ανάπτυξη του τομέα. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στη διαχείριση των παραχωρήσεων έρευνας και παραγωγής και στον ρόλο των υδρογονανθράκων στη μετάβαση προς την καθαρή ενέργεια.

Η γεωθερμία στον ελληνικό χώρο

Η τρίτη συνεδρία, με τίτλο «Γεωθερμική Ενέργεια - Εφαρμογή και Προοπτικές στον Ελλαδικό Χώρο», φιλοξένησε τους Γεώργιο Τσιφουτιδίη (ΥΠΕΝ), Απόστολο Αρβανίτη (ΕΑΓΜΕ), Χάρηλαμπο Χρυσοχοϊδη (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης) και Ιωάννη Τσακίρη (Δήμος Δυτικής Λέσβου). Οι ομιλητές ανέδειξαν τους λόγους που η γεωθερμία δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως για ηλεκτροπαραγωγή, παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της χώρας. Παρουσιάστηκαν οι υφιστάμενες εφαρμογές στη Μακεδονία, τη Θράκη και τη Λέσβο, ενώ κοινή θέση αποτέλεσε η ανάγκη για δημιουργία ενός σταθερού χρηματοοικονομικού πλαισίου από την Πολιτεία, που θα δώσει ισχυρά κίνητρα σε επενδυτές και θα επιτρέψει την ουσιαστική ανάπτυξη του γεωθερμικού δυναμικού. Η συζήτηση στις συνεδρίες συντονίστηκε από τους δημοσιογράφους Ηλία Παλιαλέξη και Λέττα Καλαμαρά.

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Παρατείνεται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2025 η υποβολή αιτημάτων για την εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει ανακοίνωση, με υπουργική απόφαση που υπέγραψαν ο υπουργός Περιβάλ-

λοντος και Ενέργειας, Σταύρος Παπασταύρου και ο υφυπουργός, Νίκος Τσάφος παρατείνεται για ένα μήνα, μέχρι την Παρασκευή 31 Οκτωβρίου 2025, η υποβολή αιτημάτων για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων στην πρόσκληση υποβολής αιτημάτων για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης

για εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11Δ του ν. 4685/2020 (Α' 92).

ΕΧΧΟΝΜΟΒΙΛ: ΣΤΑ 8 ΜΕ 9 ΤΡΙΣΕΚ. ΚΥΒΙΚΑ ΠΟΔΙΑ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΝΑ ΑΝΕΡΧΕΤΑΙ Η ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΑ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΑΟΖ

Στα 8 με 9 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια ενδοχομένων να ανέρχεται η ποσότητα φυσικού αερίου στα κοιτάσματα «Πήγασος» και «Γλαύκος» της κυπριακής ΑΟΖ, βάσει της ενημέρωσης, στην οποία προέβη η ΕχχονΜοβίλ προς τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανέφερε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Κ. Λετυμπίωτης.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σε δηλώσεις του στα ΜΜΕ, μετά τη συνάντηση του κ. Χριστοδουλίδη με τον αντιπρόεδρο της ΕχχονΜοβίλ, στη Νέα Υόρκη, ο κ. Λετυμπίωτης είπε ότι «ήταν μια πολύ σημαντική συνάντηση, κατά την οποία ο αντιπρόεδρος της ΕχχονΜοβίλ κ. Τζον Άρντλ ενημέρωσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τα αρχικά ευρήματα της τελευταίας γεώτρησης στο «Πήγασος». Σύμφωνα με τα πρώτα δεδομένα που έχουν ενώπιόν τους, συνδυαστικά με το «Γλαύκος», η ποσότη-

τα του φυσικού αερίου, όπως είπε ο αντιπρόεδρος της εταιρείας, μπορεί να ανέρχεται σε 8 με 9 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια. Αυτά είναι πολύ θετικά νέα, πολύ θετικά μηνύματα από την ΕχχονΜοβίλ».

Ο κ. Λετυμπίωτης ανέφερε ότι ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας μετέφερε στον κ. Άρντλ αφενός την ικανοποίησή του για τη μέχρι στιγμής συνεργασία με την εταιρεία και για τη δραστηριοποίηση της στην κυπριακή ΑΟΖ, και αφετέρου το μήνυμα από πλευράς της κυπριακής κυβέρνησης ως προς την επίσπευση, το συντομότερο δυνατόν, της εξόρυξης, για την αξιοποίηση του φυσικού πλούτου της κυπριακής ΑΟΖ, με πρώτιστο στόχο, ασφαλώς, τη θετική επίδραση προς το ενεργειακό κόστος για τους Κύπριους καταναλωτές.

«Τα νέα είναι θετικά, παραμένουμε προσηλωμένοι στην

υλοποίηση του ενεργειακού σχεδιασμού και οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην κυπριακή ΑΟΖ - η ΕχχονΜοβίλ είναι από τις πρώτες εξ αυτών - είναι εταιρείες παγκόσμιοι κολοσσοί που η παρουσία τους αποτελεί και μια ψήφο εμπιστοσύνης προς την κυπριακή ΑΟΖ», ανέφερε.

Σε ερώτηση αν η εταιρεία ενημέρωσε πώς θα κινηθεί ώστε να αξιοποιηθούν οι εν λόγω ποσότητες, ο κ. Λετυμπίωτης είπε ότι «Βεβαίως, έγινε μια πολύ συγκεκριμένη συζήτηση. Το αμέσως επόμενο διάστημα αναμένονται και οι επόμενες, πολύ συγκεκριμένες ενέργειες από πλευράς της εταιρείας με χρονοδιαγράμματα, τα οποία θα τεθούν ως προς την υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για να μπορέσει να αξιοποιηθεί το φυσικό αέριο. Είναι ένας από τους στόχους που έχουν τεθεί».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΙΝΔΙΑΣ-ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ-ΕΥΡΩΠΗΣ ΕΡΓΟ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΙΑΣ - Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΝΑΣ ΦΥΣΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ»

Συνέντευξη του ειδικού απεσταλμένου του Γάλλου Προέδρου για τον διάδρομο IMEC

Ο 21ος αιώνας επανακαράσσει τις εμπορικές οδούς. Και αυτή τη φορά, η Ινδία, η Μέση Ανατολή και η Ευρώπη ετοιμάζονται να δημιουργήσουν έναν στρατηγικό διάδρομο μεγάλης εμβέλειας: τον Οικονομικό Διάδρομο Ινδίας-Μέσης Ανατολής-Ευρώπης (IMEC), ένα έργο οικονομικής, ενεργειακής και ψηφιακής συνδεσιμότητας που αποσκοπεί να ανταγωνιστεί - ή τουλάχιστον να συμπληρώσει - τις μεγάλες παγκόσμιες εμπορικές οδούς.

Με την υπογραφή από οκτώ δυνάμεις, μεταξύ των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες, στο Νέο Δελχί το 2023, αυτός ο διάδρομος είναι κάτι περισσότερο από ένα απλό έργο υποδομών: ενσαρκώνει ένα γεωπολιτικό όραμα ισορροπίας και ολιστικής ανάπτυξης.

Στο περιθώριο ενός φόρουμ στην Αθήνα, ο Gérard Mestrallet, ειδικός απεσταλμένος του Γάλλου Προέδρου, Εμανουέλ Μακρόν, για τον διάδρομο IMEC και πρώην διευθύνων σύμβουλος του γαλλικού ενεργειακού κολοσσού, Engie, παραχώρησε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων μια αποκλειστική συνέντευξη. Σε αυτήν, ανατρέπει στις ρίζες του έργου, στους στόχους του, στα προσωρινά εμπόδια, αλλά και στις ευκαιρίες που πρέπει να αξιοποιήσουν χώρες όπως η Ελλάδα.

Ακολουθεί η συνέντευξη που έδωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και την Κατερίνα Νικολοπούλου ο Gérard Mestrallet:

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Θα θέλαμε να μας εξηγήσετε πώς γεννήθηκε το πρότζεκτ IMEC και ποιο όραμα θέλει να υπηρετήσει;

Gérard Mestrallet: Ο IMEC είναι ένα έργο μεγάλης κλίμακας που ξεκίνησε από οκτώ αρχηγούς κρατών, οι οποίοι υπέγραψαν μια συμφωνία στη Νέα Δελχί, στο περιθώριο της συνόδου της G20 τον Σεπτέμβριο του 2023. Οι υπογράφουσες χώρες είναι: η Ινδία, η Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Ιορδανία, το Ισραήλ, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τρεις ευρωπαϊκές χώρες που εκπροσωπούνται από τους ηγέτες τους: η Γαλλία, η Ιταλία και η Γερμανία.

Το σχέδιο αυτό αποσκοπεί στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ τριών στρατηγικών περιοχών: της Ινδίας, της Μέσης Ανατολής και της Ευρώπης. Βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μια οικονομική λογική, με στόχο να συνοδεύσει την αύξηση του εμπορίου - κατά 6 έως 7 % ετησίως μεταξύ της Ινδίας και της Ευρώπης - η οποία συνεπάγεται διπλασιασμό των ροών σε 10 χρόνια. Οι υφιστάμενες υποδομές είναι σαφώς ανεπαρκείς. Αλλά είναι επίσης ένα γεωπολιτικό έργο, με έναν σαφή στρατηγικό στόχο: να φέρει την Ινδία πιο κοντά στον δυτικό κόσμο, σε ένα πλαίσιο αναδιάρθρωσης των συμμαχιών (BRICS, Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης κ.λπ.).

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι άξονες του διαδρόμου αυτού;

Gérard Mestrallet: Ο IMEC βασίζεται σε τρεις τύπους

ροών:

1. Εμπορεύματα (εμπορευματοκιβώτια)
2. Πράσινη ενέργεια (υδρογόνο, ηλεκτρική ενέργεια)
3. Ψηφιακά δεδομένα (μέσω καλωδίων και ψηφιακών υποδομών)

Ο διάδρομος θα περιλαμβάνει:

Ένα θαλάσσιο τμήμα μεταξύ της Ινδίας και της Αραβικής Χερσονήσου.

Ένα χερσαίο τμήμα που διασχίζει τα Εμιράτα, τη Σαουδική Αραβία, την Ιορδανία και το Ισραήλ μέχρι τη λιμάνι της Χαίφα. Ένα δεύτερο θαλάσσιο τμήμα προς τα ευρωπαϊκά λιμάνια: Μασσαλία, Τεργέστη, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, μεταξύ άλλων. Αλλά προσοχή, ο IMEC δεν είναι μια απλή άκαμπτη γραμμή. Είναι ένα δίκτυο διασυνδεδεμένων επιλογών, που στοχεύει να προσαρμοστεί στη ζήτηση, να δημιουργήσει logistics hubs, να συνδέσει απομακρυσμένα μέρη. Η ιδέα είναι να διευρυνθούν οι δυνατότητες μεταφοράς, όχι να περιοριστούν.

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Αναφερθήκατε στα ελληνικά λιμάνια. Η Ελλάδα δεν είναι υπογράφουσα χώρα. Τι ρόλο μπορεί να διαδραματίσει;

Gérard Mestrallet: Η Ελλάδα έχει τη δική της θέση στον IMEC, ακόμη κι αν δεν είναι επίσημο μέλος. Συμμετέχει μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είναι υπογράφουσα. Αλλά πάνω απ' όλα, η Ελλάδα είναι ένας φυσικός εταίρος, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, των λιμενικών υποδομών της και των φιλοδοξιών της στον τομέα της εφοδιαστικής.

Εξάλλου, είχα αρκετές διμερείς συνομιλίες με τις ελληνικές αρχές. Το ενδιαφέρον τους είναι σαφές και δικαιολογημένο, τόσο από ιστορική όσο και από γεωγραφική άποψη. Όταν έρθει η ώρα, η Γαλλία θα υποστηρίξει την ένταξη της Ελλάδας στο σχέδιο, όπως θα κάνει και για άλλες στρατηγικές χώρες, όπως η Αίγυπτος.

Εν τω μεταξύ, η Ελλάδα μπορεί να δράσει άμεσα:

- * αναπτύσσοντας τις λιμενικές και σιδηροδρομικές υποδομές της,
- * ενισχύοντας τις περιοχές εφοδιαστικής της,
- * επενδύοντας στις ψηφιακές και ενεργειακές διασυνδέσεις.

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Θα μπορούσατε να μας πείτε πιο συγκεκριμένα ποια έργα εκτιμάτε ότι πρέπει να έχουν προτεραιότητα στην Ελλάδα;

Gérard Mestrallet: Αρκετά έργα έχουν ήδη προσδιοριστεί ή βρίσκονται σε φάση μελέτης:

- * Λιμενικά: ενίσχυση των δυνατοτήτων του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, αλλά και ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων όπως η Πάτρα ή η Καβάλα.
- * Logistics: βελτίωση της σιδηροδρομικής και οδικής σύνδεσης μεταξύ των λιμανιών και των αγορών η.
- * Ενέργεια: συμμετοχή σε έργα καλωδίων υψηλής τάσης που συνδέουν την Ελλάδα, την Κύπρο, το Ισραήλ και ενδεχομένως τη Σαουδική Αραβία, για τη μεταφορά πράσινης ηλεκτρικής

ενέργειας προς την Ευρώπη.

* Ψηφιακή τεχνολογία: ανάληψη του ρόλου ενός περιφερειακού κόμβου ψηφιακής συνδεσιμότητας, σε συνδυασμό με τα υποβρύχια καλώδια δεδομένων.

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Η ασταθής περιφερειακή κατάσταση (πόλεμος στη Μέση Ανατολή) εμποδίζει την υλοποίηση του έργου;

Gérard Mestrallet: Προφανώς, οι περιφερειακές εντάσεις προκάλεσαν καθυστερήσεις στην έναρξη του έργου. Ωστόσο, ο IMEC πρέπει να θεωρηθεί ως ένα μακροπρόθεσμο έργο, ακόμα και ένα έργο με ορίζοντα εκατονταετίας. Και το σημαντικότερο, κατά την πρώτη εικονική συνάντηση των 8 χωρών τον Μάιο του 2025, επτά από αυτές ήταν παρούσες και όλες επιβεβαίωσαν την πρόθεσή τους να προχωρήσουν, χωρίς να περιμένουν το τέλος των συγκρούσεων.

Από τώρα ήδη εργαζόμαστε πάνω σε:

- * μελέτες κυκλοφορίας και χωρητικότητας,
- * αναλύσεις προ-σκοπιμότητας και σκοπιμότητας,
- * τον εντοπισμό των σημείων συμφόρησης,
- * και συγκεκριμένες προτάσεις επενδύσεων.

Η προσέγγιση είναι ρεαλιστική: οργανώνουμε, σχεδιάζουμε, προβλέπουμε.

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Πώς προβλέπεται να γίνει η χρηματοδότηση θα χρηματοδοτηθεί αυτό το έργο;

Gérard Mestrallet: Το μοντέλο χρηματοδότησης θα εξαρτηθεί από τα τμήματα και τις χώρες που εμπλέκονται:

Οι πλούσιες χώρες (όπως η Σαουδική Αραβία) θα χρηματοδοτήσουν τις εθνικές τους υποδομές αυτόνομα. Οι χώρες με πιο περιορισμένα εισοδήματα (όπως η Ιορδανία) θα χρειαστούν διεθνή χρηματοδότηση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει να ενσωματώσει αυτό το έργο στην πρωτοβουλία της «Global Gateway» (με προϋπολογισμό 300 δισεκατομμυρίων ευρώ), και η επόμενη συνεδρίαση της διευθύνουσας επιτροπής θα πραγματοποιηθεί στις Βρυξέλλες με την ευκαιρία της «Global Gateway Summit».

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Τι πρέπει να κρατήσουν γι' αυτό το πρότζεκτ οι ευρωπαίοι πολίτες; Γιατί είναι σημαντικό γι' αυτούς ο IMEC;

Gérard Mestrallet: Επειδή αυτό το έργο αφορά όλα τα θέματα που είναι ουσιαστικά για το μέλλον της Ευρώπης: την οικονομική της ασφάλεια, την ενεργειακή της ανθεκτικότητα, τη γεωπολιτική της θέση, την πρόσβασή της στις αναδυόμενες αγορές και την οικολογική της μετάβαση.

Ο IMEC είναι ένα έργο συνδεσιμότητας, ανάπτυξης, αλλά και ειρήνης. Η σύνδεση των λαών, των αγορών και των ιδεών σημαίνει την οικοδόμηση ενός πιο σταθερού μέλλοντος, ενός μέλλοντος με ευημερία. Και κάθε ευρωπαϊκή χώρα, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, έχει να διαδραματίσει έναν ρόλο.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΕ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Οι προτάσεις του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, της Περιφέρειας Αττικής και του ΟΣΕΘ

Τις προτάσεις τους για την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη κατέθεσαν ο Θανάσης Τσιάνος, Πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων (ΣΕΣ), ο Κωνσταντίνος Μαρκουίζος (Ιαβέρης), Αντιπεριφερειάρχης Οδικής Ασφάλειας και Κέντρου Διαχείρισης Κυκλοφορίας της Περιφέρειας Αττικής και ο Σάμουελ Αλέξιος Σαλέμ, Διευθυντής Συγκοινωνιακού Έργου του ΟΣΕΘ, στο πλαίσιο του 8ου Συνεδρίου Υποδομών και Μεταφορών ITC 2025, συμμετέχοντας στο σχετικό web panel, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Θ. Τσιάνος, ΣΕΣ: Στις 111 ώρες ο χαμένος χρόνος στην κυκλοφοριακή συμφόρηση της Αθήνας το 2024

Η Αθήνα και λιγότερο η Θεσσαλονίκη είναι, σε πολλές περιπτώσεις, αβίωτες πόλεις, τόσο για τους πεζούς όσο και για τα οχήματα, επισήμανε ο Θανάσης Τσιάνος, Πρόεδρος του ΣΕΣ.

Σύμφωνα με τον ίδιο, «Δεν υπάρχουν επαρκή πεζοδρόμια, τα ΜΜΜ δεν έχουν φτάσει ακόμα σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο, υπάρχουν ζητήματα οδικής ασφάλειας και η συμπεριφορά των χρηστών του οδικού δικτύου είναι πολλές φορές προβληματική».

Παρόλα αυτά, σημείωσε ότι λύση μπορεί να επέλθει μέσω ενός σωστού στρατηγικού σχεδιασμού και συντονισμού μεταξύ των φορέων, της συντήρησης και διαχείρισης του υφιστάμενου οδικού δικτύου, της ενίσχυσης των δημόσιων συγκοινωνιών και των νέων περιφερειακών οδικών έργων. Ο κ. Τσιάνος εξέφρασε την επιθυμία του να υπάρξει ένας κρατικός φορέας στελεχωμένος από έμπειρο επιστημονικό προσωπικό, που θα αξιοποιεί όλα τα δεδομένα (οδικό δίκτυο, ΜΜΜ, λιμάνια, αεροδρόμια κ.ά.), και θα μπορεί να σχεδιάζει το σύστημα μεταφορών ολοκληρωμένα και ενιαία, να δίνει τεκμηριωμένες λύσεις και προβλέψεις για το μέλλον.

Παραθέτοντας διαθέσιμα στοιχεία του 2024, ανέφερε ότι η Αθήνα βρίσκεται μεταξύ των πιο επιβαρυνμένων πόλεων της Ευρώπης, καθώς ένας οδηγός χάνει περίπου 111 ώρες τον χρόνο στην κίνηση, ενώ χρειάζεται περί τα 30 λεπτά για κάθε 10 χλμ.

Αντίστοιχα, στη Θεσσαλονίκη, ο μέσος οδηγός έχασε περί τις 80 ώρες το 2024 στην κίνηση, ενώ χρειάστηκε σχεδόν

23 λεπτά για κάθε 10 χλμ., επισημαίνοντας ωστόσο ότι τα νούμερα είναι προσωρινά μεγάλα για τη Θεσσαλονίκη, αφορούν κυρίως τις καθυστερήσεις, λόγω κατασκευής του fly over και δεν περιλαμβάνουν την ωφέλεια από το Μετρό (που ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2024). Στη Θεσσαλονίκη, μετά την ολοκλήρωση των έργων, οι καθυστερήσεις θα είναι σημαντικά μικρότερες.

Προβλέποντας το μέλλον της εξέλιξης του κυκλοφοριακού, ο Πρόεδρος του ΣΕΣ είπε ότι «την επόμενη 5ετία αναμένεται στην Αττική μια αύξηση των μετακινήσεων της τάξης του 16% - 20%. Οπότε, αν ένα μεγάλο μέρος δεν επιλέξει τα ΜΜΜ, τότε οι καθυστερήσεις στο οδικό δίκτυο θα είναι σημαντικά μεγαλύτερες».

Εκτίμησε ότι στην αποσυμφόρηση των οδικών αξόνων της Αττικής, πέρα την αναβάθμιση των ΜΜΜ, θα συμβάλει η ορθή διαχείριση του υφιστάμενου δικτύου και η ολοκλήρωση έργων, όπως ο αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα - Θήβα, η επέκταση της Λεωφ. Κύμης, η αναβάθμιση της Λεωφ. Βουλιαγμένης κ.ά. Για το λόγο αυτό, συνέστησε την επίσπευσή τους δεδομένου ότι οι μετακινήσεις αυξάνονται. «Σε κάθε περίπτωση αν δεν λάβουμε τώρα τα αναγκαία μέτρα, που πιθανόν λόγω πολιτικού κόστους δεν υλοποιήθηκαν, οι καθυστερήσεις θα είναι τόσο μεγάλες, που σίγουρα θα επέλθει πολύ μεγαλύτερο πολιτικό κόστος», κατέληξε ο κ. Τσιάνος.

Κων/νος Μαρκουίζος (Ιαβέρης): Αναγκαιότητα η ίδρυση Μητροπολιτικού Φορέα Διαχείρισης Κυκλοφορίας

Το κυκλοφοριακό αποτελεί ένα τεράστιο ζήτημα, ιδίως στην Αττική και το κέντρο της πόλης, παρατήρησε ο Κωνσταντίνος Μαρκουίζος (Ιαβέρης), Αντιπεριφερειάρχης Οδικής Ασφάλειας και Κέντρου Διαχείρισης Κυκλοφορίας της Περιφέρειας Αττικής, συμπληρώνοντας ότι είναι πολύ δύσκολο να βρεθεί λύση.

Στην παρούσα κατάσταση η μόνη λύση είναι αυτή της βελτιστοποίησης του προβλήματος με τομές, με τεχνολογία, με συνεργασίες σε υπερτοπικό χαρακτήρα και μητροπολιτική προσέγγιση, έτσι ώστε να μειωθεί ο ρυθμός επιβάρυνσης. Τόνισε ότι είναι σημαντικό τα ΜΜΜ να είναι προσιτά και να υπάρχει ένα ολιστικό σχέδιο για τα ΕΠΗΟ στην Αττική, ενώ συμπλήρωσε ότι οι αρμοδιότητες της Περιφέρειας Αττικής

για την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού είναι εξαιρετικά περιορισμένες.

Ως λύση, πρότεινε τη δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Φορέα Διαχείρισης Κυκλοφορίας που θα μπορεί να σχεδιάζει -σε συνεργασία με Δήμους, Φορείς και Τροχαία- και θα συμπεριλαμβάνει όλα τα ΜΜΜ, ώστε να υπάρχει μεταξύ τους συνδεσιμότητα και να λειτουργούν συμπληρωματικά.

Σ. Σαλέμ, ΟΣΕΘ : Η αύξηση της χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών προϋπόθεση για την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού στη Θεσσαλονίκη

Ως βασική προϋπόθεση στην αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού στη Θεσσαλονίκη έθεσε την αύξηση της χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών, ο Σάμουελ Αλέξιος Σαλέμ, Διευθυντής Συγκοινωνιακού Έργου του ΟΣΕΘ.

Όπως είπε, είναι απαραίτητος ένας σωστός χωρικός σχεδιασμός, που θα συνδέεται με έναν εξίσου σωστό συγκοινωνιακό σχεδιασμό, ώστε να μην δημιουργούνται οι αβίωτες συνθήκες που συναντώνται το τελευταίο διάστημα στους δρόμους.

Εκτίμησε ότι είναι πολύ σημαντικό να δοθούν εναλλακτικές λύσεις στους πολίτες μέσω ενεργών δημόσιων συγκοινωνιών και άλλων τρόπων μετακίνησης, που θα λειτουργούν συνεργατικά έτσι ώστε να υπάρχουν επιλογές αντί του αυτοκινήτου.

Αναφερόμενος στην παρούσα εικόνα των ΜΜΜ της πόλης, ο κ. Σαλέμ ανέφερε ότι έχει βελτιωθεί σημαντικά με την έναρξη λειτουργίας του Μετρό Θεσσαλονίκης.

Όπως είπε: «Οι όποιες αρρυθμίες μειώνονται, ενώ θα επέλθει σημαντική βοήθεια με την επέκταση του Μετρό προς την Καλαμαριά. Παράλληλα, έχουμε έντονη ενίσχυση στα λεωφορεία, με νέα οχήματα.

Επίσης, η κατασκευή του FlyOver θα αποσυμφορήσει τους κεντρικούς άξονες και στα ΜΜΜ θα επέλθει αύξηση ταχυτήτων στον αστικό ιστό».

Τέλος, ο Διευθυντής Συγκοινωνιακού Έργου του ΟΣΕΘ επισήμανε ότι σε εξέλιξη βρίσκεται η προμήθεια επιπλέον 50 αρθρωτών λεωφορείων, πέραν των νέων ηλεκτρικών που παρελήφθησαν, ενώ στα άμεσα σχέδια του Οργανισμού είναι η επανεξέταση των «άγονων» λεωφορειακών γραμμών στην Περιφέρεια της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

ΝΕΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ 940 ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΣΤΟ «ΚΙΝΟΥΜΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΙΙ»

Σε νέα πληρωμή δικαιούχων στο «Κινούμαι Ηλεκτρικά ΙΙ» προχώρησε την Παρασκευή το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του υπουργείου, με την 10η απόφαση έγκρισης

πίστωψης, πιστώθηκε στους λογαριασμούς 940 δικαιούχων του προγράμματος «Κινούμαι Ηλεκτρικά ΙΙ» το ποσό των 5.828.072,17 ευρώ.

Από αυτό το ποσό, 3.330.552,89 ευρώ αφορά 682 φυσικά πρόσωπα και 2.497.519,28 ευρώ αφορά 258 νομικά πρό-

σωπα. Συνολικά θα επιδοτηθούν 1.072 ηλεκτρικά οχήματα. Από την έναρξη του Προγράμματος «Κινούμαι Ηλεκτρικά ΙΙ», τον Ιούνιο του 2024, έχουν καταβληθεί ενισχύσεις ύψους 38.134.594,56 ευρώ.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΟΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΟΥΝ ΣΕ ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΟΠΩΣ Ο ΝΤΑΝΙΕΛ»

Τι τονίζει ο Επίκουρος Καθηγητής Ακραίων Φαινομένων και Φυσικών Καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μιχ. Διακάκης

Τον κώδωνα του κινδύνου για το θέμα της αντιπλημμυρικής θωράκισης της Αττικής κρούει ο Μιχάλης Διακάκης, Επίκουρος Καθηγητής Ακραίων Φαινομένων και Φυσικών Καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνέντευξη του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ. Όπως τονίζει, «οι υποδομές της Αττικής δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε ακραία φαινόμενα όπως η καταιγίδα Ντάνιελ που είδαμε στη χώρα μας πριν δύο χρόνια ή η πλημμύρα της Βαλένθια (Νοέμβριος 2024)». Προσθέτει δε πως «Αν συνοψολογίσουμε ότι την τελευταία δεκαετία η Αττική έχει χάσει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό δασών, οδηγούμαστε στην εκτίμηση ότι τα πλημμυρικά φαινόμενα αναμένεται να είναι πιο έντονα στην περιοχή στα επόμενα χρόνια.»

Σε ερώτηση πόσο μπορεί να βοηθήσει στην διαχείριση των υδάτων του Κηφισού σε περίπτωση πλημμύρας ή κατασκευή ενός φράγματος στην περιοχή του Κόκκινου Μύλου από το οποίο τα νερά θα απελευθερώνονται σταδιακά για να μην πλημμυρίζουν χαμηλότερες περιοχές, όπως το Περιστέρι, το Αιγάλεω, ο Ρέντης, ο κύριος Διακάκης απαντά ότι «κατά καιρούς έχουν εκπονηθεί διάφορα έργα και μελέτες σχεδίασης αντιπλημμυρικών κατά μήκος του Κηφισού και των παραποτάμων. Τα περισσότερα από αυτά μπορούν να έχουν θετικό αποτύπωμα στο πρόβλημα των πλημμυρών. Θα πρέπει να εκπονηθούν όχι αποσπασματικά αλλά στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης». Ακολουθεί η συνέντευξη του Μιχάλη Διακάκη στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και τον Γιώργο Ψύλλια.

Ε: Κύριε καθηγητή γιατί παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερες πλημμύρες με τις επακόλουθες καταστροφικές συνέπειες;

Α: Η αύξηση των πλημμυρών καταγράφεται σε μεγαλύτερο βαθμό τις τελευταίες 2 δεκαετίες στην ευρύτερη περιοχή μας. Πρόσφατη έρευνα του ΕΚΠΑ σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών κατέδειξε μια πολύ σημαντική αύξηση της τάξης του 85% ειδικά των πολύ ακραίων πλημμυρών στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Μάλιστα τα τελευταία χρόνια έχουμε δει γεγονότα (όπως η καταιγίδα Daniel) που καταγράφουν ρεκόρ σε ό,τι αφορά τα φυσικά μεγέθη, το κόστος των επιπτώσεων αλλά και τον αριθμό νεκρών που

προκαλούν στην ευρύτερη περιοχή. Βασικό στοιχείο που συμβάλλει στην αύξηση αυτή είναι η κλιματική αλλαγή, η οποία έχει επηρεάσει σημαντικά την ατμόσφαιρα και στην περιοχή της Μεσογείου η οποία είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη οδηγεί σε φαινόμενα όπως η αύξηση της θερμοκρασίας του αέρα και της θάλασσας. Ταυτόχρονα η αλληλεπίδραση των πλημμυρών με ολόενα και περισσότερες κρίσιμες υποδομές και κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες, οι οποίες παρουσιάζουν πλέον σημαντική διασύνδεση και αλληλεξάρτηση μεταξύ τους αυξάνοντας σημαντικά τις επιπτώσεις.

Ε: Πόσο θωρακισμένη θα πρέπει να θεωρείται η Αττική από τις πλημμύρες ενόψει του χειμώνα; Στις περιοχές που κάπκαν το καλοκαίρι έχουν γίνει κάποια έργα;

Α: Η Αττική και ιδίως το οικιστικό σύνολο της πρωτεύουσας είναι μια περιοχή χτισμένη και διαμορφωμένη με τις ανάγκες ενός περασμένου αιώνα, με πολύ φτωχό συνολικό σχεδιασμό και βεβαίως πολύ περιορισμένη μέριμνα σε ό,τι αφορά την αντιπλημμυρική προστασία. Τις τελευταίες τρεις δεκαετίες που η ανάγκη της προστασίας από τις πλημμύρες έχει αναδειχθεί ως σημαντική προτεραιότητα έχουν προχωρήσει πολυάριθμα έργα τα οποία βελτιώνουν τις συνθήκες απορροής και μειώνουν τον κίνδυνο, τα οποία όμως μπορούν να ανταποκριθούν σε φαινόμενα έως μέσης έντασης και μάλιστα όχι σε όλες τις τοποθεσίες. Είναι δηλαδή μια περιοχή που δεν είναι διαμορφωμένη για το κλίμα του παρόντος και του μέλλοντος, τις οποίες οι υποδομές δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε ακραία φαινόμενα όπως η καταιγίδα Ντάνιελ που είδαμε στη χώρα μας πριν 2 χρόνια ή η πλημμύρα της Βαλένθια (Νοέμβριος 2024). Μάλιστα αν συνοψολογίσουμε ότι την τελευταία δεκαετία η Αττική έχει χάσει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό δασών, οδηγούμαστε στην εκτίμηση ότι τα πλημμυρικά φαινόμενα αναμένεται να είναι πιο έντονα στην Αττική στα επόμενα χρόνια.

Ε: Έχουν παρουσιαστεί κατά καιρούς διάφορες μελέτες για την διαχείριση του Κηφισού ακόμη και η κατασκευή λίμνης ανάσχεσης στο ύψος της Αττικής οδού στον Κόκκινο Μύλο. Θεωρείτε ότι ένα τέτοιο

έργο είναι εφικτό και απαραίτητο να γίνει ή υπάρχουν κι άλλες λύσεις;

Α: Κατά καιρούς έχουν εκπονηθεί διάφορα έργα και μελέτες σχεδίασης αντιπλημμυρικών κατά μήκος του Κηφισού και των παραποτάμων. Τα περισσότερα από αυτά μπορούν να έχουν θετικό αποτύπωμα στο πρόβλημα των πλημμυρών. Θα πρέπει να εκπονηθούν όχι αποσπασματικά αλλά στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης όπου θα χρησιμοποιήσουμε όλα τα εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας, συνδυάζοντας την ανάσχεση τη ροή των υδάτων στα ανάντη (στους ορεινούς όγκους), την εκπαίδευση των πολιτών, την ανανέωση των υποδομών και των υδραυλικών έργων και την σταδιακή διάνοιξη οδών για το νερό. Το τελευταίο στοιχείο αν και δύσκολα πραγματοποιήσιμο είναι σημαντικό να παραμείνει η μακροπρόθεσμή μας στρατηγική στόχευση γιατί είναι το μόνο που μπορεί να δώσει ουσιαστικές λύσεις ειδικά στην Αττική.

Ε: Οι Δήμοι έχουν τις οικονομικές δυνατότητες για μεγάλης κλίμακας αντιπλημμυρικά έργα; Η πολιτεία κατά τη γνώμη σας διαθέτει τα απαραίτητα κονδύλια για αντιπλημμυρικά έργα;

Α: Τα αντιπλημμυρικά έργα αποτελούν πολύ ακριβές υποδομές, οι οποίες αποδίδουν μεν οικονομικά σε μακροχρόνια βάση, αλλά απαιτούν πολύ σημαντικά κεφάλαια για να υλοποιηθούν με σωστό τρόπο. Είναι όμως επιβεβλημένο να υλοποιούνται για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας, ειδικά λόγω της κλιματικής κρίσης, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις δυνατότητες του προϋπολογισμού.

Ε: Πόσο απειλείται η Αττική από τα ρέματα που έχουν κλείσει;

Α: Το κλείσιμο των ρεμάτων και η απομείωση των κρίσιμων διατομών είναι από τους πιο επιβαρυντικούς παράγοντες στο ζήτημα των πλημμυρών στη χώρα μας, και ειδικότερα στις παράκτιες περιοχές. Η ομαλή αποστράγγιση των υδάτων από τον άνω ρου των λεκανών απορροής, ειδικά κατά τη διάρκεια ισχυρών καταιγίδων και με την παρουσία φερτών υλικών αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη μείωση του κινδύνου πλημμυρών.

ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΠΑ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ 2.182 ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΟΥ «DANIEL»

Πρόσκληση για ένταξη στο Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027», της Πράξης «Ενίσχυση της Απασχόλησης Ανέργων μέσω Προγράμματος Κοινωνικού Έργασις στους Δήμους και την Περιφέρεια Θεσσαλίας», συνολικής δημόσιας δαπάνης 19.201.600 ευρώ, εκδόθηκε με απόφαση του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το πρόγραμμα αφορά σε 2.182 ανέργους, εγγεγραμμένους στα μητρώα της ΔΥΠΑ, με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, οι άνεργοι με χαμηλά προσόντα, οι γυναίκες κ.ά., μέσω της τοποθέτησής τους για 8 μήνες σε θέσεις πλήρους απασχόλησης.

Στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής

μέσω της αντιμετώπισης της ανεργίας, της αποτροπής του κοινωνικού αποκλεισμού των ομάδων εκείνων του πληθυσμού που επλήγησαν από την κακοκαιρία «Daniel» και τις ενδυνάμωσης των επαγγελματικών προσόντων των συμμετεχόντων, προκειμένου να ενισχυθεί η δυνατότητα ένταξης/επανενταξης τους στην αγορά εργασίας, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη λειτουργική ανασυγκρότηση της περιοχής με την αποκατάσταση των ζημιών και την αναβάθμιση των τοπικών υποδομών και υπηρεσιών.

Μέσω της δράσης προβλέπεται η τοποθέτηση 2.182 ανέργων στους κάτωθι ενδεικτικούς τομείς απασχόλησης:

—Αποκατάσταση Δημόσιων Υποδομών (Συντήρηση και καθαρισμός δημοσίων πάρκων, καθαρισμός φρεατίων για αποκατάσταση της απορροής υδάτων, αποκατάσταση και καθαρισμός

σολικών, πολιτιστικών κτιρίων κ.λπ.).

—Περιβαλλοντικές δράσεις (Δράσεις αναδάσωσης για την ανάπλαση περιοχών, καθαρισμός ρεμάτων με την αφαίρεση απορριμμάτων, κατεστραμμένων δέντρων και κλαδιών, απομάκρυνση φερτών υλικών από καλλιεργήσιμες εκτάσεις κ.λπ.).

—Υποστήριξη Δημοτικών Υπηρεσιών (Υποστήριξη κοινωνικών υπηρεσιών όπως κοινωνικά παντοπωλεία, δομές φιλοξενίας, ενίσχυση διοικητικών υπηρεσιών των κοινωνικών υπηρεσιών, ενίσχυση επιστημονικών ομάδων σχεδιασμού και συντονισμού έργων αποκατάστασης κ.λπ.).

—Κοινωνική Φροντίδα (Υποστήριξη ηλικιωμένων ή ευάλωτων ομάδων, παροχή βοήθειας σε ευάλωτες ομάδες κ.λπ.).

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ: Η ΕΡΕΥΝΑ ΜΕΤΑΒΑΣΕΑ ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ

Η ναυτιλιακή κοινότητα εισέρχεται σε καίρια φάση, καθώς η μείωση εκπομπών και η απανθρακοποίηση δεν αποτελούν πλέον θεωρητική συζήτηση, αλλά επιτακτική ανάγκη.

Αυτό, όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, καταδεικνύουν τα αποτελέσματα της διεθνούς έρευνας ΜΕΤΑΒΑΣΕΑ (Ιούνιος-Νοέμβριος 2024), που συντονίζεται από τη HELMEPA με τη στήριξη του Lloyd's Register Foundation.

Από τις 898 απαντήσεις ναυτιλιακών εταιρειών, ναυτικών, λιμανιών, προμηθευτών και πολιτών προκύπτει εικόνα ανομοιογενούς προόδου, αλλά και ισχυρής προθυμίας για δράση στο πλαίσιο των δεσμεύσεων του IMO για μηδενικές εκπομπές έως το 2050.

Ενδεικτικό είναι πως οι πολίτες υπερεκτιμούν τον ρόλο της ναυτιλίας στις παγκόσμιες εκπομπές -τοποθετώντας τον στο 50-70%- ενώ στην πραγματικότητα δεν ξεπερνά το 3%.

-Η στρατηγική ευθυγράμμιση με τους κανονισμούς του IMO για το κλίμα προχωρά αν και με ανομοιόμορφο ρυθμό, με το 74% των ερωτηθέντων να δηλώνει ότι οι εταιρείες τους έχουν ήδη ευθυγραμμιστεί ή έχουν προγραμματίσει να ευθυγραμμιστούν με τους στόχους μηδενικών εκπομπών του IMO.

-Η επίγνωση της ανάγκης για ουσιαστική διαχείριση εκπομπών αυξάνεται μεταξύ των ναυτιλιακών εταιρειών, με έμφαση κυρίως στις άμεσες εκπομπές 73%

-Τα βιοκαύσιμα ηγούνται της μετάβασης, αν και η αβεβαιότητα παραμένει. Πρόκειται για το πιο διαδεδομένο ή σχεδιαζόμενο εναλλακτικό καύσιμο (62%), ενώ το πράσινο υδρογόνο (25%) και η αμμωνία (19%) κερδίζουν έδαφος. Ωστόσο, το 42% των ερωτηθέντων εκφράζει ανησυχίες για τη συμβατότητα καυσίμων και τα κενά στις υποδομές.

-Η τεχνολογική ανωριμότητα, το υψηλό κόστος, η συμβατότητα με τα πλοία και η κανονιστική πολυπλοκότητα αποτελούν τα βασικά εμπόδια για την ευρύτερη υιοθέτηση τεχνολογικών αναβαθμίσεων. -Νέες τεχνολογίες, όπως η δέσμευση άνθρακα επί του πλοίου, η αιολική και ηλιακή ενέργεια και τα συστήματα αερολίπανσης (air lubrication), αντιμετωπίζονται με σκεπτικισμό λόγω αβέβαιων αποδόσεων και θεμάτων ασφαλείας.

-Η μεγαλύτερη ανησυχία των ναυτικών είναι η κόπωση πληρωμάτων

Σύμφωνα με την έρευνα η κόπωση, που οφείλεται σε κανονι-

στικές πιέσεις και αυξημένο φόρτο εργασίας, αναδείχθηκε ως το σημαντικότερο ζήτημα ασφαλείας από το 70% των ερωτηθέντων ναυτικών.

Ακολουθούν η ανεπαρκής εκπαίδευση (27%) και η έλλειψη εξοικείωσης με νέα καύσιμα (26%). Η ανησυχία είναι εντονότερη σε αξιωματικούς μηχανής και τα λιγότερο έμπειρα πληρώματα.

-Σημαντικά κενά στην εκπαίδευση.

Όπως αποκαλύπτει η έρευνα το 64% των ναυτικών δεν έλαβε καμία εκπαίδευση σχετική με την απανθρακοποίηση τα τελευταία δύο χρόνια. Από όσους εκπαιδεύτηκαν, μόνο ένα μικρό ποσοστό εκτέθηκε σε θεματολογία για εναλλακτικά καύσιμα, παρακολούθηση εκπομπών ή νέα ψηφιακά συστήματα.

Η ενδοεταιρική εκπαίδευση επικρατεί, με τους εξωτερικούς παρόχους να έχουν ρόλο. Το 61% της εκπαίδευσης παρέχεται ενδοεταιρικά. Ωστόσο, στο 39% που καταρτίστηκε μέσω εξωτερικών παρόχων, τα ποσοστά ικανοποίησης ήταν σημαντικά υψηλότερα, ειδικά για νέα καύσιμα και τεχνολογία.

Οι ανάγκες εξειδικευμένης κατάρτισης διαφέρουν ανά τύπο πλοίου και θέση. Τα πλοία μεταφοράς υγροποιημένου αερίου (LNG) και τα δεξαμενόπλοια εστιάζουν στον χειρισμό των καυσίμων και την ασφάλεια, τα επιβατηγά στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και την αξιολόγηση κύκλου ζωής των λειτουργιών τους, ενώ τα στελέχη γραφείων χρειάζονται δεξιότητες στη χάραξη στρατηγικής και τη συμμόρφωση με τις νέες απαιτήσεις απανθρακοποίησης.

Βασικά ευρήματα από λιμάνια

Μόνο 20% των λιμανιών παρέχει ανεφοδιασμό καυσίμων πολύ χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο (VLSFO), παρότι η Μεσόγειος αποτελεί πλέον Περιοχή Ελέγχου Εκπομπών Οξειδίων του Θείου - SOx Emission Control Area (Μάιος 2025).

-Η εγκατάσταση συστημάτων για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στα πλοία από τη στεριά (OPS) εξετάζεται από το 40% των λιμανιών που συμμετείχαν, ενώ ένα άλλο 40% δεν προγραμματίζει καμία παρέμβαση.

-Προτεραιότητες για την απανθρακοποίηση των λιμανιών αποτελούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (70%), η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στα πλοία (40%) και οι σταθμοί εναλλακτικών καυσίμων (30%). Οι προμηθευτές επίσης θεωρούν τις

ΑΠΕ (47%) την πιο αποδοτική επένδυση.

-Η συμμόρφωση με τους κανονισμούς για την παρακολούθηση των εκπομπών πλοίων παραμένει πρόκληση για τα λιμάνια με 60% να μην διαθέτει συστήματα παρακολούθησης.

-Η υιοθέτηση Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (EMS) παραμένει περιορισμένη σε πολλά λιμάνια, με το ISO 14001 (70%) και το ISO 9001 (60%) να είναι τα πιο συχνά εφαρμοζόμενα πρότυπα. Αντίθετα, 56% των προμηθευτών εφαρμόζει EMS, κυρίως ISO 14001.

-Τα μεταβατικά καύσιμα παρουσιάζουν διαφορετικά επίπεδα εξοικείωσης και προτίμησης.

Το υγροποιημένο φυσικό αέριο (LNG) είναι το πιο οικείο εναλλακτικό καύσιμο (59%) για την κοινωνία των πολιτών και τις λιμενικές κοινότητες, με τη μείωση των εκπομπών CO₂ να αναφέρεται ως το βασικό του πλεονέκτημα (76%). Είναι επίσης το πιο προτιμώμενο από τους προμηθευτές (41%). Ωστόσο, το 39% των πολιτών δηλώνει αβεβαιότητα για το ποιο εναλλακτικό καύσιμο είναι το πιο υποσχόμενο για τη μείωση των εκπομπών άνθρακα.

-Η έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού στον χειρισμό LNG αναγνωρίζεται ως βασικό εμπόδιο (58%) για την υιοθέτηση εναλλακτικών/μεταβατικών καυσίμων.

Το 78% των πολιτών θεωρεί την απανθρακοποίηση της ναυτιλίας πολύ σημαντική για τη βιωσιμότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου ΜΕΤΑΒΑΣΕΑ, που υιοθετεί μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση για την απανθρακοποίηση της ναυτιλίας στην Ανατολική Μεσόγειο, μια περιοχή στρατηγικής σημασίας λόγω της πυκνής ναυτιλιακής κίνησης και των λιμενικών δραστηριοτήτων, με σκοπό την χαρτογράφηση υποδομών και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.

Το ΜΕΤΑΒΑΣΕΑ (2023-2027) συντονίζεται από τη HELMEPA και υποστηρίζεται από το βρετανικό κοινωφελές ίδρυμα Lloyd's Register Foundation.

Συμμετέχουν έξι εταίροι, δώδεκα συνεργαζόμενοι φορείς και ένα συνεχώς διευρυνόμενο δίκτυο από 60+ ναυτιλιακές και άλλες εταιρείες, μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα.

ΑΥΞΗΣΗ 0,8% ΣΗΜΕΙΩΣΕ Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ

Αύξηση 0,8% σημείωσε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Ιούλιο φέτος σε σύγκριση με την αντίστοιχη δύναμη του Ιουλίου 2024, έναντι αύξησης κατά 0,3% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του Ιουλίου 2024

προς τον Ιούλιο 2023, και πλέον αριθμεί 1.843 πλοία.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει επίσης με την ΕΛΣΤΑΤ, η ολική χωρητικότητα του ελληνικού εμπορικού στόλου (πλοία 100 κόνων και άνω) ανήλθε σε 35.214.985

κόρους και παρουσίασε μείωση 2,7% τον Ιούλιο 2025 σε σύγκριση με την αντίστοιχη χωρητικότητα του Ιουλίου 2024, έναντι μείωσης 3,1% που είχε σημειωθεί κατά την αντίστοιχη σύγκριση του Ιουλίου 2024 προς τον Ιούλιο 2023.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ - ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ

Ισχυρή ανάπτυξη σε επίπεδα πάνω από 2% και πρωτογενές πλεόνασμα 2,4% θα προβλέπει το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2026 που αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή στις 6 Οκτωβρίου, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Θα ακολουθήσει η κατάθεση στη Βουλή του νέου φορολογικού νομοσχεδίου στο οποίο θα περιλαμβάνονται όλες οι ελαφρύνσεις και ενισχύσεις που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης από το βήμα της ΔΕΘ. Μετά τις ανακοινώσεις της ΔΕΘ για την αξιοποίηση του δημοσιονομικού χώρου 1,7 δισ. ευρώ προς όφελος της κοινωνίας με επίκεντρο τη μεσαία τάξη, το οικονομικό επιτελείο μέσω του νέου προϋπολογισμού θα στείλει σαφές μήνυμα ότι το 2026 και τα επόμενα χρόνια θα συνεχιστεί η πολιτική διασφάλισης πρωτογενών πλεονασμάτων μέσω των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας και των παρεμβάσεων για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Στόχος η μείωση του δημοσίου χρέους σε επίπεδα κάτω από 120% του ΑΕΠ στις αρχές της επόμενης δεκαετίας όταν θα έχει αποπληρωθεί πρόωρα έως το 2031, δέκα χρόνια νωρίτερα από τον αρχικό προγραμματισμό, το πρώτο μνημόνιο.

Το 2025, για ακόμη ένα έτος, το πρωτογενές πλεόνασμα θα υπερβεί όχι μόνο τον αρχικό στόχο του 2,4% αλλά και τις υψηλότερες επικαιροποιημένες προβλέψεις που το ανέβασαν στο 3,2% του ΑΕΠ. Ήδη το οκτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου το πρωτογενές πλεόνασμα ανήλθε στα 8,5 δισ. ευρώ έναντι στόχου 4,929 δισ. ευρώ στον προϋπολογισμό. Νεότερες εκτιμήσεις ανεβάζουν το φετινό πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδα υψηλότερα του 3,5%. Αυτό σημαίνει ότι και φέτος η δημοσιονομική επίδοση της χώρας θα κυμανθεί σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από τους αρχικούς στόχους.

Ο ρυθμός ανάπτυξης φέτος αναμένεται να κινηθεί σε επίπεδα υψηλότερα του 2% σημαντικά. Το μακροπρόθεσμο προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ το 2025 κατά 2,3% ενώ πρόσφατα η Τράπεζα της Ελλάδος επικαιροποίησε την εκτίμησή της στο 2,2%. Οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης αποτελούν κρίσιμο μέγεθος για την συνέχιση των υψηλών αναπτυξιακών ρυθμών της ελληνικής οικονομίας. Το πρόγραμμα αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο του 2026 με την ολοκλήρωση όλων των οροσήμων που προβλέπει και την καταβολή των δόσεων. Το Νοέμβριο αναμένεται να υποβληθεί στην ΕΕ το 7ο αίτημα που αφορά χρηματοδοτήσεις ύψους 3,5 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό τα 1,7 δισ. ευρώ αφορούν επιχορηγήσεις και τα 1,8 δισ. ευρώ δάνεια. Το αίτημα αυτό συνδέεται με την υλοποίηση συγκεκριμένων οροσήμων που σχετίζονται με μεταρρυθμίσεις και έργα. Το 8ο και το 9ο αίτημα θα υποβληθούν εντός του 2026.

Η μείωση του δημοσίου χρέους αποτελεί βασική προτεραιότητα για το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης και θα αποτυπώνεται στις προβλέψεις του νέου προϋπολογισμού. Με στόχο τα δάνεια του πρώτου μνημονίου να αποπληρωθούν έως το 2031, αντί για το 2041, το υπουργείο Οικονομικών, θα προχωρήσει τον ερχόμενο Δεκέμβριο σε ακόμη μία πρόωρη αποπληρωμή ύψους 5,29 δισ. ευρώ. Η πρόβλεψη για την πορεία του δημόσιου χρέους φέτος είναι ότι θα αποκλιμακωθεί στα επίπεδα του 145% του ΑΕΠ για να μειωθεί περαιτέρω το 2026 κάτω από το 140% του ΑΕΠ.

Η μείωση του δημοσίου χρέους αποτελεί βασική προτεραιότητα για το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης και θα αποτυπώνεται στις προβλέψεις του νέου προϋπολογισμού. Με στόχο τα δάνεια του πρώτου μνημονίου να αποπληρωθούν έως το 2031, αντί για το 2041, το υπουργείο Οικονομικών, θα προχωρήσει τον ερχόμενο Δεκέμβριο σε ακόμη μία πρόωρη αποπληρωμή ύψους 5,29 δισ. ευρώ. Η πρόβλεψη για την πορεία του δημόσιου χρέους φέτος είναι ότι θα αποκλιμακωθεί στα επίπεδα του 145% του ΑΕΠ για να μειωθεί περαιτέρω το 2026 κάτω από το 140% του ΑΕΠ.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ, ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ, ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ

Την Τετάρτη 1/10, πρόκειται να συναντηθεί ο υπουργός Ανάπτυξης Κώστας Θεοδορικός με τους εκπροσώπους των σούπερ μάρκετ, για τις τιμές, όπως γνωστοποίησε ο ίδιος μιλώντας την Παρασκευή στο ΕΡΤnews και στην εκπομπή 10' ΜΕ ΤΟΝΟ. Μάλιστα ο υπουργός σημείωσε ότι έχει συναντηθεί και με τους εκπροσώπους της Ελληνικής Βιομηχανίας Τροφίμων, η οποία, όπως είπε, είναι θετική και πρόκειται να συμμετάσχει στην πρωτοβουλία του υπουργείου Ανάπτυξης για μειώσεις τιμών.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο υπουργός τόνισε: «Οι τιμές διαμορφώνονται μέσα από την αγορά και όλοι γνωρίζουν ότι καθορίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση. Γι' αυτό και το μεγαλύτερο βάρος των ενεργειών μας πέφτει στο τι κάνουμε για να κάνουμε πιο ισχυρή και πιο παραγωγική την ελληνική οικονομία και τι κάνουμε για να ενισχύουμε το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων πολιτών. Εξ ου και τα μέτρα που ήδη έχει ανακοινώσει ο πρωθυπουργός πριν λίγες εβδομάδες με τη μείωση της φορολογίας και την ενίσχυση με αυτόν τον τρόπο των μισθών που παίρνουν οι εργαζόμενοι, ανάλογα μάλιστα και με το πόσα παιδιά έχουν. Επίσης το πολύ σοβαρό μέτρο και θέλω να το τονίσω, αυτό της χρηματοδότησης με ένα ενοίκιο, για όσους ανθρώπους ζουν στο νοίκι. Το οποίο το θεωρώ ότι είναι το πιο σοβαρό και παρεμβατικό μέτρο που έχει πάρει η κυβέρνηση για να στηρίξει ανθρώπους οι οποίοι δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα και νοικοκυριά που δοκιμάζονται, καθώς η πραγματική ακρίβεια, αν θέλουμε να μιλάμε και να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, είναι η πολύ μεγάλη αύξηση των ενοικίων όλα αυτά τα τελευταία χρόνια».

Σε ό,τι αφορά τα σούπερ μάρκετ, συνέχισε ο υπουργός, «ασφαλώς τα στοιχεία, σε γενικές γραμμές δείχνουν μια υγιή και δυναμική αγορά, γιατί σωστά παρατηρήσατε ότι υπάρχει αύξηση του πραγματικού όγκου συναλλαγών. Αυτό είναι ένα θετικό στοιχείο. Εμείς όμως είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε ό,τι μπορούμε και για τους ανθρώπους και για τα νοικοκυριά που δεν τα βγάζουν πέρα, που δυσκολεύονται».

Ο κ. Θεοδορικός σημείωσε ότι την Τετάρτη πρόκειται να συναντηθεί με τους εκπροσώπους των σούπερ μάρκετ, σημειώνοντας ότι έχει συναντηθεί με τους εκπροσώπους της Ελληνικής Βιομηχανίας Τροφίμων, «η οποία είναι θετική και πρόκειται να συμμετάσχει σε αυτή την υπόθεση» όπως τόνισε.

Αναφορικά με τις αυξήσεις στα προϊόντα ο υπουργός ανέφερε: «Το χειμώνα που πέρασε, ύστερα από πολύ σκληρή πίεση πάνω στην αγορά, πέρασαμε τέσσερις μήνες με αρνητικό πληθωρισμό στα τρόφιμα, ο οποίος ήταν ο μικρότερος πληθωρισμός τροφίμων της ευρωζώνης. Αυτά για να περιγράψουμε την πραγματικότητα. Και τώρα ο πληθωρισμός τροφίμων είναι στην τάξη μεγέθους περίπου του 2,5%. Είμαστε στο μέσο όρο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης», επαναλαμβάνοντας ότι «εμείς ενδιαφερόμαστε για το σύνολο της κοινωνίας, άρα ενδιαφερόμαστε ιδιαίτερα για ανθρώπους που δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα».

Ως προς το εάν το υπουργείο εξετάζει κάποια μέτρα για την αναχαίτιση της ακρίβειας, ο κ. Θεοδορικός είπε: «Εχω ανακοινώσει ένα μέτρο το οποίο θα συνεχίσει να τηρείται και είναι ότι δεν θα μπορούν να κάνουν προσφορές και εκπτώσεις σε προϊόντα

τα οποία τους τελευταίους 3 μήνες έχουν κάνει ανατιμήσεις. Πρόκειται για ένα μέτρο που ξέρω ότι πιέζει την αγορά και την πονάει, αλλά θα πρέπει να καταλάβουν ότι αυτό είναι απαραίτητο γιατί είναι μια μέθοδος για να σκέφτονται πάρα πολύ σοβαρά οι επιχειρήσεις προτού προβούν σε ανατιμήσεις. Άλλες δυο από τις πρωτοβουλίες που λήγουν στα τέλη του Οκτωβρίου, αφορούν στην υποχρέωση των σούπερ μάρκετ να ενημερώνουν για τυχόν ανατιμήσεις και να ανακοινώνονται και οι τιμές των οπωροκηπευτικών».

Ο υπουργός υπογράμμισε ότι οι έλεγχοι θα συνεχιστούν κανονικά, σημειώνοντας ότι το υπουργείο έχει πάρει μια πρωτοβουλία, η οποία θα εκδηλωθεί στη Βουλή τις αμέσως επόμενες εβδομάδες για τη δημιουργία της νέας ανεξάρτητης αρχής προστασίας του καταναλωτή και εποπτείας της αγοράς, σημειώνοντας ότι η δημιουργία της είναι επίκαιρη και αναγκαία.

Επιπλέον, ο υπουργός τόνισε ότι εάν σήμερα υπήρχε η ανεξάρτητη αρχή και είχε τους δικούς της ελεγκτικούς μηχανισμούς που έκαναν τη δουλειά τους, η δημόσια συζήτηση θα ήταν πολύ πιο περιορισμένη, γιατί δεν θα ήταν αντικείμενο κομματικής και πολιτικής αντιπαράθεσης.

«Θα περάσει η διαδικασία από τη Βουλή, άρα θα είναι ανεξάρτητη από τον πολιτικό κύκλο της εκάστοτε κυβέρνησης», σημείωσε.

Ερωτηθείς αναφορικά με το εάν το πρόστιμα εισπράττονται, ο υπουργός απάντησε ρητά θετικά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: ΠΡΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΥΨΗΛΑ ΤΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ

Ρεκόρ 17 ετών αναμένεται να καταγραφεί εφέτος στη μερισματική πολιτική των εισηγμένων εταιρειών. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρείες θα μοιράσουν... «δώρα», μερίσματα τα οποία θα κυμανθούν σε υψηλότερα επίπεδα των 5,4 δισ. ευρώ, που είναι και το υψηλότερο από το 2007, πριν αρχίσει η μεγάλη οικονομική κρίση, όταν είχαν διαμορφωθεί στα 5,42 δισ. ευρώ. Τότε όμως στο Χρηματιστήριο υπήρχαν πολύ περισσότερες εισηγμένες εταιρείες έναντι της τωρινής περιόδου.

Όπως όλα δείχνουν το 2025 θα εξελιχθεί σε έτος σταθμό για τις χρηματικές διανομές από τις εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Μέχρι στιγμής οι τακτικές διανομές μερισμάτων είναι λίγο χαμηλότερα από τα 5 δισ. ευρώ και εάν προσθέσουμε και τα προμερίσματα των τραπεζών και του ΟΠΑΠ θα οδηγηθούμε σε υπέρβαση του ιστορικού υψηλού των 5,4 δισ. ευρώ του 2007.

Το 2007 ήταν η τελευταία χρήση που οι ελληνικές συστημικές τράπεζες μοίρασαν μερίσματα και χρειάστηκαν 15 χρόνια για να επανέλθουν ως κανονικές εισηγμένες εταιρείες.

Ξεκίνησαν ο διανέμουν μερίσμα από τα κέρδη του 2023, για πρώτη φορά μετά από 16 χρόνια, με ένα ποσό της τάξης των 875 εκατ. ευρώ.

Την αμέσως επόμενη χρονιά η διανομή υπερδιπλασιάστηκε, ξεπερνώντας τα 1,9 δισ. ευρώ.

Για εφέτος ο πήχης έχει μπει υψηλότερα, καθώς εκτιμάται πως η συνολική διανομή με μετρητά και επαναγορές ιδίων μετοχών θα βρεθεί στην περιοχή των 2,4 δισ. ευρώ.

Οι τράπεζες αναμένεται να προχωρήσουν σε διανομή προμερισμάτων σε μετρητά ή με αγορές μετοχών, που εκτιμάται ότι θα φθάσουν σε 650 εκατ. ευρώ.

Μερισματική απόδοση- κερδοφορία

Η μερισματική απόδοση της αγοράς ξεπερνά την απόδοση των 10ετών ομολόγων και είναι πολλαπλάσια της απόδοσης των προθεσμιακών καταθέσεων των τραπεζών. Η μέση μερισματική απόδοση της αγοράς διαμορφώνεται λίγο υψηλότερα από το 4% ενώ είχε βρεθεί στα υψηλότερα της τελευταίας 25ετίας το 2008 όταν διαμορφώθηκε στο 6,6%

Όπως προαναφέραμε, από το 2007 οι εισηγμένες διένειμαν μερίσματα πάνω από 5 δισ. Το 2008 διέμεναν μερίσματα 4,49 δισ., το 2009 τα μερίσματα ανήλθαν στα 2,96 δισ., το 2010 στο 1,82 δισ. ευρώ, το 2011 στα 1,19 δισ. ευρώ, το 2012 στα 0,82 δισ., το 2013 στα 0,57 δισ., το 2014 στα 0,74 δισ., το 2015 στα 0,85 δισ. ευρώ, το 2016 στα 1,05 δισ., το 2017 στα 1,34 δισ., το 2018 στα 1,3 δισ., το 2019 στα 1,3 δισ., το 2020 στα 1,79 δισ., το 2021 στα 1,75 δισ. για το 2022 2,93 δισ. και για το 2023 4,25 δισ.

Όσον αφορά την κερδοφορία των εισηγμένων εταιρειών, τα καθαρά κέρδη των εισηγμένων ανήλθαν σε 11,3 δισ. ευρώ, το 2023 στα 10,8 δισ. ευρώ. Τα καθαρά κέρδη των εισηγμένων το 2022 ανήλθαν σε 10,3 δισ. το 2021 σε 4,08 δισ. ευρώ, το 2020 στα 0,67 δισ. ευρώ, το 2019 στα 0,84 δισ. ευρώ, το 2018 στα 1,59 δισ., το 2017 στα 2,38 δισ. ευρώ, το 2016 στα 1,71 δισ. ευρώ και το 2015 στα 0,86 δισ. ευρώ. Το 2014 οι εισηγμένες παρουσίασαν ζημίες 3,05 δισ., το 2013 κέρδη 2,49 δισ. το 2012 ζημίες 6,6 δισ. ευρώ, το 2011 ζημίες 7,4 δισ. ευρώ, το 2010 ζημίες 3,1 δισ. ευρώ, το 2009 κέρδη 3,8 δισ. ευρώ, το 2008 κέρδη 5,7 δισ. ευρώ, το 2007 κέρδη 11,3 δισ. και το 2006 κέρδη 8,3 δισ. ευρώ.

Μερίσματα εισηγμένων εταιρειών

(ποσά σε δισ. ευρώ)

2024 4,2	2007 5,4
2023 2,9	2006 3,6
2022 2,4	2005 3,5
2021 1,7	2004 2,6
2020 1,8	2003 2,2
2019 2,3	2002 2,4
2018 1,3	2001 2,6
2017 1,3	2000 2,5
2016 1,0	Μερισματική απόδοση
2015 0,9	2024 4,0%
2014 0,7	2023 3,3%
2013 0,6	2022 3,6%
2012 0,9	2021 2,6%
2011 1,2	2020 3,4%
2010 1,8	2019 3,8%
2009 3,0	2018 2,9%
2008 4,5	2017 2,5%
	2016 2,3%
	2015 1,8%

2014 1,4%

2013 0,9%

2012 2,5%

2011 4,4%

2010 3,4%

2009 3,5%

2008 6,6%

2007 2,8%

2006 2,3%

2005 2,8%

2004 2,8%

2003 2,6%

2002 3,6%

2001 2,7%

2000 2,1%

Η κερδοφορία των εισηγμένων εταιρειών

(ποσά σε δισ. ευρώ)

2024 11,3

2023 10,8

2022 10,3

2021 4,08

2020 0,67

2019 0,84

2018 1,59

2017 2,38

2016 1,71

2015 0,86

2014 3,05 (ζημίες)

2013 2,49

2012 6,60 (ζημίες)

2011 7,40 (ζημίες)

2010 3,10 (ζημίες)

2009 3,80

2008 5,70

2007 11,3

2006 8,30

ΝΕΑ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ ΕΝΤΟΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΤΡΙΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Την Τετάρτη 1 Οκτωβρίου 2025 θα διενεργηθεί Δημοπρασία Εντόκων Γραμματίων διάρκειας 13 εβδομάδων του Ελληνικού Δημοσίου, σε άυλη μορφή, ποσού 500 εκατομμυρίων ευρώ, λήξεως 2 Ιανουαρίου 2026.

Η ημερομηνία διακανονισμού (settlement) θα είναι η Παρασκευή 3 Οκτωβρίου 2025 (T+2).

Οι τόκοι των εντόκων υπολογίζονται με χρονική βάση ACT/360.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η δημοπρασία θα γίνει με ανταγωνιστικές προσφορές από τους Βασικούς Διαπραγματευτές Αγοράς στην Η.Δ.Α.Τ., σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας τους.

Επίσης, βάσει του Κανονισμού των Βασικών Διαπραγματευτών, παρέχεται η δυνατότητα υποβολής μη ανταγωνιστικών προσφορών κατά την ημέρα διεξαγωγής της δημοπρασίας και μέχρι ώρας 12.00 μ. Οι μη ανταγωνιστικές προσφορές

θα ικανοποιηθούν στην τιμή της τελευταίας προσφοράς που γίνεται δεκτή στη δημοπρασία (cut-off price) μέχρι συνολικού ύψους 20% επί του δημοπρατούμενου ποσού.

Δε θα γίνουν αποδεκτές συμπληρωματικές μη ανταγωνιστικές προσφορές την Πέμπτη 2 Οκτωβρίου 2025.

Για τα έντοκα γραμμάτια δεν θα δοθεί καμία προμήθεια.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ ΚΥΠΡΟΥ – ΕΛΛΑΔΑΣ, 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ελλάδα και Κύπρος συνενώνουν ξανά τις δυνάμεις τους για προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας τους και για ανάδειξη των πλεονεκτημάτων τους στην οικονομία και στο επιχειρείν.

Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιοι φορείς των δύο χωρών, οργανώνουν την Πέμπτη 9 Οκτωβρίου και ώρα 10:00 - 18:00 το «Επιχειρηματικό και Επενδυτικό Φόρουμ» στο ξενοδοχείο Electra Palace στην Αθήνα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το φόρουμ, που αναμένεται να συγκεντρώσει μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων επιχειρήσεων και συνέδρων, θα εστιάσει στους σύγχρονους τομείς των επενδύσεων, της υψηλής τεχνολογίας, της καινοτομίας και της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

Οι τομείς αυτοί είναι σημαντικοί και για τις δύο χώρες και επιδιώκεται η αξιοποίηση τους για τη νέα εποχή στην οικονομία και στις επιχειρήσεις των δύο χωρών.

Το φόρουμ τέθηκε υπό την αιγίδα της Πρώτης Κυρίας της Κυπριακής Δημοκρατίας Φιλίππας Καρσερα Χριστοδουλίδη και σ' αυτό προσκλήθηκαν για να παρευρεθούν και να μιλήσουν ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κύπρου Γ. Παπαναστασίου, ο υπουργός Ανάπτυξης της Ελλάδας Τάκης Θεοδωρικάκος, ο πρόεδρος της Enterprise Greece Δημήτρης Σκάκος, ο πρόεδρος της Κύπρου στην Ελλάδα Σταύρος Αυγουστής, ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ Στ. Σταύρου, ο πρόεδρος του ΕΒΕΑ Γιάννης Μηρατάκος, η αναπληρώτρια διευθύντρια του Invest Cyprus Λία Πιρή, εκπρόσωποι των Επιτροπών Κε-

φαλαιαγοράς των δύο χωρών, εκπρόσωποι των Γυναικείων Οργανώσεων Κύπρου - Ελλάδας, στελέχη επιχειρήσεων από τις δύο χώρες και άλλοι.

Η εκδήλωση οργανώνεται από το ΚΕΒΕ, το Invest Cyprus και το Enterprise Greece και σπρίζουν η Πρεσβεία της Κύπρου στην Αθήνα, η Ένωση Γυναικών Ελλάδας (ΕΓΕ), η Κυπριακή Ομοσπονδία Γυναικών Επιχειρηματιών Επαγγελματιών BPW CYPRUS, και η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ).

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΟΤΑΝ Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ «ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ» ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ: ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ CHI GREECE 2025

Υπάρχουν τόποι που δεν είναι απλώς γεωγραφικοί προορισμοί αλλά ζωντανές σκηνές όπου η ιστορία συνομιλεί με το παρόν, ένας τέτοιος είναι Ερμούπολη της Σύρου. Περπατώντας στα μαρμαρόστρωτα σοκάκια της ανάμεσα στα επιβλητικά νεοκλασικά αρχοντικά που υψώνονται σαν σιωπηλοί μάρτυρες μιας εποχής ευμάρειας, αισθάνεσαι τον κοσμοπολίτικο αέρα του 19ου αιώνα, όταν η πόλη γεννημένη από τις στάχτες της Επανάστασης έγινε το εμπορικό, ναυτιλιακό και πολιτιστικό κέντρο του νέου ελληνικού κράτους. Το Δημαρχείο, έργο του Ερνέστου Σόιλλερ, είναι το αρχιτεκτονικό κόσμημα στην καρδιά της πλατείας Μιαούλη και μαζί με το εμβληματικό θέατρο «Απόλλων» δεν αφηγούνται απλώς μια ιστορία πλούτου αλλά μια ιστορία καινοτομίας, εξωστρέφειας και προόδου.

Μέσα σε αυτό το σκηνικό όπου το παρελθόν είναι τόσο έντονα παρόν, η επιλογή της Σύρου για τη φιλοξενία του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου CHI Greece 2025 δεν ήταν μια τυχαία απόφαση αλλά μια πράξη με βαθύ συμβολισμό, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Όπως τόνισε στον χαιρετισμό του ο δήμαρχος Σύρου-Ερμούπολης, Αλέξανδρος Αθανασίου, η Ερμούπολη ιστορικά πρωτοπόρος στις τεχνολογικές καινοτομίες αποτελεί τον ιδανικό τόπο συνάντησης της τεχνολογίας με τον άνθρωπο.

Οι συζητήσεις για το μέλλον της Τεχνητής Νοημοσύνης και της διάδρασής μας με τις μηχανές δεν έλαβαν χώρα σε ένα αποστειρωμένο, φουτουριστικό περιβάλλον, αλλά σε χώρους φορτισμένους με ιστορία όπως το ιστορικό 1ο Γυμνάσιο Σύρου. Αυτό το κτίριο ήταν το πρώτο Γυμνάσιο του ελεύθερου ελληνικού έθνους που λειτουργήσε το 1833, από το οποίο αποφοίτησαν προσωπικότητες όπως ο Ελευθέριος Βενιζέλος, λειτουργήσε ως μια σιωπηλή υπενθύμιση ότι κάθε τεχνολογική επανάσταση οφείλει τελικά να υπηρετεί τις διαχρονικές ανθρώπινες αξίες της παιδείας, της κοινότητας και της πρόοδου. Το συνέδριο δεν έθεσε απλώς το ερώτημα «τι μπορεί να κάνει η μηχανή», αλλά το πιο ουσιαστικό «πώς αυτή η νέα, πανίσχυρη μηχανή εντάσσεται στην μακρά ανθρωπίνη ιστορία».

Αποκωδικοποιώντας τον διάλογο - Τι είναι η αλληλεπίδραση Ανθρώπου-Υπολογιστή;

Για τον αμύητο ο όρος «Αλληλεπίδραση Ανθρώπου-Υπολογιστή» (Human-Computer Interaction - HCI) μπορεί να ακούγεται τεχνικός και απόμακρος. Στην πραγματικότητα αφορά την καθημερινότητα όλων μας. Είναι το διεπιστημονικό πεδίο που μελετά, σχεδιάζει και βελτιώνει τον τρόπο που εμείς οι άνθρωποι χρησιμοποιούμε και «συνομιλούμε» με την τεχνολογία. Από την οθόνη αφής του κινητού μας και τον τρόπο που «σक्रολάρουμε» στα κοινωνικά δίκτυα μέχρι τα πολύπλοκα συστήματα ελέγχου σε ένα πιλοτήριο αεροσκάφους, το HCI βρίσκεται παντού. Συνδυάζοντας γνώσεις από την πληροφορική, την ψυχολογία, τον σχεδιασμό (design) και τις κοινωνικές επιστήμες, ο στόχος του HCI είναι να κάνει την τεχνολογία

όχι μόνο λειτουργική αλλά και εύχρηστη, προσβάσιμη, αποτελεσματική και ιδανικά ευχάριστη.

Στην καρδιά αυτής της παγκόσμιας προσπάθειας βρίσκεται η ACM SIGCHI (Special Interest Group on Computer-Human Interaction), η κορυφαία διεθνής επιστημονική κοινότητα στον τομέα. Διοργανώνει από το 1982 το ετήσιο συνέδριο CHI που θεωρείται το πιο έγκριτο στον κλάδο του παγκοσμίως. Η ύπαρξη και η δυναμική ανάπτυξη του ελληνικού παραρτήματος της Ελληνικής Κοινότητας ACM SIGCHI σηματοδοτεί μια κρίσιμη ωρίμανση για το τεχνολογικό οικοσύστημα της χώρας. Με περισσότερα από 320 μέλη από πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, τη βιομηχανία, από τα μεγάλα αστικά κέντρα μέχρι τα νησιά, η ελληνική κοινότητα δεν αποτελεί πλέον απλώς έναν καταναλωτή ξένης τεχνολογίας αλλά έναν ενεργό συμμετέχοντα στον παγκόσμιο διάλογο για το πώς η τεχνολογία πρέπει να σχεδιάζεται και να κυβερνάται.

Όπως εύστοχα το έθεσε ο Παναγιώτης Γερμανάκος, Principal Research Scientist στην SAP SE, η κοινότητα CHI Greece «δίνει βήμα στην ελληνική κοινωνία, την Πολιτεία και τους νέους να έρθουν πιο κοντά με την επιστημονική γνώση, τη τεχνολογία και την πρακτική εφαρμογή της σε ένα περιβάλλον ασφαλές, αναδεικνύοντας παράλληλα προοπτικές αλλά και κινδύνους». Υπό το κεντρικό σύνθημα «σύνδεση, συμμετοχή και έμπνευση», το συνέδριο της Σύρου που διοργανώθηκε από το Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, απέδειξε ότι η Ελλάδα διαθέτει το ανθρώπινο κεφάλαιο και το όραμα για να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση ενός ανθρωποκεντρικού ψηφιακού μέλλοντος.

Οι μεγάλες αναμετρήσεις - Πλοηγούμεστε στον κόσμο της Τεχνητής Νοημοσύνης

Το συνέδριο της Σύρου αποτέλεσε ένα κλωνετήρι ιδεών όπου κορυφαίοι ακαδημαϊκοί και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό διασταύρωσαν τις απόψεις τους για τις πιο πιεστικές προκλήσεις της εποχής μας. Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) ήταν όπως αναμενόταν ο αδιαμφισβήτητος πρωταγωνιστής όχι όμως ως ένα αφηρημένο τεχνολογικό θαύμα, αλλά ως μια δύναμη που ήδη αναδιαμορφώνει την κοινωνία, την εργασία και την ίδια μας την σκέψη.

Η Μάχη για τον Νου: Θάλαμοι Ηχούς, Ψηφιακό Άγχος και Κριτική Σκέψη

Μια από τις κεντρικές ανησυχίες που διαπέρασε το συνέδριο ήταν η διαπίστωση μιας θεμελιώδους αντίφασης. Η ίδια η δύναμη της σύγχρονης τεχνολογίας, η εξετομίκευση, αποτελεί ταυτόχρονα και τη μεγαλύτερη απειλή της. Οι αλγόριθμοι που μαθαίνουν τις προτιμήσεις μας για να μας προτείνουν περιεχόμενο, από τις σειρές στο Netflix μέχρι τα βίντεο στο TikTok, δημιουργούν αυτό που η Βίκυ Χαρίση, Research Scientist στο Singapore-MIT Alliance και το Harvard, ονόμα-

σε «echo-chambers» ή «θαλάμους ηχούς». Μέσα σε αυτά τα ψηφιακά περιβάλλοντα ερχόμαστε σε επαφή μόνο με απόψεις και πληροφορίες που επιβεβαιώνουν τις ήδη υπάρχουσες πεποιθήσεις μας. Αυτό όπως προειδοποίησε, θέτει σε κίνδυνο την ευελιξία της σκέψης μας, ενισχύει την πόλωση και μπορεί να έχει συνέπειες ακόμη και για τις δημοκρατικές διαδικασίες. Την ίδια ακριβώς παθογένεια περιέγραψε και ο Κώστας Μουρλός, καθηγητής στο ΕΚΠΑ, μιλώντας για την «πληροφοριακή φούσκα» (filter-bubble) μέσα στην οποία ζούμε. Αν και φαινομενικά μας προστατεύει από την πληροφοριακή υπερφόρτωση, στην πραγματικότητα μας απομονώνει, στερώντας μας την επαφή με διαφορετικές οπτικές. Το ψυχολογικό κόστος αυτής της διαρκούς σύνδεσης και αλγοριθμικής πίεσης ανέλυσε ο καθηγητής Leonard Reinecke από το Πανεπιστήμιο του Mainz. Περιέγραψε έναν τρόπο ζωής «μόνιμα online» ο οποίος ενώ μπορεί να προσφέρει στιγμιαία ικανοποίηση, οδηγεί σε ψηφιακό άγχος, απόσπαση της προσοχής και μια διαρκή κοινωνική πίεση για διαθεσιμότητα.

Το πρόβλημα όπως αναδείχθηκε δεν είναι ένα «λάθος» του συστήματος αλλά ένα εγγενές χαρακτηριστικό του επιχειρηματικού μοντέλου που κυριαρχεί. Η Βίκυ Χαρίση ήταν κατηγορηματική, τα κίνητρα αυτών των εταιρειών βασίζονται «αποκλειστικά στην παρατεταμένη αλληλεπίδραση των χρηστών». Ο στόχος δεν είναι η ενημέρωσή μας αλλά η αιχμαλώτιση της προσοχής μας για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα. Οι λύσεις επομένως δεν μπορεί παρά να είναι δομικές. Ο Κώστας Μουρλός υποστήριξε ότι η τεχνολογία υπάρχει ήδη για τη δημιουργία αλγορίθμων που προωθούν την ποικιλομορφία των ειδώσεων (news diversity) μια «θεμελιώδης ανάγκη για τη δημοκρατική ζωή». Η Βίκυ Χαρίση από την πλευρά της τόνισε την ανάγκη για ρυθμιστικά πλαίσια και ταυτόχρονα για την εκπαίδευση των ιδίων των πολιτών, ώστε να αναπτύξουν μια κριτική στάση απέναντι στο περιεχόμενο που καταναλώνουν.

Σφυρηλατώντας μια ηθική πυξίδα: Ευθύνη, ρύθμιση και «HCI for Good»

Αν η διάγνωση του προβλήματος ήταν κοινή, εξίσου έντονη ήταν και η συζήτηση γύρω από το ποιάς φέρει την ευθύνη και πώς μπορεί η καινοτομία να ευθυγραμμιστεί με το κοινό καλό; Στο σημείο αυτό αναδείχθηκε μια ενδιαφέρουσα τάση ανάμεσα στον ιδεαλισμό της ακαδημαϊκής κοινότητας και τον ρεαλισμό που επιβάλλουν οι κανόνες της αγοράς. Ο Πάνος Μαρκόπουλος, καθηγητής στο Eindhoven University of Technology, μίλησε για το όραμα του «HCI for Good» τονίζοντας ότι η επιστημονική κοινότητα είναι «πολύ κινητοποιημένη και ιδεαλιστική», με στόχο να χρησιμοποιήσει την τεχνολογία για το κοινωνικό όφελος.

Συνέχεια στη σελ 20

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΟΤΑΝ Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ «ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ» ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ: ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ CHI GREECE 2025

Σφυρηλατώντας μια νηκική πυξίδα: Ευθύνη, ρύθμιση και «HCI for Good»

Συνέχεια από σελ 19

Ωστόσο αναγνώρισε ότι οι καλές προθέσεις δεν αρκούν. Χρειάζεται μια «ενημερωμένη κοινωνία» που θα προωθεί και θα θεσπίζει νομικά πλαίσια αλλά και συνεπείς οικονομικές επενδύσεις για να μετατραπούν οι ιδέες του εργαστηρίου σε εφαρμογές μεγάλης κλίμακας, κάτι που όπως σημείωσε, «είναι πιο δύσκολο να επιτευχθεί στην Ευρώπη και ειδικά στην Ελλάδα».

Η Βίκυ Χαρίσιμ υιοθέτησε μια πιο σκληρή, πραγματιστική προσέγγιση τονίζοντας ότι η ευθύνη είναι συλλογική και πρέπει να επιμεριστεί. «Το μόνο κίνητρο κάθε εταιρείας είναι το κέρδος» δήλωσε, προσθέτοντας ότι «δεν υπάρχουν «δωρεάν» εφαρμογές ακόμη και αν το αντίτιμο δεν είναι τα χρήματα αλλά τα δεδομένα των πολιτών». Υπό αυτό το πρίσμα οι κυβερνήσεις έχουν την αδιαπραγμάτευτη ευθύνη να ορίζουν τους κανόνες του παιχνιδιού, θεσπίζοντας νομικά πλαίσια όπως ο Κανονισμός για την ΤΝ της ΕΕ (EU AI Act) για να προστατεύουν τους πολίτες. Από την άλλη, οι εταιρείες οφείλουν να συμμορφώνονται, να είναι διαφανείς και υπολογές για τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούν. Το συμπέρασμα που προέκυψε από αυτή τη σύνθεση απόψεων είναι σαφές, η νηκική στην Τεχνητή Νοημοσύνη δεν μπορεί να είναι μια εθελοντική επιλογή. Πρέπει να ενσωματωθεί στον πυρήνα του συστήματος μέσω της νομοθεσίας, της ρύθμισης και της δημιουργίας ενός οικονομικού περιβάλλοντος που επιβραβεύει την υπεύθυνη καινοτομία.

Το μέλλον της εργασίας και της δημιουργίας: Ο Ανθρώπος μάεστρος, η Μηχανή εργαλείο

Ένας από τους μεγαλύτερους φόβους που συνοδεύουν την άνοδο της παραγωγικής ΤΝ (Generative AI) είναι η αντικατάσταση της ανθρώπινης εργασίας. Οι συζητήσεις στο CHI Greece ωστόσο απομάκρυναν το αφήγημα από την απλοϊκή σύγκρουση «άνθρωπος εναντίον μηχανής» και το μετέφεραν σε ένα πιο σύνθετο και αισιόδοξο μοντέλο συνεργασίας. Ο Παναγιώτης Κουτσαμπάσης, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το περιέγραψε με μια εύστοχη μεταφορά: ο ρόλος του σχεδιαστή δεν χάνεται αλλά μετατρέπεται σε αυτόν του «μάεστρου» ή του «επιμελητή». Η ΤΝ γίνεται ένα πανίσχυρο εργαλείο που μπορεί να παράγει κώδικα, γραφικά και ιδέες, αλλά ο άνθρωπος παραμένει αυτός που θέτει τα ερωτήματα, αξιολογεί κριτικά τα αποτελέσματα και κυρίως φέρνει στη διαδικασία στοιχεία που η μηχανή δεν διαθέτει, «ενσυναίσθηση και κατανόηση των αναγκών των τελικών χρηστών».

Αυτή η άποψη ενισχύθηκε από την οπτική της Βιομηχανίας. Ο Παναγιώτης Γερμανάκος της SAP εξήγησε ότι η «ξυπηνη διάδραση» του μέλλοντος δεν αφορά απλώς πιο εξελιγμένα chatbots. Μιλάμε για μια ριζική αλλαγή όπου οι επαγγελματίες δεν θα χρησιμοποιούν απλώς «εργαλεία» αλλά θα κινούνται μέσα σε «δυναμικά οικοσυστήματα αλληλεπίδρασης». Αυτά

τα συστήματα θα λειτουργούν προληπτικά, θα προβλέπουν τις ανάγκες, θα απλοποιούν πολύπλοκες διαδικασίες και θα προτείνουν λύσεις ενισχύοντας την ανθρώπινη απόδοση και όχι αντικαθιστώντας την. Η πραγματική επανάσταση λοιπόν, δεν είναι η ικανότητα της ΤΝ να παράγει περιεχόμενο αλλά η δυνατότητά της να αναδιαρθρώνει τις διαδικασίες, αυτοματοποιώντας τα τετριμμένα και απελευθερώνοντας τον άνθρωπο για να εστιάσει στη στρατηγική, τη δημιουργικότητα και τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων.

Νέα σύνορα στην πράξη: Η έρευνα στο εργαστήριο

Για να γίνουν αυτές οι θεωρητικές συζητήσεις πιο απτές, το συνέδριο παρουσίασε πληθώρα ερευνητικών εργασιών που δείχνουν πώς οι αρχές του HCI εφαρμόζονται στην πράξη. Μια τέτοια εργασία ήταν αυτή της Μαρίας Ρούσσου καθηγήτριας στο ΕΚΠΑ και μέλους της οργανωτικής επιτροπής, με τίτλο «Talking to Users in VR». Η έρευνά της εξέτασε ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να επικοινωνεί ένας ερευνητής με έναν συμμετέχοντα που είναι πλήρως εμβυθισμένος σε ένα περιβάλλον Εικονικής Πραγματικότητας (VR).

Συγκρίθηκαν τρεις μέθοδοι: απλή φωνητική επικοινωνία (Voice-Speaker), επικοινωνία μέσω μιας θόνης βίντεο μέσα στο VR (Video-Screen) και επικοινωνία μέσω ενός τρισδιάστατου avatar του ερευνητή (3D-Avatar). Τα αποτελέσματα ήταν αποκαλυπτικά. Ενώ δεν υπήρχε καμία στατιστική σημαντική διαφορά στην απόδοση των χρηστών (δηλαδή ολοκλήρωσαν τις εργασίες τους το ίδιο καλά και με τις τρεις μεθόδους), η υποκειμενική τους εμπειρία ήταν εντελώς διαφορετική. Η μέθοδος του βίντεο θεωρήθηκε η πιο «αποτελεσματική» ενώ το avatar κρίθηκε ως το πιο «διασκεδαστικό» και το «αγαπημένο» των χρηστών. Αντίθετα η φωνή αν και ήταν η λιγότερο παρεμβατική θεωρήθηκε «απρόσωπη». Αυτή η μελέτη αποτελεί ένα τέλει παράδειγμα της φιλοσοφίας του HCI, η επιτυχία μιας τεχνολογίας δεν κρίνεται μόνο από το αν «δουλεύει» αλλά και από το πώς «αισθάνεται» ο χρήστης. Η ανθρώπινη εμπειρία, το συναίσθημα, η αίσθηση της σύνδεσης είναι πρωταρχικές μετρήσεις επιτυχίας.

Ο τοπικός αντίκτυπος - Η σύμπραξη Ακαδημίας, επιχειρηματικότητας και κοινωνίας

Πέρα από τον πλούσιο επιστημονικό διάλογο το συνέδριο CHI Greece 2025 λειτουργήσε και ως ένας ισχυρός καταλύτης για την τοπική κοινωνία κάνοντας ορατή τη δυναμική που μπορεί να αναπτυχθεί όταν η ακαδημαϊκή κοινότητα, η τοπική αυτοδιοίκηση και ο επιχειρηματικός κόσμος συνεργάζονται. Ο χαιρετισμός του δημάρχου, Αλέξανδρου Αθανασίου, δεν ήταν απλώς εθιμοτυπικός. Εξέφρασε τη βαθιά πεποίθηση ότι το συνέδριο θα αποτελέσει «εφαλτήριο για νέες ιδέες και συνεργασίες», μετατρέποντας την Ερμούπολη ξανά σε έναν «πολυπολιτισμικό κόμβο

που εμπνέει λαμπρούς ερευνητές».

Αυτή η γέφυρα μεταξύ θεωρίας και πράξης υπογραμμίστηκε με τον πιο εμφαντικό τρόπο από τον πρόεδρο του Επιμελητηρίου Κυκλάδων, Γιάννη Ρούσο. Στη δήλωσή του, χαρακτήρισε τη συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου «καθοριστική» καθώς μπορεί να μεταφραστεί σε «απτά οφέλη για τις επιχειρήσεις της περιοχής». Εξήγησε πώς το Επιμελητήριο ως συνδετικός κρίκος με την αγορά, μπορεί να προωθήσει την εφαρμογή των επιστημονικών αποτελεσμάτων στις τοπικές ανάγκες, να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα και να αναβαθμίσει τις δεξιότητες επιχειρηματιών και εργαζομένων. Αυτή η σύμπραξη κατέληξε, είναι μια «επένδυση στο μέλλον της επιχειρηματικότητας των Κυκλάδων».

Η φυσική παρουσία όλων αυτών των φορέων στον ίδιο χώρο, η ανταλλαγή απόψεων που περιέγραψε ο καθηγητής Παναγιώτης Κουτσαμπάσης ως τον «παλμό» του συνεδρίου, μετέτρεψε την αφηρημένη έννοια του «οικοσυστήματος καινοτομίας» σε μια ζωντανή πραγματικότητα. Το μοντέλο της Σύρου απέδειξε ότι τα ακαδημαϊκά ιδρύματα, ειδικά αυτά της περιφέρειας, μπορούν να γίνουν πανίσχυροι μοχλοί τοπικής ανάπτυξης όταν συνεργάζονται ενεργά με την κοινωνία και την οικονομία.

Ο δρόμος για τη Θεσσαλονίκη

Καθώς τα φώτα έσβηναν στο ιστορικό Γυμνάσιο της Σύρου όπου πραγματοποιήθηκε το Συνέδριο, οι σύνεδροι αναχαρούσαν από το λιμάνι της Ερμούπολης με το αποτύπωμα του CHI Greece 2025 να είναι σαφές και βαθιά θετικό. Χάρη στις άοκνες προσπάθειες της οργανωτικής επιτροπής το συνέδριο δεν ήταν απλώς μια ακαδημαϊκή συνάντηση υψηλού επιπέδου αλλά μια ουσιαστική παρέμβαση στον δημόσιο διάλογο για το τεχνολογικό μας μέλλον. Ανέδειξε μια ελληνική επιστημονική κοινότητα ώριμη, δυναμική και έτοιμη να αντιμετωπίσει τις παγκόσμιες προκλήσεις με κριτική σκέψη και ανθρωποκεντρική προσέγγιση.

Η επιτυχία της Σύρου δεν είναι το τέλος του ταξιδιού αλλά ένας φωτεινός σταθμός σε μια πορεία που συνεχίζεται με ακόμα μεγαλύτερη φιλοδοξία. Η κοινότητα του CHI Greece έχει ήδη χαράξει έναν καθαρό, μακροπρόθεσμο οδικό χάρτη αποδεικνύοντας ότι η πρωτοβουλία αυτή είναι στρατηγική και βιώσιμη. Το 2026 θα πραγματοποιηθεί μια ενδιάμεση ημερίδα, η οποία θα λειτουργήσει ως προπομπή για το επόμενο μεγάλο γεγονός. Το 2027 η σκυτάλη περνάει βόρεια. Επόμενος σταθμός είναι η Θεσσαλονίκη με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο να αναλαμβάνει τη διοργάνωση του επόμενου μεγάλου συνεδρίου. Αυτός ο σχεδιασμός στέλνει ένα ισχυρό μήνυμα σταθερότητας και ανάπτυξης μετατρέποντας την επιτυχία της Σύρου σε θεμέλιο για ένα ακόμα πιο δυναμικό μέλλον για την έρευνα και την καινοτομία στην Ελλάδα.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΑΛΛΑ ΜΕΓΕΘΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ BIG-4 ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,27

29/09/2025

Οι υψηλές επιδόσεις του πρώτου εξαμήνου ενισχύουν τις προοπτικές για τους μεγαλύτερους ομίλους του κλάδου

Σε υψηλό επίπεδο δραστηριότητας βρίσκεται ο κατασκευαστικός κλάδος, με τους τέσσερις μεγαλύτερους ομίλους της χώρας να εμφανίζουν θεαματική άνοδο μεγεθών.

ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ανεκτέλεστο υπόλοιπο έργων των ΓΕΚ Τέρνα, Aktor, Άβαξ και Μέτκα κινείται στο επίπεδο των 17,6 δισ. ευρώ (υπογεγραμμένες και προς υπογραφή συμβάσεις), ενώ στο πρώτο εξάμηνο του έτους τα έσοδά τους σημείωσαν αύξηση κατά 44%, 17%, 62% και 159% αντίστοιχα και τα EBITDA (κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων) κατά 84%, 112%, 29% και 155% αντίστοιχα.

Η θετική πορεία του κλάδου αναγνωρίζεται από τους επενδυτές, όπως φάνηκε και από την υψηλή ζήτηση που σημειώθηκε για την ομολογιακή έκδοση του Ομίλου ΓΕΚ Τέρνα, ύψους 500 εκατ. ευρώ, την προηγούμενη εβδομάδα. Μένει να φανερί, τις επόμενες ημέρες, αν τελικά και οι διοικήσεις των Aktor και Άβαξ θα προχωρήσουν σε ανάλογες κινήσεις, έπειτα και από τη σχετική διερεύνηση που βρίσκεται σε εξέλιξη από τις διοικήσεις τους.

ΓΕΚ Τέρνα

Όθνη στα μεγέθη του Ομίλου ΓΕΚ Τέρνα (ιδιαίτερα στην κερδοφορία) έδωσαν οι παραχωρήσεις. Το συνολικό χαρτοφυλάκιο αυτοκινητοδρόμων του Ομίλου, μετά και την ένταξη της Εγνατίας Οδού συμπεριλαμβανομένων των παραχωρήσεων του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) και της Αττικής Οδού, θα προσεγγίσει τα 2.000 χιλιόμετρα. Πρόκειται για το μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο αυτοκινητοδρόμων στη χώρα και ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη, ενισχύοντας τη δυνατότητα του Ομίλου να παράγει σταθερά και επαναλαμβανόμενα έσοδα σε βάθος χρόνου (βάσει εκτιμήσεων, συνολικά 11 δισ. ευρώ για το σύνολο της ζωής των έργων).

Ο κλάδος των Παραχωρήσεων αντιπροσωπεύει το 10,4% των συνολικών εσόδων του Ομίλου για τη χρήση του 2024 και το 13 % για το πρώτο εξάμηνο του 2025, καθώς και το 50,8% του προσαρμοσμένου EBITDA για τη χρήση του 2024 και το 52,5% για το πρώτο εξάμηνο της φετινής χρονιάς. Η κυκλοφορία οχημάτων σε ολόκληρο το δίκτυο αυτοκινητοδρόμων του Ομίλου έχει αυξηθεί, ενώ σημαντική είναι η συμβολή του νεοαποκτηθέντος έργου παραχώρησης, του αυτοκινητοδρόμου της Αττικής Οδού, το οποίο συνεισέφερε για το πρώτο εξάμηνο 89 εκατ. σε

επίπεδο προσαρμοσμένου EBITDA. Πέραν των αυτοκινητοδρόμων, ο Όμιλος υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε λοιπές υποδομές, όπως η συμμετοχή με ποσοστό 32,46% στην εταιρεία παραχώρησης Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης (μέσω της ΓΕΚ Τέρνα Καστέλι ΜΑΕ), έργο που βρίσκεται υπό κατασκευή. Η λειτουργία του νέου αεροδρομίου αρχίζει εντός του 2028. Ο Όμιλος ΓΕΚ Τέρνα συμμετέχει επίσης με ποσοστό 49% στην εταιρεία παραχώρησης IRC Ελληνικού (ολοκληρωμένο τουριστικό συγκρότημα με καζίνο στην έκταση του πρώην αεροδρομίου της Αθήνας), έργο που βρίσκεται στο στάδιο κατασκευής και αναμένεται να ολοκληρωθεί επίσης το 2028.

Aktor

Η διοίκηση της Aktor απέδωσε τα θετικά αποτελέσματα του Ομίλου στην εκκίνηση έργων νέας γενιάς και υψηλότερου περιθωρίου κέρδους, στην επιτάχυνση των εργασιών στα υπό εξέλιξη έργα, στην παράδοση σημαντικών έργων υποδομής και στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας στο εσωτερικό της επιχείρησης που βρίσκεται σε φάση μετασχηματισμού. Το επόμενο διάστημα, αναμένεται η ολοκλήρωση της εξαγοράς της εταιρείας Άκτωρ Παραχωρήσεις, η οποία, συνδυαστικά με το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο έργων ΣΔΙΤ και παραχώρησης του Ομίλου, εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην παραγωγή χρηματικών ροών, ύψους 1,2 δισ. ευρώ, τα επόμενα χρόνια. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος Aktor επενδύει στρατηγικά στην παρουσία του στη Ρουμανία, η οποία είναι υψηλής προτεραιότητας και ήδη συνεισφέρει με το 22% των εσόδων και με 1 7% στο ανεκτέλεστο υπόλοιπο έργων.

Άβαξ

Στα υψηλότερα επίπεδα της ιστορίας του διαμορφώθηκαν τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου Άβαξ, το πρώτο εξάμηνο. Η διοίκηση του Ομίλου επισημαίνει την αυξημένη δραστηριότητα στον κατασκευαστικό τομέα, λόγω της έναρξης νέων έργων και της ωρίμανσης συμβάσεων που είχαν αναληφθεί στα προηγούμενα έτη, περνώντας σε φάση επιταχυνόμενης εκτέλεσής τους. Αναφέρεται, επίσης, στη σημαντική πρόοδο που καταγράφεται σε όλα τα μεγάλα έργα υποδομής στα οποία συμμετέχει ο Όμιλος, όπως οι υποδομές στο Ελληνικό, τα νοσοκομεία του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, η Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας και το Flyover της Θεσσαλονίκης, καθώς και στα νέα έργα που έχει ξεκινήσει, όπως ο οδικός άξονας Μηράλου -Άμφισσας.

Προσθέτει, ακόμη, ότι συνεχίζει με ταχύ ρυθμό την εκτέλεση των μεγάλων έργων μελέτης και κατασκευής ενεργειακού και βιομηχανικού τομέα, τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό. Τα κυριότερα από αυτά είναι ο σταθμός παραγωγής ενέργειας, ισχύος 1.750 MW, στη Ρουμανία, ο φωτοβολταϊκός σταθμός, ισχύος 125 MW, στη Μεγάλοπολη και η μονάδα παραγωγής ενέργειας, ισχύος 282

MW, στην Bismayah του Ιράκ, η οποία παραδόθηκε τον Αύγουστο. Ο Όμιλος διεκδικεί ανάλογα έργα, κυρίως στο εξωτερικό, όπου καταγράφεται υψηλή ζήτηση για νέους σταθμούς παραγωγής ενέργειας, θερμικούς σταθμούς και χώρους αποθήκευσης LNG και αγωγούς φυσικού αερίου, λόγω των εξελίξεων στις διεθνείς αγορές ενέργειας και της επιτακτικής ανάγκης των δυτικών οικονομιών να απεξαρτηθούν ενεργειακά από τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου.

Μέτκα

Στο στρατόπεδο της Μέτκα (Όμιλος Metlen), εκτιμάται ότι τα μεγέθη θα ενισχυθούν περαιτέρω με την εντατικοποίηση της εκτέλεσης των έργων που βρίσκονται στο ανεκτέλεστο της εταιρείας, την έναρξη εργασιών στις συμβάσεις που υπογράφηκαν το πρώτο εξάμηνο, αλλά και την υπογραφή συμβάσεων για τα έργα στα οποία είναι προσωρινός ανάδοχος. Όπως επισημαίνει η διοίκηση, οι προοπτικές του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα θετικές μεσοπρόθεσμα, τόσο για τα δημόσια και ιδιωτικά έργα όσο και για έργα Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: ΕΝΑ ΔΙΚΤΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,8

29/09/2025

• Οι εξελίξεις στην ΕΕ και το χρονοδιάγραμμα της κυβέρνησης

Στην Ελλάδα είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε ένα βήμα παραπάνω και να εξετάσουμε σοβαρά την απαγόρευση της χρήσης των κοινωνικών μέσων, μέσω του καθορισμού ορίου ψηφιακής ενηλικίωσης» ανέφερε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης από τη Νέα Υόρκη, μιλώντας σε θεματική εκδήλωση που οργάνωσε η κυβέρνηση της Αυστραλίας.

Η νύξη του για απαγόρευση της πρόσβασης για παιδιά κάτω των 16 ετών έγινε ακόμα σαφέστερη στη χθεσινή «ανασκόπηση» της εβδομάδας, που - κάπως ειρωνικά - ανάρτησε χθες Κυριακή στα social media. «Η Ελλάδα πρωτοστατεί σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο στην αναγκαία θέσπιση ηλικιακού ορίου ψηφιακής ενηλικίωσης των παιδιών μας που θα βάλει φρένο στην αλόγιστη και ανεύθυνη χρήση του Διαδικτύου από παιδιά που δεν μπορούν να διαχειριστούν τους κινδύνους που παραμονεύουν», έγραψε.

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Κλειδί στην προσπάθεια είναι η εφαρμογή Kids Wallet. Γονείς και παιδιά την κατεβάζουν στα κινητά τους τηλέφωνα και μέσω αυτής, οι πρώτοι αποκτούν τον έλεγχο του κινητού των παιδιών σε ό,τι αφορά ορισμένες χρήσεις και εφαρμογές, αλλά και για τη χρονική διάρκεια. Με τη λήξη του χρόνου, η σύνδεση της συσκευής στο Διαδίκτυο παύει, σαν να τελείωσαν οι μονάδες - επομένως, δεν μπορεί το παιδί να μπει σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης ή να στείλει μηνύματα μέσω WhatsApp ή Viber.

Σημειώνεται ότι μέχρι στιγμής, στην πιλοτική μορφή που είναι διαθέσιμη η εφαρμογή από τον Μάιο, έχει εγκατασταθεί σε περισσότερα από 5.000 κινητά, ενώ η βαθμολογία της στο Google Play Store είναι μάλλον αρνητική. Μέσα στον Οκτώβριο, όμως, αναμένεται να παρουσιαστεί η αρχική μορφή της πλήρους λειτουργίας του Kids Wallet, που θα συμπεριλαμβάνει και την πρόταση της κυβέρνησης για μια τεχνική λύση που θα αφορά την πιστοποίηση της ηλικίας των παιδιών - χρηστών του Διαδικτύου. Η λύση αυτή θα μπορεί να επιβεβαιώνει αν το παιδί είναι άνω ή κάτω των 15 ετών.

Η πρώτη γεύση θα δοθεί στο πλαίσιο των συναντήσεων που θα έχουν την ερχόμενη Πέμπτη με την αρμόδια ευρωπαϊκή επιτροπή και αντιπρόεδρο της Κομισιόν Χένα Βιρκούνην ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Δημήτρης Παπαστεργίου και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός. Αλλωστε, η ιδέα έχει υποστηριχθεί από μια σειρά από χώρες (Γαλλία, Ισπανία, Δανία, Κύπρος, Σλοβενία, Ιταλία κ.ά.), αλλά και από την ίδια την Επιτροπή, που έχει θέσει ως στόχο το πανευρωπαϊκό «kids wallet» να είναι έτοιμο μέχρι τα τέλη του 2026.

Υπεκφεύγουν οι πλατφόρμες

Κάπου εδώ, όμως, ξεκινούν οι δυσκολίες. Η τεχνική λύση στο ζήτημα μοιάζει με δύσκολη εξίσωση, αφού οι πλατφόρμες - παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις τοποθετήσεις τους - δεν μοιάζουν πρόθυμες να αποδεχθούν μια περιοριστική συνθήκη, αφού θα έπληττε την επιτυχία τους, που εν πολλοίς βασίζεται στον εθιστικό χαρακτήρα των αλγορίθμων τους.

«Είμαστε ένθερμοι υποστηρικτές της ηλικίας ψηφιακής ενηλικίωσης» είχε πει στο πλαίσιο συνάντησής της (11 Ιουλίου 2025) με τον Κυρ. Μητσοτάκη η Αντίγκονι Ντέιβις, αντιπρόεδρος της Meta (Facebook, Instagram, WhatsApp). Ωστόσο, κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι έχουν καθυστερήσει σημαντικά στην κατάθεση τεχνικών προτάσεων.

«Ενώ η λύση μιας εφαρμογής γονικού ελέγχου που παρέχεται δωρεάν από την κυβέρνηση και όχι από κάποια ιδιωτική εταιρεία τεχνολογίας είναι θετική, η λογική αυτή είναι προβληματική, γιατί μετακυλίζει το πρόβλημα από

τις ίδιες τις πλατφόρμες στους γονείς και τα παιδιά. Μια σωστή νομοθετική παρέμβαση θα έβαζε τις πλατφόρμες στο επίκεντρο, ώστε να εφαρμόσουν την ήδη υπάρχουσα νομοθεσία σε Ελλάδα και ΕΕ» υπογραμμίζει μιλώντας στα «ΝΕΑ» ο Λευτέρης Χειλουδάκης, εκτελεστικός διευθυντής της οργάνωσης Homo Digitalis που ασχολείται με την προστασία των ψηφιακών δικαιωμάτων. «Αντί να έχουν ένα ξεχωριστό στάδιο επιβεβαίωσης της ηλικίας, π.χ. με ταυτοποίηση, οι πλατφόρμες σήμερα παρακάμπτουν ουσιαστικά τη νομοθεσία, βάζοντας τα εν λόγω θέματα στους όρους χρήσης της εφαρμογής, τους οποίους κανείς δεν διαβάζει».

«Ουσιαστικά, λέμε στους γονείς να επουλώσουν μια ανοικτή πληγή με ένα τσιρότο, αλλά δεν ρίχνουμε το βάρος στο πώς τα παιδιά θα αποφύγουν τέτοιου είδους τραυματισμούς στο μέλλον, πώς θα τα προφυλάξουμε» υπερθεματίζει η Λαμπρινή Γυφτοκώστα, νομικός, ειδική σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και νέων τεχνολογιών. «Αντιθέτως, οι πρόσφατες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία των ανηλίκων στο Διαδίκτυο, στα πλαίσια του Digital Services Act, θεωρώ θα έχει, υπό προϋποθέσεις, τη δυνατότητα, να μετακυλίσει το βάρος της ευθύνης για τον εθισμό των παιδιών στο Διαδίκτυο εκεί όπου πρέπει: στους παρόχους και δημιουργούς των πλατφορμών. Για παράδειγμα, όταν κάποιος φτιάχνει μια τέτοια εφαρμογή και τη διαθέτει στην αγορά οφείλει να έχει απενεργοποιημένες, από τη δημιουργία τους ήδη, ρυθμίσεις που οδηγούν τα παιδιά στον εθισμό» εξηγεί.

Ετοιμάζεται η ΕΕ

Οι θεσμικές παρεμβάσεις για τη χρήση του Διαδικτύου και, πιο συγκεκριμένα, των κοινωνικών μέσων από τους ανήλικους κερδίζουν διαρκώς έδαφος στην ατζέντα πολλών κυβερνήσεων. Δεν είναι τυχαίο ότι, στο περιθώριο της ΓΣ των Ηνωμένων Εθνών, ο πρωθυπουργός της Αυστραλίας κέντρισε το ενδιαφέρον πολλών, παρουσιάζοντας τη νομοθεσία που εισήγαγε στη χώρα του, η οποία γίνεται η πρώτη παγκοσμίως που προχωρά σε απαγόρευση για τους νέους κάτω των 16 ετών (σημαντικούς περιορισμούς έχει επιβάλει και η Κίνα). Το σχετικό πλαίσιο πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή από τις 10 Δεκεμβρίου, καθώς δόθηκε στις πλατφόρμες διάστημα ενός έτους για να προσαρμοστούν και να εισάγουν αδιάλειπτα εργαλεία διασταύρωσης της ηλικίας των χρηστών - με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης. «Εμείς στην Ευρώπη παρακολουθούμε και μαθαίνουμε από εσάς», δήλωσε την προηγούμενη εβδομάδα από το ίδιο βήμα η πρόεδρος της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, τονίζοντας πως «το παράδειγμα της Αυστραλίας αποτελεί έμπνευση».

ΡΑΒΑΣΑΚΙΑ ΣΕ ΞΕΧΑΣΙΑΡΗΔΕΣ ΓΙΑ ΤΕΛΗ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ, ΚΤΕΟ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΣΕΛΙΔΕΣ 1,6

29/09/2025

- Από 250 έως 1.000 ευρώ κυμαίνονται τα προβλεπόμενα πρόστιμα.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΑ σε εκατοντάδες χιλιάδες «ξεχασιάρηδες» οδηγούς οχημάτων, οι οποίοι είτε δεν πλήρωσαν τα τέλη κυκλοφορίας και τα ασφαλιστήρια, είτε δεν πέρασαν από ΚΤΕΟ, αναμένεται να αποσταλούν εντός της εβδομάδας ή και εντός της ημέρας. Με τα εν λόγω ειδοποιητήρια - από την αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - όσοι παραμένουν εκτεθειμένοι έναντι του νόμου θα έχουν τη δυνατότητα εντός 15 ημερών να ανταποκριθούν, ειδάλλως σε δεύτερο χρόνο θα υποχρεωθούν στην καταβολή αυστηρότατων προστίμων, που κυμαίνονται από 250 έως 1.000 ευρώ.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Ν», πρόθεση του υπουργείου είναι να διενεργεί τακτικότητα ανάλογους ελέγχους ώστε το ζήτημα που έχει ανακύψει με τους παράτυπους οδηγούς να εκλείψει. Μάλιστα, πηγές της αγοράς αναφέρουν ότι οι έλεγχοι δεν αποκλείεται να είναι ακόμα και εβδομαδιαίοι.

Οι ίδιες πηγές σημειώνουν επίσης ότι ο αριθμός των ανασφάλιστων Ι.Χ. οχημάτων έχει μειωθεί θεαματικά τους τελευταίους μήνες, καθώς από 450.000 που ήταν περιορίστηκαν στις 200.000. Η θετική αυτή εξέλιξη αποδίδεται στη μεγάλη δημοσιότητα που έχει λάβει τελευταία το θέμα, ενώ και οι ίδιες οι ασφαλιστικές εταιρείες πιέζουν προς κάθε κατεύθυνση ώστε να ευαισθητοποιηθούν οι οδηγοί να ασφαλίσουν τα οχήματά τους. Εκτιμάται ότι ο συνολικός αριθμός ειδοποιητηρίων που θα αποστείλει το υπουργείο αυτή την εβδομάδα θα φθάσει τις 400.000.

Κύκλοι της αγοράς δηλώνουν ότι οι τακτικότητες διασταυρώσεις διασταυρώσεις στοιχείων στις οποίες θα προβαίνει από εδώ και στο εξής το ΥΠΕΘΟ αναμένεται να μπενίσουν τον αριθμό των ανασφάλιστων οχημάτων, όπως εξάλλου και όσων οχημάτων κυκλοφορούν δίχως τέλη κυκλοφορίας ή χωρίς να έχουν περάσει από ΚΤΕΟ για τεχνικό έλεγχο.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τους ανασφάλιστους οδηγούς, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κάλυψη των οχημάτων τους με συμβόλαιο αστικής ευθύνης αναμένεται να προσδώσει στις ασφαλιστικές εταιρείες έξτρα έσοδα τα οποία θα ξεπερνούν ετησίως τα 100 εκατ. ευρώ. ευρώ.